

Miljøgodkendelse af

Resdal gårde
Viborgvej 161, 8600 Silkeborg

- efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug

Godkendelsesdato: 29. september 2010

Silkeborg Kommune
Teknik- og Miljøafdelingen
Søvej 1
8600 Silkeborg
Telefon nr. 8970 1000
teknisk@silkeborg.dk
www.silkeborgkommune.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Datablad.....	4
0 Indledning.....	5
1 Resumé og samlet vurdering	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	5
1.2 ikke teknisk resumé.....	6
1.3 afgørelse om miljøgodkendelse.....	8
1.4 Vilkår	10
1.5 Offentlighed	14
1.6 Klagevejledning	14
2 Generelle forhold.....	18
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	18
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	18
2.3 Gyldighed.....	18
2.4 Retsbeskyttelse.....	19
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	19
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	20
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	20
3.2 Placering i landskabet	23
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	26
4.1 Husdyrhold og staldindretning.....	26
4.2 Ventilation.....	32
4.3 Fodring	32
4.4 Ensilage.....	33
4.5 Energi- og vandforbrug	35
4.6 Spildevand herunder regnvand.....	37
4.7 Affald	39
4.8 Råvarer og hjælpestoffer	40
4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	41
5 Gødningsproduktion og -Håndtering.....	42

5.1	Gødningstyper og mængder	42
5.2	Flydende husdyrgødning	44
5.3	Gylleforsuring	45
5.4	Gylleseparering	47
5.5	Gyllekøling.....	47
5.6	Fastgødning inkl. dybstrøelse.....	47
5.7	Anden organisk gødning	48
6	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	49
6.1	Ammoniak og natur.....	49
6.2	Lugt	52
6.3	Fluer og skadedyr.....	54
6.4	Transport	55
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	56
6.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	57
6.7	Lys.....	58
7	påvirkning fra arealerne.....	58
7.1	Udbringningsarealerne	58
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb	60
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav.....	68
7.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	72
7.5	Kvælstof til grundvand.....	72
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	75
9	0-alternativ/Alternativer	79
9.1	Alternative løsninger	79
9.2	0-Alternativ	80
10	Husdyrbrugets ophør	81
	Egenkontrol og dokumentation	81
11	Bilag	82

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	Resdal Gårde Viborgvej 161, 8600 Silkeborg
Matrikel nr. Ejerlav	matr. nr. 4u og 4a Resdalby, Serup og 7bc Frederiksdal, Kragelund
Cvr. nummer	25101065
P-nummer	1007308503
CHR-nummer	41310
Ejendomsnummer	74000 13005
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. Mobil E-mail	Knud-Olaf Thormann Nielsen Viborgvej 157, 8600 Silkeborg 86855412 40555412 Kalasi@mail.dk
Driftsansvarlig	Knud-Olaf Thormann Nielsen
Brugstype	Malkekvægsbesætning med opdræt
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 husdyrbrug over IPPC grænsen
Sags nr.	08/1592
Dato for godkendelse	29. september 2010
Tilsynsmyndighed	Silkeborg Kommune
Næste revurdering af godkendelsen	år 2018
Kvalitetssikret af	Anders Nielsen

Ansøgers Konsulent:

Navn: Winnie H Brøndum
 Adresse: Samsøvej 33, 8382 Hinnerup
 Tlf.nr. 87 28 22 63
 E-mail: whb@lmo.dk

0 INDLEDNING

Når et kvægbrug ønskes udvidet til mere end 250 dyreenheder (DE), skal anlægget med tilhørende udbringningsarealer samt den producerede husdyrgødning godkendes i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Denne miljøgodkendelse er således udarbejdet efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der har indarbejdet EU's VVM-direktiv¹ og IPPC-direktiv².

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Silkeborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 27. december 2007. I dialog med ansøger om projektet er ansøgningen suppleret med yderligere oplysninger frem til den 2. juli 2010.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af at udvide husdyrholdet på bedriften, og for påvirkningen af miljøet i bred forstand. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IPPC-direktivet.

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Knud-Olaf Thormann Nielsen, Viborgvej 157, 8600 Silkeborg har ansøgt om at udvide sin besætning af malkekøer med opdræt fra 188,73 DE (62 køer af tung race, 33 Jersey og dertil hørende opdræt) til 305,04 DE (147 køer af tung race, 85 Jersey og spædkalve op til 6 mdr.) på Viborgvej 161. Alt kvieopdræt fra 6 mdr. og til kælvning sendes i kviepasning.

Udvidelsen sker ved, at eksisterende kostald forlænges med et nyt afsnit med sengebåse. Der bygges også velfærd- og smådyrsafsnit.

I forbindelse med udvidelsen ønsker ansøger at opføre en ny gyllebeholder, udvide et eksisterende plansiloanlæg og etablere en ny møddingsplads.

Miljøgodkendelsen omfatter ejendommen på Viborgvej 161, samt alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 25101065.

Ejendommen er screenet men ikke tidligere miljøgodkendt.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Silkeborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 27.12.2007.

¹ Rådets direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet med senere ændringer (VVM: Vurdering af Virkninger på Miljøet)

² Rådets direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening med senere ændringer (IPPC: Integrated Pollution Prevention and Control)

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Miljøgodkendelsen af Viborgvej 161, 8600 Silkeborg regulerer driften i 8 år, hvorefter den skal re-vurderes på baggrund af de erfaringer der har været med driften, og den udvikling der har været i metoder til reduktion af miljø-påvirkningen.

Miljøgodkendelsen omfatter kun Viborgvej 161, 8600 Silkeborg. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 41310 og CVR nr. 25101065.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrholdet på ejendommen Viborgvej 161 i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende supplerende oplysninger og beregninger. Miljøgodkendelsen er betinget af de centrale vilkår indskrevet i afsnit 1.4.

Produktion og arealer

Produktionen af malkekøer og opdræt på ejendommen Viborgvej 161 må udvides fra 188,73 DE til 305,04 DE. Det vil sige, at der på ejendommen vil være en forøgelse af husdyrholdet på 116,31 DE efter gældende dyreenhedsberegning. I forbindelse med udvidelsen bliver den eksisterende kostald forlænget, samt der bygges en ny stald parallelt med den eksisterende. Samtidig med opførelsen af nye bygninger rives nogle gamle og udslidte staldbygninger ned. Der bygges en ny gyllebeholder og eksisterende plansilo til ensilage udvides samt ny møddingsplads. Se bilag 1 og 2.

Til ejendommen hører i alt 145,81 ha ejede og forpagtede arealer. Derudover er der 49,08 ha aftale-arealer, hvortil der afsættes husdyrgødning svarende til ca. 57,4 DE. Der udbringes husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha på 145,81 ejede/forpagtede arealer.

Ejendommen drives selvstændigt. Det vil sige, der er ikke samdrift med andre ejendomme

Silkeborg Kommune skal i henhold til bl.a. *Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug* vurdere om den ansøgte omlægning kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Landbruget drives konventionelt.

Det eksisterende og nye anlæg omfattende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Landskabelige, kulturhistoriske, rekreative forhold og lignende.

Eksisterende og fremtidige arealer til udspreddning af husdyrgødning vurderes i forhold til bl.a.:

- Grundvand.
- Overfladevand.
- Naturområder.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse.

Placering

Den ene af de nye stalde etableres i forlængelse af den eksisterende kostald mod nord (bilag 1). Tilbygningen opføres i samme farver og materiale som den eksisterende stald med, gråt gardin og gråt eternittag. Bygningshøjden bliver den samme.

Den nye gyllebeholderen vil blive etableret umiddelbart øst for den eksisterende beholder, i forbindelse med den samlede bedrift. Der vil blive etableret beplantning som skærmer af, som følge heraf vil dette ikke få landskabsmæssige konsekvenser i forhold til nærmeste nabo.

Den sydligste af de to ensilagesiloer forlænges m 25 m væk fra stalden. Se situationsplanen bilag 2.

Det planlagte byggeri opføres i tilknytning til et samlet eksisterende anlæg, og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed. Byggeriet har ingen konsekvenser i forhold til kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Lugt

Husdyrbruget overholder lugtgenafstande til såvel enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Nærmeste enkeltbebyggelse som ikke ejes af ansøger og ikke har landbrugspligt ligger ca. 460 meter væk fra det nærmeste staldhjørne hvor der foretages ændringer. For uddybende vurdering se afsnit 6.2.

Der ligger ingen byzone, sommerhusområde eller lokalplans udpegede områder til boligformål m.m. indenfor 1000 meter af produktionen, udvidelsen vurderes derfor ikke at have indflydelse på fremtidig byplanlægning.

Transport til og fra ejendommen

Ekstern og intern transport på ejendommen forventes ikke at stige meget i ansøgt drift, kapaciteten pr læs vil stige i stedet. Dog vil antallet af transport med husdyrgødning (ekstern) og foder stige (intern). Der bliver derfor sat vilkår omkring kørsel med husdyrgødning. Transporten vurderes dermed ikke at give anledning til væsentlig, øgede støv- eller støjgener for naboer i området ved overholdelse af vilkår. For uddybende oplysninger se afsnit 6.4 om transport.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Habitatområdet Stenholt Skov og Stenholt Mose ligger i en afstand på 6,2 km sydvest for ejendommen. Ca. 215 m og 260 mod nord ligger henholdsvis et overdrev og en mose. Det nærmeste kvælstoffølsomme område ligger ca. 380 m nord for anlægget og er et egekrat. Ca. 480 m vest for anlægget ligger en mosaik af enge, moser og overdrev samt skove og egekrat. Den ansøgte udvidelse og ombygning vil ifølge kommunens vurdering ikke påvirke de omgivende naturområder. For uddybende forklaring, se afsnit 6.1.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Fosfor

Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at udbringning af husdyrgødning svarende til 1,7 De/ha medfører et arealvægtet fosforunderskud på 0,8 kg p/ha/år på de ejede og forpagtede arealer. Med de efterfølgende indførte forudsætninger sidestilles fosforoverskuddet med balance. Der er derfor kommunens vurdering at projektet kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af vandmiljøet. For nærmere forklaring se afsnit 7.

Nitrat til overfladevand

Ingen af udbringnings arealer ligger i områder der er sårbare for nitratudvaskning. Det reelle dy-retryk for ansøgt drift ligger på 1,7 DE/ha som foreskrevet. En nærmere gennemgang af tilførslen af næringsstoffer til vandmiljøet er beskrevet i afsnit 7.2.

Nitrat til grundvand

Ca. 9,22 ha ligger inden for et indvindingsopland der er nitratfølsom og har særlige drikkevandsinteresser. Dog er dette indvindingsopland efterfølgende blevet nedlagt. En lille del af de resten arealerne ligger i indsatsområde Kragelund, dette er udpeget som værende nitratfølsomt, men vurderes, ikke at være specielt følsomt pga. den geologiske undergrund, der stilles derfor ingen vilkår, og det er ikke nødvendigt at ansøger etablerer 7 % efterafgrøde. For uddybende oplysninger se afsnit 7.5

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedst anvendelig teknologi (BAT)

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes. Se Afsnit 8 for en mere udførlig beskrivelse af BAT tiltag.

1.3 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet.
- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- At de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion vil begrænses til et acceptabelt niveau. Når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.
- At husdyrbruget – under overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen – vil anvende den bedste tilgængelige teknik.
- At produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af bl.a.:
 - Nabobeboelser.

- Natura 200-områder³ og natur i øvrigt.
- Overfladevand.
- Nitratfølsomme indvindingsområder.
- Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer.

Silkeborg Kommunes afgørelse begrundes med ovenstående vurdering, og med at øvrige generelle afstandskrav samt de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Bekendtgørelse nr. 294 af 31 marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug* overholdes. Se endvidere de vedlagte bilag.

Silkeborg Kommune godkender hermed udvidelsen af det ansøgte kvæghold, på bedriften Viborgvej 161, 8600 Silkeborg matr. nr. 4u, 4a og 7 bc Resdal By, Serup og Frederiksdal, Kragelund. Svarende til maksimalt 305, 04 DE efter udvidelsen.

Udover miljøgodkendelse af bedriftens nuværende og planlagte produktionsanlæg og besætning meddeles der ved denne skrivelse:

- Miljøgodkendelse til opførelse af to nye stalde med spalter og ringkanal, der laves gyllefor-suring i staldene. Desuden forlænges den eksisterende plansilo og der opføres en ny gylle-beholder.

Miljøgodkendelsen omfatter alene ejendommen Viborgvej 161 og de angivne udbringningsarealer, som fremgår af bilag 7, 8 og 15.

Den nærmere placering af bygningerne og opbevarings anlæg fremgår af bilag 1 og 2.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet på grundlag af oplysningerne i IT-ansøgningen, version 8 modtaget den 2. juli 2010 og supplerende oplysninger modtaget i perioden frem til den 2. juli 2010.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 stk. 2 i husdyrloven⁴, samt reglerne i godkendelses-bekendtgørelsen⁵, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. museumslovens⁶ bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Etablering af de nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Silkeborg Kommune og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra kommunen eller andre relevante myndigheder.

³ Natura 2000-områder: Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

⁴ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

⁵ Bekendtgørelse nr. 294 af 31 marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006 af museumsloven

Dyreenheder er beregnet efter de nugældende omregningsfaktorer i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Miljøvurderingerne er gennemført i forhold til antal dyr og den faktiske størrelse og sammensætning af hyreholder. Miljøgodkendelsen tager derfor afsæt heri, uagtet at der på et senere tidspunkt måtte ske ændringer i beregningerne af antal dyreenheder.

1.4 VILKÅR

Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre,

- At husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen.
- At kravet om reduktion af ammoniak tab fra stald og lager overholdes.
- At yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.
- At risikoen for forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse⁷, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler og nedenstående supplerende vilkår:

3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår til drift og egen kontrol

Inden projektet kan påbegyndes skal Viborgvej 159 sammatruleres med nr. 161. Dette er en forudsætning for gennemførelsen af projektet. Dokumentation for påbegyndt sammatrulering skal indsendes til kommunen inden byggeriet påbegyndes.

Der gives tilladelse til at fristen for gennemførelse af projektet forlænges til 3 år.

Hvis sagen påklages og Miljøklagenævnet i sidste enden afviser klagen kan fristen for gennemførelse af projektet forlænges med den tid det har taget Miljøklagenævnet at behandle sagen.

4.1 Husdyrhold og staldindretning

- ❖ Det maksimale antal dyreenheder på 305,04 (dyreenhedsberegninger 2009), må ikke overskrides.
- ❖ Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.
- ❖ Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.

⁷ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

- ❖ Skrabeanlæg i staldbygninger skal som minimum køre hver anden time i dagtimerne og mindst 10 gange i døgnet.
- ❖ Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.
- ❖ Det er mulighed for metodefrihed i forbindelse med BAT, men sker der afvigelse fra det oprindeligt ansøgte skal der indsendes plan og dokumentation for den nye teknologi inden at det ændrede projekt påbegyndes.
- ❖ Ved en muligt kommende ansøgning skal ammoniakemissionen i nudrift minimum være angivet til 1954,24 kg N/år.

4.4 Ensilage

- ❖ Evt. saftafløb fra ensilagepladserne skal ledes via drækanal til enten og fortank og gyllebeholderen eller separat beholder og udsprinkles. Planer for hvilken løsning der ønskes skal være indsendt **senest 1. december 2010**, og være etableret **senest 1. marts 2010**.
- ❖ Ensilagen skal overdækkes med plastik eller lignende, for at forhindre lugtgener.

5.5 Energi- og vandforbrug

- ❖ Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller energikonsulent mindst hvert 4. år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal på forlangende indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
- ❖ Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang årligt og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt
- ❖ Vandforbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden og indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug.
- ❖ El-forbruget skal registreres løbende på hovedmåleren, mindst 1 gang om måneden, forbruget skal indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug. Eller også skal ejendommen være tilmeldt en ordning hvor der løbende og automatisk opsamles oplysninger om elforbruget.

4.6 Spildevand herunder regnvand.

Udførlige planer for faskinen med kapacitets angivelse og planer for udførelse indsendes til kommunen senest 3 måneder efter godkendelsesdatoen.

4.7 Affald

- ❖ Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som ”særligt affald” og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

4.8 Råvare og hjælpestoffer

- ❖ Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld

- ❖ Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.
- ❖ Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre der arbejder på bedriften. Den skal indsendes senest **1. december 2010**.

o Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

5.3 Gylleforsuring

- ❖ I den eksisterende og nye kostald skal der etableres forsøringsanlæg. Anlægget skal være i drift året rundt (8760 timer/år).
- ❖ I gennemsnit skal gyllens pH-værdi, målt i mixerbrønden og inden hver behandling ligge på maksimalt 5,8 målt over månedsbasis. Gyllens pH-værdi skal registreres løbende ved hjælp af datalogning, dette skal gemmes og sendes til kommunen på forlangende.
- ❖ Der skal indgås fast serviceaftale med producenten om kontrol jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målerne, minimum 1 gang årligt. Kontrol og kalibrering skal noteres i anlæggets driftsjournal og kopi af kontrolrapporten skal på forlangende indsendes til kommunen.
- ❖ Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på syretanken, skal syretanken være dobbeltskroget og forsøringsanlæg med tilhørende syretank skal placeres på støbt bund med mulighed for opsamling af minimum den mængde syre, som syretanken kan indeholde.
- ❖ Enhver type af driftsstop skal registreres sammen med årsagen dertil.
- ❖ Der skal udføres daglig kontrol af forsøringsanlægget, herunder syreforbrug og kontrol af restmængde af syre i syretanken.

- ❖ Der skal forefindes en leverandørbrugsanvisning samt en arbejdspladsbrugsanvisning til anlægget, således at alle medarbejder der håndtere anlægget nemt kan finde dem.

5.6 Fastgødning inkl. dybstrøelse

- ❖ Møddingspladen skal i alt have en størrelse på 170 m², derudover skal der være en 2 meters randzone og siderne skal være 3 meter høje.

6.1 Ammoniak og natur

- ❖ Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udspretningsarealer, som fremgår af bilag 7 og 8.

6.3 Fluer og skadedyr

- ❖ Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
- ❖ Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, bl.a. skal stiarealer og båse holdes tørre, og stalde og fodringsanlæg holdes rene og arealerne rundt om husdyrbruget skal holdes rene for ensilage, husdyrgødning m.v.
- ❖ Der skal mindst en gang om året foretages hovedrengøring af stalde og staldinventar med henblik på at højne den generelle staldhygiejne.
- ❖ Der skal bekæmpes fluer Biologisk eller kemisk i stalden, datoer for bekæmpelse af fluer skal indføres i et skema som skal kunne fremvises på kommunens forlangende.

6.4 Transport

- ❖ Ved transport af gylle på offentlige veje skal gylle vognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- ❖ Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.
- ❖ Der må ikke transporteres gylle i gennem Sinding og Skægkær på lør-, søn- og helligdage.

7.2 Påvirkninger af søer og vandløb

- ❖ Fosforoverskuddet må ikke overstige 0,8 kg P/ha/år. Det forudsættes, at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

1.5 OFFENTLIGHED

Forudgående offentliggørelse af § 12 ansøgningen

Offentligheden er blevet inddraget gennem annoncering i Ekstra Posten i Perioden fra den 21. oktober 2009, med frist for bemærkninger frem til den 18. november 2009.

I offentlighedsfasen modtog kommunen ingen henvendelser.

Partshøring, Nabohøring

Udkastet til miljøgodkendelse blev den 11. september 2010 udsendt i høring hos naboer, andre berørte og ansøger selv med frist for afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til den 22. september 2010.

Der indkom ingen bemærkninger.

Ifølge husdyrlovens § 56, stk. 1 skal kommunen skriftligt orientere naboerne til den pågældende ejendom om ansøgningen i 6 uger, før der gives tilladelse. I den konkrete sag har kommunen fastlagt den orienteringsberettigede kreds til de naboer og andre berørte beliggende i en radius på 271 m fra ejendommen. Denne afstand er udregnet som konsekvensområdet i forhold til lugt. Endvidere orienteres ejerne af de forpagtede og aftale arealer. Naboer og andre berørte er angivet længere nede.

Offentliggørelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside og i Ekstraposten onsdag den 29. september 2010.

Følgende er samtidig underrettet om godkendelse:

Ansøger:

Knud-Olaf Thormann Nielsen, Viborgvej 157, 8600 Silkeborg.

Konsulent:

Winnie H Brøndum, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup.

Organisationer der er klage berettigede, se samlet liste efter afsnit 1.6

1.6 KLAGEVEJLEDNING

Der kan efter kapitel 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Afgørelsen vil blive offentliggjort i Ekstraposten den 29. september 2010 og endvidere på kommunens hjemmeside www.silkeborglommune.dk.

Eventuel klage skal være skriftlig og stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller per e-mail til teknisk@silkeborg.dk. Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest den 27. oktober 2010 indenfor kontorets åbningstid.

Kommunen videresender klagen til Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb. Ansøger vil få besked af kommunen, hvis der kommer klager over afgørelsen.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Miljøklagenævnets ret til at ændre eller opheve afgørelsen. I dette tilfælde er der ikke særlige landskabelige værdier og bygningerne opføres i tilknytning til eksisterende bygninger, således antages det at mulige klager ikke har opsættende virkning, dog kan Miljøklagenævnet beslutte andet.

Ifølge § 90 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den 29. marts 2010.

Med venlig hilsen

Morten Horsfeldt Jespersen
Sektionsleder

Maria Karm
Biolog

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag er sendt til:

Ansøger:

Knud-Olaf Thormann Nielsen, Viborgvej 157, 8600 Silkeborg.

Konsulent:

Navn: Winnie H Brøndum
Adresse: Samsøvej 33, 8382 Hinnerup
Tlf.nr. 872822265/20479620
E-mail: whb@lmo.dk

Orientering om udarbejdelse af udkast til afgørelse er sendt til:

Modtagere af husdyrgødning:

Lars Grønlund Pedersen, Sejlingvej 6, 8600 Silkeborg
Hertha Mikkelsen, Sinding Hedevej 18, 8600 Silkeborg

Bortforpagtere af arealer:

Bjarne Nedergaard, Resdal Bakke 54, 8600 Silkeborg
Inger Bak, Tandskovvej 19, 8600 Silkeborg
Morten Bak, Resdal Bakke 53, 8600 Silkeborg
Teddy Nybo, Viborgvej 115, 8600 Silkeborg
Jytte Erfurt, Viborgvej 111, 8600 Silkeborg

Ejer og lejere af nabobeboelse og andre berørte indenfor konsekvensområdet:

Konsekvensområdet for lugt, som det er defineret i FMK-vejledningen, er et område, ”hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Konsekvensområdet er beregnet til 271 m målt fra det vægtede lugtcentrum for husdyrbruget.

Hilmer Johannes Ahnfeldt Kjeldsen, Viborgvej 134, 8600 Silkeborg
Jørgen Jokumsen, Viborgvej 165, 8600 Silkeborg
Aase og Henning Nielsen, Viborgvej 161, 8600 Silkeborg
Ejer Henning Nielsen Viborgvej 159, 8600 Silkeborg. Lejer: Thomas Christoffer Røll.

Kopi af endelig afgørelse med bilag er sendt til:**Ansøger:**

Knud-Olaf Thormann Nielsen, Viborgvej 157, 8600 Silkeborg.

Konsulent:

Winnie H Brøndum, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup, whb@lmo.dk

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø - via e-mail:	dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten – via e-mail:	jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – via e-mail:	husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V - via e-mail:	natur@dof.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg – via e-mail	midt@sst.dk
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg via e-mail:	post@aar.mim.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia - via e-mail:	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand: Niels Barslund – via e-mail:	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V - via e-mail:	ae@aeraadet.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K - via e-mail:	fbr@fbr.dk

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Viborgvej 161, 8600 Silkeborg. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 41310. Ejendommen har CVR nr. 25101065.

Knud-Olaf Thormann Nielsen ejer af Viborgvej 161, ønsker at udvide sin besætning af malkekøer med opdræt fra 188,73 DE (62 køer af tung race, 33 Jersey og dertilhørende opdræt) til 305,04 DE (147 køer af tung race, 85 Jersey og spædkalve op til 6 mdr.) Alt kvieopdræt fra 6 mdr. og til kælvning sendes i kviepasning.

Udvidelsen sker ved, at den eksisterende kostald forlænges med et nyt afsnit med sengebåse. Der bygges også velfærd- og smådyrsafsnit.

I forbindelse med udvidelsen ønsker ansøger at opføre en ny gyllebeholder, udvide et eksisterende plansiloanlæg og etablere en ny møddingsplads. Der vil endvidere blive etableret gylleforsuringsanlæg.

Ansøger ejer efter udvidelsen de tre nærliggende beboelser. Der er ingen øvrige naboer beliggende i umiddelbar nærhed, mens nærmeste by er beliggende 2,6 km fra ejendommen. Udbringningsarealerne ligger i et område med et mindre areal med fosforklasser samt delvist i nitratfølsomt indvindingsopland.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Inden etablering eller ændring af anlæg som fx stalde, afløb og anlæg til gødnings- opbevaring skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer i dyrehold, drift eller udbringningsarealer. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3 GYLDIGHED

Normalt skal godkendelsen være gennemført og udnyttet inden to år fra dato for meddelelse af miljøgodkendelse jf. § 33 stk. 1 i husdyrloven. Med udnyttet menes, at ansøgt byggeri er opført og taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til ansøgt produktion.

Knud Olaf Thormann ønsker at udvide delvist med dyr fra egen besætning og delvist med indkøbte dyr.

Derfor søges der om en etapevis udvidelse jf. § 14.

Første etape vil bestå af byggeri og indsætning af startbesætning. Denne etape vil forventes at tage to år fra meddelelse om miljøgodkendelse.

Anden etape vil bestå af opformering af besætning, hvilket vil tage tre år fra meddelelse af meddelelse af miljøgodkendelse. Kommunen har endvidere fastsat som vilkår, at sammatrikuleringen skal være påbegyndt inden der kan bygges. Altså ønske fra ansøger om tre års frist til gennemførelse af hele projektet.

Som konsekvens af erfaring med en klagesag der blev påklaget, først behandlet efter et år og alle klager blev afvist – ønsker ansøger og konsulent det om muligt angivet at:

Såfremt sagen påklages og klagerne afvises forlænges fristen for udnyttelse tilsvarende klagesagens behandlingstid. Miljøklagenævnet kan nemlig ikke give nye frister for udnyttelses hvis klagerne afvises og efter et års sagsbehandling har man pludseligt kun 1 år til udnyttelse.

Det er kommunens vurdering og erfaring, at processen vedrørende sammatrikulering kan trække ud og at det i denne konkrete sag kan betyde at projektet ikke kan gennemføres på to år. Sammenholdt med ønsket om delvist selv at opformere besætningen gives hermed tilladelse til at fristen for gennemførelse af projektet forlænges til 3 år.

Hvis sagen påklages og Miljøklagenævnet i sidste enden afviser klagen kan fristen for gennemførelse af projektet forlænges med den tid det har taget Miljøklagenævnet at behandle sagen.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder ifølge § 33 stk. 2 den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløber den 29. september 2018. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommene Viborgvej 157, 159 og 161 var tidligere en del af et I/S drevet af far og søn. Ejendommen blev ikke samlet pga. frygten for begrænsninger for størrelsen i landbrugsloven.

I dag ejer ansøger ejendommene Viborgvej 161, 159 og 157. Viborgvej 159 udlejes og boligen ligger meget tæt på ejendommen på Viborgvej 161, hvor udvidelsen foretages, men ansøger har mulighed for at lægge boligen på Viborgvej 159 til ejendommen 161 (se figur 3.1.1). Da dette er forbundet med nogle omkostninger til landmålere, ønsker ansøger dog ikke at gøre dette før godkendelsen er givet.

Se endvidere figur 3.1.1 og 3.1.2 hvor ejendommens placering i forhold til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone er angivet.

Tabel 3.1.1 Afstandene fra staldanlægget til nærmeste omgivelser i henhold til § 6 og § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. * se forklaring i teksten længere nede.

Afstand i meter fra staldanlæg til:	Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav:	
	Meter	Meter
Beboelse på samme ejendom (§ 8)	11	15 meter
Nabobeboelse (ejes af ansøger) (§ 6)	57 (39)*	50 meter
Samlet bebyggelse	Ca 771	100 meter
Byzone	2700	300 meter
Eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde (§ 6)	>50	50 meter
Naboskel (§ 8)	21 og 2	30 meter
Ikke almene vandforsyningsanlæg (§ 8)	13	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg (§ 8)	> 50	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer) (§ 8)	> 25	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej (§ 8)	61	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed (§ 8)	> 25	25 meter

Afstandskravene til en privat vandboring, nabobeboelse, naboskel samt beboelse på samme ejendom er ikke overholdt med nybyggeriet, tabel 3.1.1 og figur 3.1.1. Det nye anlæg er dog ikke placeret nærmere end det eksisterende. Dog kommer den nye stald tættere på naboskellet til Viborgvej 165 (ansøgt 21 m). Ansøger forventer ikke at der vil opstå flere gener eller forureningsrisici i forbindelse med det nye anlæg og dispensation fra afstandskravene ønskes, da anlægget er placeret optimalt med hensyn til landskab samt effektivisering af arbejdsgange og byggeomkostninger.

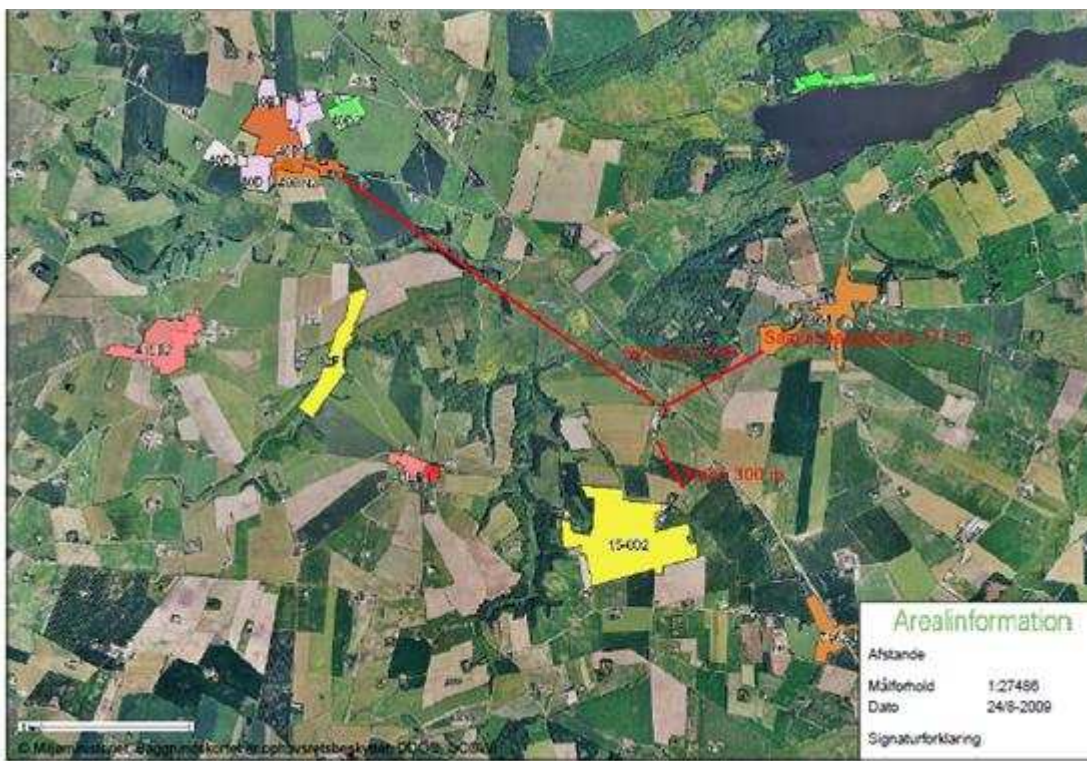
Den nye gyllebeholder ligger på matriklen tilhørende Viborgvej 157 (ejes af ansøger), ansøger har oplyst, at han på et tidspunkt vil få ommatrikuleret dette stykke til nr. 161 således at gyllebeholderen ligger på samme matrikel som resten af produktionen. Den nye beholder placeres ca. 17 m fra matrikelgrænsen, derfor søges der om dispensation fra afstandskravet til naboskellet.

Figur 3.1.1 Placeringer af nærmeste nabo, naboskel og brøndboring, de gule streger angiver der hvor der er mål afstande. Se forklaring i teksten.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 39 meter til nærmeste beboelse (ejes af ansøger), der ligger nordøst for de nye staldbygninger. Denne beboelse (nr. 159) skal matrikuleres ind under matriklen til Viborgvej 161. Omkring 300 meter sydøst for den nye gyllebeholder ligger flere beboelser uden landbrugspligt. Tandskovvej 25 ligger nærmest den ydre grænse for anlægget men Tandskovvej 32 ligger nærmest lugtcentrum.

Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Serup der er beliggende ca. 771 meter nordøst for ejendommens anlæg. Der er 2,7 km til nærmeste byzone, Vinderslev se figur 3.1.2.

Figur 3.1.2 Husdyrbrugets placering i forhold til samlet bebyggelse og byzone.

Den nye del af staldanlægget ligger indenfor skovbyggelinjen. Der er tale om en forlængelse af den eksisterende stald og anlægget er derfor en erhvervsmæssig nødvendig bygning i tilknytning til det eksisterende og således ifølge ansøger ikke i strid med de beskyttelseshensyn, udpegningen skal varetage. Anlægget er beliggende indenfor et område med almindelige drikkevandsinteresser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der foretages ikke udvidelser og ændringer af anlægget, herunder stalde, gyllebeholdere og ensilageplads, som medfører forøget forurening, indenfor 50 m fra eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, eller område i landzone udlagt til boligformål. Kommunen vurderer, at afstandskravene i § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt når Viborgvej 159 bliver sammatrikuleret med nr. 161.

Kommunen vurderer, at de generelle afstandskrav til vej levnedsmiddelvirksomhed, vandløb og almene vandforsynings anlæg, i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er overholdt. Afstandskravene til ikke almene vandforsyningsanlæg, naboskel og beboelse på samme ejendom overholdes ikke. Vandforsyningsanlægget midt i gårdspladsen kommer med den nye stald til at ligge 5 m længere væk end i den eksisterende produktion. Det vil i ansøgt drift være en forbedring af forholdene, da den gamle stald rives ned og der bygges en ny stald. Det vurderes ikke at give uhygiejniske forhold for drikkevandet og kommunen vurderer derfor, at der kan dispensere for afstanden til vandforsyningsanlægget. Afstanden fra stald til beboelse på samme ejendom er i nudrift 3,5 m og

i ansøgt drift vil det blive 11 m. Den gamle stald bliver revet ned og en ny og bedre opført. Det forventes ikke at medføre uhygiejniske forhold. Kommunen vurderer, at der kan dispenseres for afstanden til beboelse på samme ejendom. De to nye stalde i ansøgt drift placeres 21 m fra naboskel der ikke er ejet af ansøger. Fra nabo ejendommen (Viborgvej 165) og ned til skellet ud for det ansøgte byggeri er 140 m. På nuværende tidspunkt er der i skellet et etableret læhegn som allerede afskærmer for udsynet. Den ansøgte stald bliver opført i samme højde som det eksisterende byggeri. Den eksisterende stald ligger 20 m fra det samme skel. Silkeborg Kommune vurderer derfor at det ansøgte byggeri ikke vil medføre øget gene for Viborgvej 165 og der dispenseres derfor for afstandskravet til naboskellet.

Desuden dispenseres for afstandskravet til matrikelgrænsen til Viborgvej 157 i forbindelse med opførelsen af gyllebeholderen, ansøger ejer begge ejendomme (161 og 157) og har planer om at føre det stykke jord hvorpå gyllebeholderen er placeret til nr. 161 således at det hele er samlet på samme matrikel og overholder krav til matrikelgrænser.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å-, kirke- og fortidsminde- beskyttelseslinjer.

Dog ligger den nye del af stalden inden for skovbyggelinje, men da det er erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri vurderer kommunen, at der kan dispenseres fra skovbyggelinjen.

Silkeborg Kommune vurderer samlet set, at der ikke vil forekomme generelle eller visuelle gener som følge af udvidelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår til drift og egen kontrol

Inden projektet kan påbegyndes skal Viborgvej 159 sammatrikuleres med nr. 161. Dette er en forudsætning for gennemførelsen af projektet. Dokumentation for påbegyndt sammatrikulering skal indsendes til kommunen inden byggeriet påbegyndes.

Der gives tilladelse til at fristen for gennemførelse af projektet forlænges til 3 år.

Hvis sagen påklages og Miljøklagenævnet i sidste enden afviser klagen kan fristen for gennemførelse af projektet forlænges med den tid det har taget Miljøklagenævnet at behandle sagen.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nyanlægget etableres i tilknytning til det eksisterende. Tilbygningen udføres som to sammenhængende parallelle staldbygninger, den ene som en direkte forlængelse af den eksisterende nyere stald med en tagryg i højden 8,8 meter, den anden med en tagryg på 9 m. Bygningerne udføres i samme materiale som det eksisterende.

Muren består af betonelementer med norsk granit i op til 1,2 m højde, derefter gardiner. Taget er grå B 9 tagplader med lysplader.

Den dobbelte tagryg medfører at tagfladerne kommer til at virke mindre dominerende i landskabet.

En del af det eksisterende udtjente anlæg nedrives, se bilag 1.

Ejendommen er placeret i en slugt i et kuperet område nær en anden ejendom. Der er etableret et læhegn mellem ejendommen og offentlig vej (Viborgvej).

Læhegnet er af ældre dato og er derfor så højt, at det giver en god afskærmning fra Viborgvej og ind mod ejendommen.

Anlægget er ikke placeret indenfor eller i nær tilknytning til områder med landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier.

Tabel 3.2.1. Oversigt over alle produktionsbygninger på ejendommen i ansøgt drift. Bygningsnummer angiver placering på situationsplanen se bilag 1 og 2.

Driftsbygninger og anvendelse	Grundplan nudrift (m ²)	Grundplan ansøgt (m ²)	Bygningshøjde meter	Taghældning grader	Bygningsmaterialer og farver
1. ny løsdrifts-stald	0	721	8,5	20°	Gråt gardin og tag og grå væge
2. Ny dybstrøelses stald	0	1050	8,5	20°	Gråt gardin og tag og grå væge
3. Bestående løsdriftstald	2040	2040	8,5	20°	Gråt gardin og tag og grå væge
4. Lade	330	330	Mindre end de andre bygninger	20°	Gråt tag, sorte væge.
5. Eksisterende kviestald	500	Nedlægges	-	-	-
6. eksisterende gyllebeholder	4000 tons	4000 tons	4,2	-	grå
7. Ny gyllebeholder	0	3000 tons 2965 m ³	4	-	grå
8. møddingsplads	0	170 m ²	3 m høje væge på 3 sider	-	Det giver et grund volumen på 510 m ³ herfra skal trækkes en randzone.
9. eks. Ensilageplads	660	1320	-	-	
10. eks ensilage plads langs stalden		379,75	-	-	

Figur 3.2.1 viser alle produktions bygningerne samt gyllebeholdere. De sorte streger angiver højdekurver med højde angivelse i meter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Placeringen af det nye byggeri er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, hvor en sammenbygning med eksisterende bebyggelse er mest hensigtsmæssig.

Landskabet i området er bølget morænelandskab uden dødisrelief. Der er få levende hegn og planter og man kan derfor generelt se langt i området. Ejendommen er delvist placeret i en mindre smeltevandsdal uden vandløb og en stor del af ejendommens byggeri er derfor skjult af terrænet. Den ansøgte udvidelse af stalden sker i umiddelbar tilknytning til eksisterende stalde. Den nye gylletank placeres nær den eksisterende gylletank men der må påregnes, at tanken skal graves ind i siden af smeltevandsdalen.

Der er ikke særegne kulturgeografiske mønstre i området som ødelægges ved byggeriet.

Landskabets visuelle sårbarhed er stor idet byggeri generelt vil være meget synligt. Men i dette tilfælde er synligheden af det ansøgte er lav idet det placeres lavt i terrænet. Der kan forventes kun en begrænset kontrast mellem det ansøgte byggeri og landskabet idet der allerede i forvejen er større velplacerede beplantninger, som skaber en fin overgang mellem byggeri og landskab.

Der vurderes ikke at være oplagte andre og bedre muligheder for placering af byggeriet i forhold til at nedsætte byggeriets visuelle påvirkning af landskabet.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for placering og udformning.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der ansøges om at udvide dyreholdet fra 189,33 DE til 305,27 DE i malkekvæg og jerseykøer med opdræt, dyretyper og antal i nudrift og ansøgt drift ses i tabel 4.1.1.

Der laves en del bygningsmæssige ændringer, således at de gamle og slidte bygninger tages ud af brug, og rives ned. For en oversigt over bygningerne se bilag 1, 2 og 3.

1. Eksisterende kostald

Staldsystemet er sengestald på spalter, med spalteskraber. Gyllesystemet er kanal og rundskyld. I den ene ende af kostalden er der foderopbevaring i tre plansiloer.

I eksisterende kostald er der to malkerobotter og teknikrum. Malketanken er placeret udenfor.

Der er indsat skraber på spalterne, og der indføres gylleforsuring i forbindelse med udvidelsen.

2. Forlængelse af kostald

Staldsystemet bliver sengestald på spalter, med spalteskraber. Gyllesystemet bliver kanal og rundskyld. Der indføres gylleforsuring i forbindelse med udvidelsen. Der indsættes endnu en malkerobot.

3. Velværd- og smådyrsafsnit:

Afsnittet indrettes med dybstrøelse.

Den eksisterende kostald er indrettet med rundskyld og spalteskraber. Forlængelsen af kostalden indrettes ligeledes med rundskyld og spalteskraber. Der indsættes endvidere gylleforsuring på begge afsnit med spalter. Teknologierne reducerer ammoniakfordampningen med henholdsvis 20 % og 50 %. Effekten af de to teknologier er uafhængige af hinanden men til sammen opnås en samlet ammoniakreduktion på 70 % i forhold til referencestaldsystemet.

Der er ikke væsentlige alternative staldsystemer til smådyr og svækkede, syge og kælvende dyr.

Ansøger vurderer, at staldene i forbindelse med udvidelsen umiddelbart lever op til et BAT-niveau, der rækker ud over lovens krav.

Gylleforsuring er en relativ dyr løsning og derfor BAT-kandidat. Ansøger ønsker derfor fastlagt, hvilket BAT-niveau kommunen vil vurdere tilstrækkelig samt at ansøger godskrives for den frivillige del af ammoniakreduktionen jf. FAQ 57 således at kun det krævede BAT-niveau danner udgangspunkt for en fremtidig udvidelse.

Præfabrikerede drænene gulve er fravalgt i det nye staldafsnit. Ansøger har ikke tillid til dyrevelfærden på dette system og det er ifølge ansøger ikke foreneligt med det eksisterende system.

Kvierne sendes i ansøgt drift på kviehotel hos Jens Sehested, Tvillumgårdsvej 4, 8882 Fårvang.

Tabel 4.1.1 oversigt over dyretype, staldsystem og produktion i nudrift og ansøgt drift.

Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Antal DE Ansøgt
Malkekøer	Malkeko, tung race, sengestald med spalter, ringkanal	57	76	60	80
Jerseykøer	Jerseyko, sengestald med spalter, ringkanal	33	37,5	35	39,77
Malkekøer	Malkeko, tung race, dybstrøelse	0	0	5	6,67
Malkekøer	Kvier (6 mdr. – kælv.) spaltegulv-bokse	45	22,5	0	0
Jerseykøer	Kvier (6 mdr. – kælv.) spaltegulv-bokse	21	7,78	0	0
Malkekøer	Småkalve, tung race, dybstrøelse	62	16,67	0	0
Jerseykøer	Småkalve, Jersey, dybstrøelse	33	6,60	0	0
Tyrekalve og ungtyre	Ungtyr, jersey, 6 mdr. – slagtning, spaltegulvbokse	7	1,37	0	0
Tyrekalve	Tyrekalv, dybstrøelse	7	0,61	0	0
Malkekøer	Malkeko, tung race, bindestald med riste	5	6,67	0	0
Malkekøer	Kvier (6 mdr. – kælv.) spaltegulv-bokse	17	8,5	0	0
Jerseykøer	Kvier (6 mdr. – kælv.) spaltegulv-bokse	12	4,44	0	0
Malkekøer	Malkeko, tung race, sengestald med spalter, ringkanal	0	0	72	96
Jerseykøer	Jerseyko, sengestald med spalter, ringkanal	0	0	45	51,14
Malkekøer	Småkalve, tung race, dybstrøelse	0	0	32	8,65
Jerseykøer	Småkalve, Jersey, dybstrøelse	0	0	19	3,8
Malkekøer	Malkeko, tung race, dybstrøelse	0	0	10	13,33
Jerseykøer	Jerseyko, dybstrøelse	0	0	5	5,68
Total antal DE			188,73		305,04

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For et kvægbrug kan der være en vis variation i antallet af dyr. Det skal dog understreges at miljøvurderingen er foretaget ud fra en besætning på 305,04 DE, dette er derfor det maksimale antal DE. I opstartsfasen, hvor malkekvægsbesætningen er under opformering kan kvierne gå i den nye stald så længe at det maksimale antal DE (omregningsfaktor fra 2009) aldrig overskrides.

Det valgte staldsystem er sengestald med spalter og rundskyld, hvilket giver en ammoniakfordampning på 8 %. Der etableres skraber oven på spalterne i kostalden (eksisterende og nye) hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 20 %. Dermed reduceres fordampningen til 6,4 %. Derudover indføres der gylleforsuring, hvilket yderligere reducerer med 50 % det medfører en ammoniakfordampning på 3,2 %, dette er mere end BAT kravet til ammoniakfordampningen som er 4 %. I den nye stald er spalteskraberen det frivillige tiltag altså de 20 % og det er derfor sengestald med spalter, rundskyld og gylleforsuring, der er udgangspunkt hvis ansøger senere søger om udvidelse eller omlægning.

Kalve, kælvende køer, og syge dyr skal gå på dybstrøelse. Dette indrettes i den ene af de nye stalde. Dybstrøelse anses for værende BAT til de pågældende dyretyper, desuden skal småkalve gå på dybstrøelse, pga. dyrevelfærd.

Det vurderes, at staldsystemet er rigelig belyst, og det vurderes at det er på niveau med BAT staldsystemet for kvæg. For yderligere uddybning og vurdering se afsnit 8 om BAT.

Kravet om BAT gælder både for eksisterende og nyetablerede dele af anlægget når der søges om godkendelse af en udvidelse. Silkeborg Kommune vurderer, at nogle af de tilvalg af teknologier der er taget rækker ud over kravet om BAT. Den frivillige del af BAT tiltagende bør ikke anvendes som udgangspunkt (nudrift) hvis der senere skal ansøges om en ny udvidelse, da det kan betyde at ansøger vil få problemer med at leve op til de generelle krav, jf. FAQ 57. Derfor er der blevet lavet udregninger på det ammoniak emissions niveau, der kan kræves af den nye stald og den eksisterende stald.

Herunder følger en udregning på ammoniakfordampningen der kan forventes fra den nye stald og det der maksimalt kan kræves af den eksisterende stald. Anbefalingerne fra miljøstyrelsen er blevet fulgt i udregningerne, og ansøgers konsulent har udfærdiget tabel 4.1.1.

Tabel 4.1.1 Beregninger på indførsel af forskellige Bat teknologier i den eksisterende stald. ¹ Teknologiblad, skraber i gangarealer i stald med malkekøer ² Forudsætninger for de økonomiske beregninger i teknologibeskrivelserne vedr. slagtesvin ³ Forudsætninger for de økonomiske beregninger i teknologibeskrivelserne vedr. slagtesvin ⁴ Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier.

Emission i kg N, stald og lager (samlet)	Teknologi (enkeltvis udregning)	Ammoniakreduktion kg N	Årlig omkostning kr.	Pris (kr.) pr kg reduceret N
1252,11	-			
1064,61	Spalteskraber (20 %)	187,5	(150 DE) 16585 ¹	88,33
1188,46	Låg eksisterende	63,54	Låg 22987 ² Tømning 1000 I alt 23987	377,51
1204,09	Låg ny	48,02	18809 ³	391,69
783,34	gylleforsuring	468,77	62622* ⁴	133,58

Udgangspunktet i antal dyr samt placering i ny eller eksisterende stald:

117 malkekøer går i den nye stald på sengestald med spalter ringkanal, forsuring osv. i ny stald.

10 køer stor race går på dybstrøelse i ny stald

5 jersey køer går på dybstrøelse i ny stald

5 køer stor race går på dybstrøelse i eksisterende stald

33 jersey køer går i den eksisterende stald

57 køer tung race går i den eksisterende stald.

Ny stald

Dette niveau er hvad ansøger skal leve op til for malkekøer i den nye stald.

117 stk. x 8 kg N/dyr/år = **936 kg N/år**

Goldkøerne som går på dybstrøelse skal ikke leve op til nogen BAT teknologi, og ammoniakfordampningen fra disse udregnes derfor separat

10 stk. x 134,5 kg N ab dyr = 1345 kg N/år, fordampning på 6 % fra stalde = **80,7 kg N/år**

Rest til lager er 1264,3 kg N/år, 65 % nedpløjes direkte hvilket betyder der er 442,5 kg N tilbage heraf fordamper 12,5 % fra lageret altså **55,31 kg N/år**

Altså 80,7+55,31 = **136,01 kg N/år**

5 stk. x 111,1 kg N ab dyr = 555,5 kg N/år, fordampning på 6 % fra stalde = **33,33 kg N/år**

Rest til lager er 522,17 kg N/år, 65 % nedpløjes direkte hvilket betyder der er 182,7595 kg N tilbage heraf fordamper 12,5 % fra lageret altså **22,8449 kg N/år**

Altså 22,8499+33,33 = **56,18 kg N/år**

Eksisterende stald

For dyr i den eksisterende stald udregnes et udgangspunkt som er ammoniakfordampningen uden BAT tiltag, fra dette tal trækkes så hvad der maksimalt kan kræves af landmanden. Dvs. reduktionsomkostningerne skal være under 100 kr. pr reduceret kg N og omkostningerne må maksimalt være 1 % af de samlede produktionsomkostninger. Ud fra normtal (Fødevarerøkonomisk Institut, Serie B nr. 90 Økonomien i landbrugets driftsgrene 2005) kan det udregnes at produktionsomkostningerne årligt ligger på 232 malkekøer x 19.756 kr. = 4.583.392, dvs. at kommunen ikke kan kræve tiltag der overstiger en pris på i alt 45.834 kr.

35 jersey x 10,9633 ≈ **383,7 kg N/år**

60 tung race x 13,272 = **796,32 kg N/år**

Som udgangspunkt er det 1180,04 kg N/år (383,7155+796,32) fra den eksisterende stald.

Herfra trækkes ammoniakreduktionen fra spalteskraberen hvilket er det eneste BAT tiltag der holder sig under 100 kr. pr reduceret kg N (tabel 4.1.1) denne har en ammoniak reduktion på 187,5 kg N/år

Altså $1180,04 - 187,5 = \underline{992,54 \text{ kg N/år}}$ fra den eksisterende stald.

Hertil kommer kvæg på dybstrøelse.

5 stk. x 134,5 kg N ab dyr = 672,5 kg N/år, fordampning på 6 % fra stalde = 40,35 kg N/år

Rest til lager er 632,15 kg N/år, 65 % nedpløjjes direkte hvilket betyder der er 221,2525 kg N tilbage heraf fordampes 12,5 % fra lageret altså 27,6565 kg N/år

Altså $40,35 + 27,6565 = \underline{68,00 \text{ kg N/år}}$

Samlet

Dvs. at karvet for ammoniakfordampningen som udgangspunkt i en mulig kommende ansøgning er i alt 2188,73 kg N/år fra alle stalde. "

Med udregningen af et ammoniak BAT niveau følger metode frihed. Det vil sige, at hvis der inden bygge tidspunktet er fremkommet nye dokumenterede teknikker/staldanlæg, der kan klassificeres som værende BAT og de lever op til BAT niveauet, kan disse anvendes i stedet for gylleforsuring.

Det er dog vigtig at understrege at der skal sendes beskrivelse af ændringen og dokumentation for at den nye teknologi lever op til BAT ind til kommunen inden at en evt. anden teknologi indføres i staldene. Dette er nødvendigt således at kommunen kan sikre sig at en evt. ændring lever op til BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Det maksimale antal dyreenheder på 305,04 (dyreenhedsberegninger 2009), må ikke overskrides.
- ❖ Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.
- ❖ Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.
- ❖ Skrabe anlæg i staldbygninger skal som minimum køre hver anden time i dagtimerne og mindst 10 gange i døgnet.
- ❖ Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.

- ❖ Det er mulighed for metodefrihed i forbindelse med BAT, men sker der afvigelse fra det oprindeligt ansøgte skal der indsendes plan og dokumentation for den nye teknologi inden at det ændrede projekt påbegyndes.
- ❖ Ved en muligt kommende ansøgning skal ammoniakemissionen i nudrift minimum være angivet til 1954,24 kg N/år.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlægget ventileres ved naturlig ventilation med gardiner og åbning i tagryg, dette system bruger ikke strøm og det er lydløst hvilket giver et bedre arbejdsmiljø, og ingen gener for naboerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at når der er tale om naturlig ventilation giver det ikke anledning til gener for de omkringboende. Naturlig ventilation er ifølge BREF-dokumentet bedst tilgængelig teknologi i kvægstalde.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulent og følges, hvilket giver et overblik over dyrenes aktuelle fodringsbehov og kan hermed optimeres fodringen og næringsstofindholdet i husdyrgødningen nedsættes. Ved foderplanlægning anvendes den nyeste viden indenfor området.

Med ledelsesværktøjet endags foderkontrol – Kvægnøglen har driftslederen et nøjagtigt overblik over dyrenes aktuelle fodringsbehov og kan med denne viden optimere sin fodring og minimere næringsindholdet i husdyrgødningen.

Der er sikret en god opbevaring af ensilage, korn, foderstoffer m.m. så foderspild minimeres.

Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. På bedriften produceres al grovfoder samt det meste af kornet.

Den eksisterende plansilo på 660 m² forlænges til det dobbelte areal. Herved opnås større kapacitet til grovfoder i ansøgt drift. Opbevaring af ensilage i plansilo begrænser risikoen for spild og tab af næringsstoffer til det omgivne miljø.

Effekten af fodringstiltag i en malkebesætning er yderst beskeden i forhold til både N og P, og de drifts- og produktionsmæssige begrænsninger de medfører, er ikke ønskelige. Fordringstiltag der går ud over den almindelige optimering er derfor fravalgt.

Tabel 4.3.1 mængde og opbevaring af de forskellige fodertyper i nudrift og ansøgt drift.

Fodertype	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Opbevaring
Ensilage	700.000 FE	1100.000 FE	Plansilo evt. markstak
Halm	300 bigballe	500	Halmlade
Kraftfoder	36 t	36 t	I kostalden i fodersilo
Korn	140	140	Gastæt silo
hø	70 minibig	70 minibig	Lade på 157

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne. For yderligere oplysninger henvises der til afsnit 4.4 om ensilage

Det aktuelle fodringsbehov afstemmes løbende (4 gange årligt). Der vil således blive reguleret så indholdet af råprotein og fosfor minimeres mest muligt. Det betyder, at næringsstof indholdet i husdyrgødningen minimeres.

Kommunen anser dette for værende tilstrækkeligt BAT på foder, specielt set i lyset af, at der ikke er problemer med fosforoverskuddet på markerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol.

4.4 ENSILAGE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den eksisterende ensilageplads syd for staldbygningerne på 660 forlænges med ca. 25 meter til ca. det dobbelte. Den anden eksisterende ensilageplads, der ligger langs med den eksisterende løsdriftstald, bibeholdes. Det betyder, at der i ansøgt drift er ca. 1700 m² ensilageplads. Ved ensilagepladsen syd for stalden vil der i ansøgt drift blive lavet en drænrende langs den nederste kant (se bilag 2), således at evt. ensilagevand enten ledes til den eksisterende fortank og pumpes til gylletanken eller ledes til separat beholder og udsprinkles. I nudrift blev vandet ledt via rodzoneanlæg til vandløb. Ensilagevandet fra den anden plads ledes også til fortank og gyllebeholder se figur 4.4.1.

Figur 4.4.1 Eksisterende ensilage plads med forlængelsen indtegnet (sort kant), samt den eksisterende ensilageplads langs stalden (gul kant). Se også bilag 4.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udvidelsen af den eksisterende ensilagesilo er nødvendig for at have kapacitet til at opbevare foder til den udvidede produktion. Det anses for værende den bedste løsning at forlænge pladsen mod syd, set i forhold til landskabets beskaffenhed da produktionen er placeret i en lille slugt som ligger lidt lavere end det omkringliggende landskab. Det nye tiltag med en drærende langs kanten af ensilagepladsen anses for værende en væsentlig forbedring, eftersom ensilagevandet i nudrift ledes via drænrør til et nærliggende moseområde med spredt pilebevoksning hvorfra det siver i Serupskov Bæk der er et tilløb til Mausing Mølle Bæk

Ansøger ønsker metodefrihed i forhold til hvor ensilagevandet ledes hen. Enten ledes det via fortank til gyllebeholder eller også ledes det til separat beholder og udsprinkles på marker. Alt ensilagevand fra pladsen skal opsamles da det ikke må ledes via faskine til vandløbet.

Det er derfor kommunens vurdering at opbevaring af ensilage foregår miljømæssigt forsvarligt, da alt ensilagevandet ikke ledes til vandløb.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Evt. saftafløb fra ensilagepladserne skal ledes via drænkanaal til enten en fortank og gyllebeholderen eller separat beholder og udsprinkles. Planer for hvilken løsning der ønskes skal være indsendt **senest 1. december 2010**, og være etableret **senest 1. marts 2010**.
- ❖ Ensilagen skal overdækkes med plastik eller lignende, for at forhindre lugtgener.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Elektricitet anvendes til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning samt belysning. Bedriftens årlige elforbrug til gårdens drift forventes at stige med 50 % efter udvidelsen (se tabel 4.5.1). Stalden forsynes med vand fra eget vandværk/boring. Det samlede forbrug forventes at stige med 126 % efter udvidelse (se tabel 4.5.1). Forbruget omfatter drikkevand i kvægbesætningen og rengøring i produktionsanlægget.

De anvendte ressourcer på ejendommen fremgår af tabel 4.5.1

Tabel 4.5.1 forbrug af el og vand.

Energi	Nudrift	Ansøgt drift
Årligt elforbrug i alt*), kWh	80.000 kWh	ca. 120.000 kWh
Vand*		
Årligt forbrug af drikkevand, m ³	2427	5927
Årligt vandforbrug til vask af robotter, m ³	490	735
Årligt vandforbrug til vask af robotanlæg, m ³	40	62
Årligt vandforbrug til vask af maskiner, m.m., m ³	10	6
Samlet årlig forbrug af vand, m ³	2967	6730
Diesel		
Årligt forbrug af diesel*), liter	11.000	12.000

(*se bilag 5, vandforbrug hos kvæg)

Energiforbrug

De tre stuehuse på ejendommene Viborgvej 157, 159 og 161 opvarmes alle ved afbrænding af træpiller i stokerfyr.

Udbringningsarealerne ligger forholdsvis tæt ved ejendommen. Kørsel i forbindelse med markarbejde bliver derfor relativt begrænset, med et deraf følgende lavt energiforbrug i form af dieselolie.

Der vil blive etableret varmegenvinding fra mælkekøling, hvor varmen fra mælken bruges til opvarmning af brugsvand. Derudover ledes vandet fra vandkølingen til køernes drikketrug.

Der er naturlig ventilation i alle stalde og dermed ingen energiforbrug til ventilation i staldene.

Hyppige eftersyn af malkeanlæg udføres. Dette sikrer at anlægget kører driftmæssig forsvarligt i forhold til energiforbruget.

Korn opbevares i gastæt silo og dermed spares energiforbruget til korntørring,

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra egen boring, som forsyner de fire huse på og omkring ejendommen. Vandet kontrolleres årligt og der har ikke været anledning til bemærkninger. Vandforbruget registreres ikke, men det forventes at der skal anvendes årligt ca. 6730 m³ vand på ejendommen i ansøgt drift.

Vandet fra køling af mælk genbruges som drikkevand til køer.

Bedriftens drikkevandsinstallationer efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild, hvorved lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Energi- og vandforbruget bør følges løbende, og forbruget bør af flere årsager til stadighed søges minimeret. Det vil være i ejers egen interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi, hvorfor Silkeborg Kommune antager, at der ikke vil blive forbrugt mere energi end nødvendigt.

For at kunne vurdere forbruget skal det kunne sammenlignes med de tidligere års forbrug for at se om forbruget har været stigende. Det er derfor nødvendigt at lave registreringer af forbruget. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Det kan desuden anbefales, at der opsættes bimåler til de forskellige staldafsnit sådan at forbruget kan monitoreres i de forskellige staldafsnit.

El-forbrug

Ifølge normtal fra EnergiMidt må elforbruget helst ikke overstige følgende: 850 - 900 kWh/ko. Ved 147 malkekøer (tungrace) og 85 jerseykøer giver det et estimeret forbrug på 197.200 - 208.800 kWh/år. Elforbruget der er blevet estimeret af ansøger for den ansøgte besætning, ligger tæt på den nedre grænse. Kommunen vurderer derfor at det estimerede energi forbrug ligger på et fornuftigt leje.

Mælkekøleanlæg er interessant i energispareøjemed, da køleanlæg i gennemsnit bruger 15 % af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, og driftsbesparelserne ofte er betydelige. Det er derfor vigtigt at få efterset anlægget så det altid køre energimæssigt optimalt.

Elforbruget bør følges og søges nedbragt.

Vand-forbrug

Ifølge normtal fra Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold mv. er vandforbruget på ca. 30 m³/år pr. ko. Ved 147 malkekøer og 85 jerseykøer giver det et vandforbrug på ca. 6960 m³/år. Ansøger har stort set estimeret det samme vandforbrug. Derfor vurderes, at det estimerede vandforbrug ligger på et fornuftigt leje. Dog skal vandingsanlægget altid efterses så der ikke opstår lækager og bl.a. drikkekopper skal løbende efterses og kontrolleres for utætheder.

Samlet set vurderer kommune at det estimerede forbrug er rimeligt, det ligger inden for de normtal der kan udregnes efter anbefalinger fra landbruget og EnergiMidt. Derudover genanvendes vandet fra køling af mælken til drikkevand for køerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller energikonsulent mindst hvert 4. år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal på forlangende indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
- ❖ Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang årligt og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt
- ❖ Vandforbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden og indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug.
- ❖ El-forbruget skal registreres løbende på hovedmåleren, mindst 1 gang om måneden, forbruget skal indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug. Eller også skal ejendommen være tilmeldt en ordning hvor der løbende og automatisk opsamles oplysninger om elforbruget.

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Påfyldning og vask af sprøjteudstyr foretages ikke på ejendommen da udstyr og pesticider opbevares på en anden ejendom i maskinfællesskabet. Som følge af maskinfællesskabet er maskinvask begrænset på ejendommen. Plove og lign vask lejlighedsvist på den ene ende af plansiloanlægget, hvor der er afløb til gylletanken via fortanken.

Rengøringsvand fra stald og malkeanlæg ledes fra stald til gyllesystem. Rengøringsvand og drikkevandsspild beregnes og indregnes i mængden af gylle, jf. bilag 6 med kapacitetsberegningen.

I nudrift ledes ca. 540 m³/år spildevand til gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

I ansøgt drift ledes ca. 800 m³/år spildevand til gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Overfladevand fra det befæstede areal ved plansiloanlæg og tagvand ledes til faskine se placering på bilag 2 og figur 4.6.1. Faskinen udføres iht. DS 432 norm for afløbsinstallationer af autoriseret kloakmester. Stuehuset har afløb til kloaknet

Figur 4.6.1 placering af faskine lige nordvest for staldbygningen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Rengøringsvand fra rengøring i stalde, mælkerumsvand ledes til gyllesystem. Dette er i henhold til gældende lovgivning. Spildevandsmængden forventes, at være indregnet i normtallene for gødningsmængder. Lige som der er indregnet standardmængder af regnvand til gyllebeholder.

Kommunen vurderer, at opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift, for yderligere oplysninger henvises til afsnit 5 om gødningsproduktion.

Vand og saft fra ensilagesiloen er beskrevet og vurderet i afsnit 4.4 om ensilage.

Kommunen vurderer at det spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelses regler.

Afledning af vand fra tag overfladerne sker i ansøgt drift via dræn til ned/udsivning i mose område med spredt piletræs bevoksning på den modsatte side af Viborgvej.

Der etableres en faskine, så der ikke tilledes store mængder vand til vandløb ved kraftige regnskyl eller med smeltevand. Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte lever op til kravene om bortledning af spildevand og regnvand.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der er behov for at stille vilkår til spildevands- og regnvandsforholdende på ejendommen.

Udførlige planer for faskinen med kapacitets angivelse og planer for udførelse indsendes til kommunen senest 3 måneder efter godkendelsesdatoen.

4.7 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket på spalter ved gyllebeholderen og afhentes af DAKA. Der opbevares maksimalt en ko og to kalve af gangen.

Fast affald

Regulativet for erhvervsaffald for Silkeborg Kommune følges.

Tabel 4.7.1 oversigt over affaldstyper.

	Mængde nudrift	Mængde ansøgt	Opbevarelse	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald	En mindre container ugentligt	En mindre container ugentligt	Alt forbrændingseget affald samles i en container.	Bortskaffes via den kommunale ordning.
Jern	Mindre mængder	Mindre mængder	Opbevares på fast underlag i maskinhus	Afleveres til skrot.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal alt affald fra ejendommen bortskaffes i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. De gældende affaldsregulativer kan findes på kommunens hjemmeside. www.silkeborgkommune.dk

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som ”særligt affald” og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

4.8 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er en overjordisk dieseltank fra omkring år 2000 på 1800 liter, se tabel 4.8.1.

Efter udvidelsen vil pesticidmængden forsvinde da der laves et maskinfællesskab og pesticider vil opbevares på anden bedrift, se tabel 4.8.1.

Afvask og påfyldning af sprøjteudstyr sker på den anden ejendom i maskinfællesskabet.

Der opbevares eller benyttes ikke ammoniumnitrat eller lignende gødning, som kan udgøre eksplosionsfare.

Tabel 4.8.1 Olie- og kemikalie affald

	Mængde nudrift	Mængde ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Olie	Maksimal mængde: 200 liter.	Maksimal mængde: 200 liter.	I maskinhus i 200 liters tromler på fast bund uden risiko for at løbe i afløb.	Bortskaffes via den kommunale ordning.
Dieselolie	Maksimal mængde: 1800	Maksimal mængde: 1800	I maskinhus i typegodkendt beholder på fast bund.	
Kemikalier/pesticider	2 / 60 liter	2 / 0 liter	Aflåst rum/skab	Alt bruges
Medicinaffald			Aflåst rum/skab	Returneres til dyrlæge.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I ansøgt drift opbevares der ikke pesticider på ejendommen.

Silkeborg Kommune vurderer, at håndtering og opbevaring af kemikalier m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende regler og nedenstående vilkår overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.9 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Minimering af risiko for uheld:

Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det forventes at de er sikret mod tekniske sammenbrud.

For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver, der kan give anledning hertil, under opsyn. Ved overførsel af gylle anvendes traktorpumpe og denne kan ikke starte af sig selv. En del af gyllen udbringes af maskinstation, som anvender udstyr med tilbageløb.

Minimering af gene og forurening ved uheld:

Sker der uheld vil alarmcentralen straks blive kontaktet, hvis dette kræves. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld, vil der blive ophængt vejledning om hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld i forbindelse med miljøgodkendelsen. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften vil blive vejledt i beredskabsplanen. Beredskabsplanen vil få en fast plads med nem adgang.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det kan ikke undgås, at der sker uheld på et landbrug med flere medarbejdere. Det er derfor vigtigt, at der udarbejdes en beredskabsplan, hvor i handleplaner er gennemtænkt og beskrevet hvis uheldet skulle være ude.

Beredskabsplanen anses for at være fyldestgørende og dækker de tænkelige uheld der kan forekomme på et kvægbrug.

Ved indkøb af gyllespredningssystem, bør det overvejes om der ikke skal indkøbes selvsugende gyllevogn eller etableres opsamlingsplads med afløb til gyllebeholderen til opsamling af evt. spild.

Såfremt nedenstående vilkår og gældende lovgivning overholdes – arbejdstilsynets regler - vurderes det, at ejendommen sikres i et rimeligt omfang mod driftsforstyrrelser og uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.
- ❖ Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre der arbejder på bedriften. Den skal indsendes **senest 1. december 2010**.

o Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nedenstående tabel gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres og afsættes i den ansøgte produktion.

Tabel 5.1.1 Tabellen viser de forskellige gødnings typer der indgår i produktionen, hvor meget der afsættes og modtages, indholdet af kvælstof og fosfor samt udnyttelses procenten og hvor mange DE gødningen ca. stammer fra.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelses %	DE
Gylle kvæg	25.520,97	4074,30	70	267,12
Dybstrøelse	3811,74	560,82	45	38,15
Afsat husdyrgødning (Kvæggylle)	5342,5	858,8	-	54,21
I alt til rådighed	24.105,33	3776,32	-	251,06

Tabel 5.1.2 Der afsættes fremover gødning til følgende modtagere

Modtager (navn og adresse)	Modtager (CVR. nr.)	Antal DE	Har søgt arealgodkendelse? (ja/nej)
Lars Grønlund Pedersen, Sejlingvej 6, 8600 Silkeborg	18177978	25	Nej, ikke påkrævet
Hertha Mikkelsen Sinding Hedevej 18 8600 silkeborg	15818735	32,4	Nej, ikke påkrævet

Der dyrkes i alt 194,89 ha. 145,81 ha er ejede/forpagtede arealer og 49,08 ha er aftalearealer, oversigt over alle arealerne ses på bilag 7, 8 og 9.

Ca. 51,58 ha af de ejede/forpagtede arealer er forpagtede, forpagterne fremgår herunder:

Bjarne Nedergaard, Resdal Bakke 54, 8600 Silkeborg (10,69 ha).

Inger Bak, Tandskovvej 19, 8600 Silkeborg (18 ha).

Morten Bak, Resdal Bakke 53, 8600 Silkeborg (17 ha).

Teddy Nybo, Viborgvej 115, 8600 Silkeborg (9 ha).

Jytte Erfurt, Viborgvej 111, 8600 Silkeborg (8,8 ha).

Ifølge gødningsregnskabet i IT ansøgningssystemet er den totale mængde kvælstof, der skal udbringes på egne arealer, i alt på ca. 24 tons og ca. 3,8 tons N udspreddes i form af dybstrøelse (udnyttelseskrav 45 %). Der udspreddes i alt ca. 3,78 tons P. Se tabel 5.1.1.

Der udspreddes gylle med et husdyrtryk på 1,7 DE/ha på egne marker. Aftalearealerne modtager 1,00 DE/ha.

Udover de allerede beskrevne marker er der tillige knyttet nogle arealer til bedriften om ikke anvendes til udspredning, men kun til afgræsning det drejer sig om 9,77 ha, arealerne fremgår af bilag 9.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger producerer i ansøgt drift kvæggylle svarende til 305 DE, heraf afsættes 54,21 DE til aftalearealerne. Der udbringes i alt husdyrgødning svarende til ca. 251,06 DE på 147,55 ha ejede og forpagtede arealer. Det giver et gennemsnitligt husdyrtryk på 1,7 DE/ha, hvilket betyder at det generelle harmonikrav er overholdt på ejede og forpagtede arealer.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen er der i ansøgt drift to gyllebeholdere med en samlet opbevaringskapacitet i gyllebeholderne på ca. 7000 m³. Udover dette, er der opbevaringskapacitet i gyllekanalerne.

Der produceres ca. 4431,2 m³ gylle inkl. Regnvand på ejendommen.

Dermed er der opbevaringskapacitet til ca. 19 måneders produktion, se bilag 6.

Der føres lovpligtig logbog over flydelag.

Tabel 5.2.1 oversigt over eksisterende og ansøgt gyllebeholdere.

Opbevaringslager	Byggeår	Kontrol år	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-System fra beholder til gyllevogn
Eksisterende beholder	2000	2010	4000	nej	Traktorpumpe/udstyr m. tilbageløb
Ny beholder	snarrest	2020	3000	nej	Traktorpumpe/udstyr m. tilbageløb
I alt			7000		

Gyllebeholdernes placering ses på bilag 1 og 2.

Med gylleforsuring er det ofte vanskeligt at etablere et naturligt flydelag, men da ammoniakfordampningen fra lageret samtidigt begrænses vil fast overdækning ikke medføre en væsentlig miljøgevinst.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På ejendommen er der i den nuværende produktion en gyllebeholder (se tabel 5.2.1) med en opbevaringskapacitet på ca. 4000 m³. Der er ansøgt om at opføre en ny beholder i forbindelse med den eksisterende på ca. 3000 m³. Der produceres ca. 4350 m³ gylle på ejendommen. Inklusivt regnvand, vasevand, spild fra drikkekopper m.v.

Dermed er der opbevaringskapacitet til ca. 19 måneders produktion, hvilket er tilstrækkeligt (beregning vedlagt se bilag 6).

Der er ikke fast overdækning på gyllebeholderne. Der er almindeligvis ikke problemer med flydelag på kvæggylle på denne ejendom. Der kan do også problemer med at opretholde et naturligt dannet flydelag på gyllebeholderen, da gyllen i ansøgt drift vil blive forsuret. Gældende lovgivning stiller krav om et flydelag, og det skal derfor etableres og vedligeholdes efterfølgende. Hvis gyllen ikke danner et naturligt flydelag kan snittet halm evt. sikre et tæt flydelag. Der skal føres lovpligtig logbog over flydelaget

Gyllebeholdernes placering ses på bilag 1.

Gyllen suges op via traktor drævet pumpe. Der er ikke fastmonterede pumper ved nogen af beholderne.

Ifølge lovgivningen skal husdyrbrug, der oplagrer husdyrgødning, have opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med gældende regler herfor. Udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold skal opfylde kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der være minimum 7 måneders opbevarings kapacitet for kvægbrug, hvor mindst 2/3 af dyreenhederne udgøres af kvæg, og hvor dyrene går ude i sommerhalvåret. Hvilket er tilfældet for denne produktion.

Beholderen kontrolleres for styrke og tæthed mindst hvert 10'ende år og næste gang for den eksisterende beholder er i år 2010.

Den eksisterende beholder er placeret ca. syd for de eksisterende stalde og den nye beholder placeres umiddelbart øst for den eksisterende beholder. Beholderne ligger begge inden for 300 m til den nærmeste nabo (hvilket er ansøger selv), men da det er et kvægbrug uden problemer med flydelaget, er der ikke krav om overdækning, desuden etableres der gylleforsuring i staldene. Dette skulle nedbringe ammoniakfordampningen yderligere.

Der er ingen dræn, grøfter eller vandløb, samt boringer nærmere end 25 m fra gyllebeholderen. Fra beholderen skræner det 6-12° ned mod stalden, ensilagepladsen og afløbet til faskinen.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille vilkår der forebygger skader ved uheld eksempelvis jordvold, ved evt. uheld vil det meste af gylle havne ved den lille ensilageplads hvorfra der er afløb til fortank. Evt. uheld vil blive opdaget meget hurtigt da arbejdet foregår lige i nærheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår.

5.3 GYLLEFORSURING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der etableres gylleforsuring i overensstemmelse med forskrifterne i miljøstyrelsens BAT-beskrivelse. For yderligere beskrivelse se afsnit 8 om BAT.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Tilsætning af syre bevirker at gyllens pH-værdi falder, hvorved gyllens indhold af ammoniak kvælstof i stigende omfang omdannes til ammonium (NH_4^+) der ikke fordamper. Ved tilsætning af 5-7 kg koncentreret svovlsyre (H_2SO_4) pr. 1000 kg kvæggylle sænkes gyllens pH-værdi til mellem pH 5,5 og 5,8.

Anlægget til svovlsyrebehandling af gyllen er integreret med staldens ringkanalsystem og består af mixerbrønd integreret i stalden omrørebrønd, syrebeholder og kompressor. Gyllen pumpes på sæd-

vanlig vis rundt i ringkanalen i stalden via staldens omrøringsbrønd. Brønden fungerer samtidig som mikserbrønd hvor svovlsyren tilsættes under omrøring og beluftning. Behandlingshyppigheden afhænger af gyllens pH-værdi som måles i forbindelse med hver behandling. Normalt behandles der mindst en gang daglig. Det hele foregår automatisk.

Der er mange fordele ved gylleforsuring bl.a.:

1. Forsøg har vist at syrebehandling af gyllen reducere ammoniakfordampningen med ca. 50 % fra stald og lager og 65 % ved udbringning.
2. Arbejdsmiljøet forbedres i stalden da ammoniakkoncentrationen i stalddrummet reduceres.
3. Gyllen bliver mere tyndtflydende således at udslusning fra stalden til gyllebeholderen lettes.

Man skal dog være opmærksom på at det kan være problemer med at opretholde et flydelag, det kræver derfor en lidt større indsats for at vedligeholde flydelaget ved, f.eks. at tilsætte snittet halm. Lovkravet om flydelag ophæves ikke ved indførelse af syrebehandling af gylle. Derudover er det vigtigt at opretholde en høj arbejdssikkerhed i forbindelse med svovlsyretilsætning, da der er fare for ætsning og svovlbrinteudvikling.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår.

- ❖ I den eksisterende og nye kostald skal der etableres forsøringsanlæg. Anlægget skal være i drift året rundt (8760 timer/år).
- ❖ I gennemsnit skal gyllens pH-værdi, målt i mixerbrønden og inden hver behandling ligge på maksimalt 5,8 målt over månedsbasis. Gyllens pH-værdi skal registres løbende ved hjælp af datalogning, dette skal gemmes og sendes til kommunen på forlangende.
- ❖ Der skal indgås fast serviceaftale med producenten om kontrol jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målere, minimum 1 gang årligt. Kontrol og kalibrering skal noteres i anlæggets driftsjournal og kopi af kontrolrapporten skal på forlangende indsendes til kommunen.
- ❖ Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på syretanken, skal syretanken være dobbeltskroget og forsøringsanlæg med tilhørende syretank skal placeres på støbt bund med mulighed for opsamling af minimum den mængde syre, som syretanken kan indeholde.
- ❖ Enhver type af driftsstop skal registreres sammen med årsagen dertil.
- ❖ Der skal udføres daglig kontrol af forsøringsanlægget, herunder syreforbrug og kontrol af restmængde af syre i syretanken.
- ❖ Der skal forefindes en leverandørbrugsanvisning samt en arbejdspladsbrugsanvisning til anlægget, således at alle medarbejdere der håndterer anlægget nemt kan finde dem.

5.4 GYLLESEPARERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anvendes ikke på ejendommen

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ingen krav herom

5.5 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anvendes ikke på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det anses ikke for proportionelt når der etableres gylleforsuring.

5.6 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

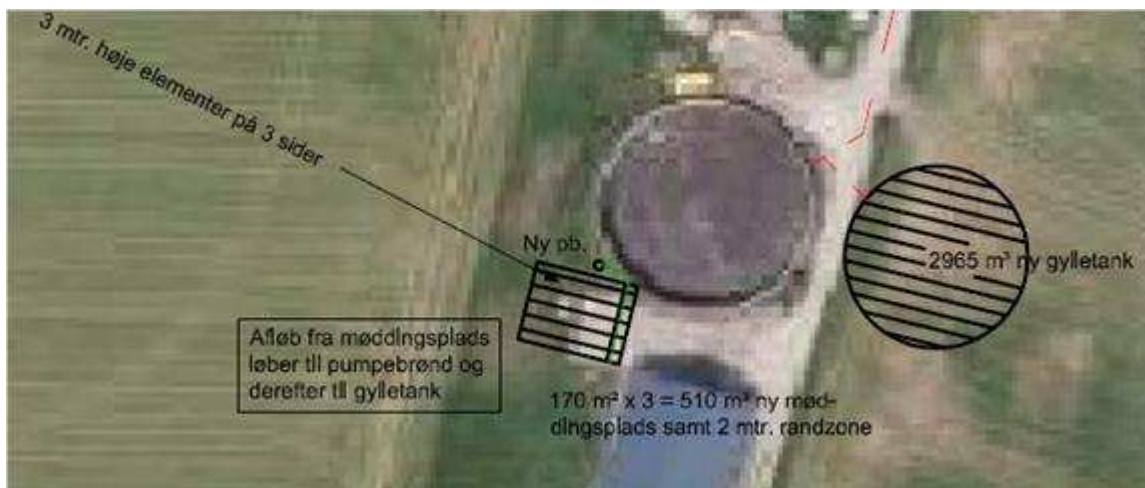
Der etableres en ny møddingsplads med et grundareal på 170 m². Pladsen etableres ved den eksisterende gyllebeholder og med afløb til denne.

Møddingspladsen overdækkes, i overensstemmelse med reglerne herfor, med lufttæt materiale i perioder uden til- og fraførsel af dybstrøelse.

Etableringen af en møddingsplads mindsker risikoen for forurening med næringsstoffer fra dybstrøelsen,

Der forventes en årlig produktion på ca. 651 m³ dybstrøelse, jf. kapacitetsberegningen bilag 6. Det er kun dybstrøelse fra kalvene og goldkøerne der medregnes, da kvierne sendes på hotel fra 6 måneder til kælving.

Der etableres møddingplads som indtegnet på situationsplanen, bilag 2. Møddingpladsen har afløb til gylletank. Møddingspladsen bliver på 170 m² siderne bygges 3 meter høje derudover bliver der en randzone på 2 m, se figur 5.6.1. Det betyder at der bliver en kapacitet på 510 m³. det giver en opbevarings kapacitet på 9,38 måneder.

Figur 5.6.1 den nye møddingsplads med placering af pumpebrønd og størrelses beskrivelser. Se også bilag 4.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den nye møddingsplads er placeret ca. 400 m fra den nærmeste nabo uden landbrugspligt lige ved siden af den eksisterende gyllebeholder. Der bliver overdækket med plastic, dette nedbringer lugtgener væsentligt. Dybstrøelsen bliver i nudrift opbevaret på en gammel plads, der i forbindelse med udvidelsen skal rives ned. Afstanden til nærmeste natur område (et overdrev) fra møddingspladsen er ca. 425 meter.

Opbevaringskapaciteten på den nye møddingspladsen er 9,38 måneder og dybstrøelsen bliver overdækket med plastik. Der er afløb fra møddingspladsen til gyllebeholderen. Dette anser kommunen for værende tilstrækkeligt i forhold til lovgivningen.

Kommunen vurderer at udbringning og opbevaring af dybstrøelsen ikke er til gene for de nærmeste naboer og at den planlagte møddingsplads ikke vil påvirke de nærmeste naturområder. Placeringen ved siden af den eksisterende gyllebeholder anses som værende den optimale placering, både set i forhold til produktionsenheden og naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår.

- ❖ Møddingspladsen skal i alt have en størrelse på 170 m^2 , derudover skal der være en 2 meters randzone og siderne skal være 3 meter høje.

5.7 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning som f.eks. slam på ejendommen.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der gælder for ændringer og udvidelser som er indsendt i 2007, at ammoniakfordampningen skal reduceres med 15 % i forhold til et reference tal for ammoniakfordampning fra stald og lager jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Idet der ændres på dyreholdet er produktionen delvist omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav.

Beregninger, der er fortaget ud fra beregningsmetoderne i godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra staldene på adressen i nudriften er på 1452,93 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion er på 1782,77 kg kvælstof pr. år.

Projektet medfører således en forøgelse i ammoniakfordampningen på 329,84 kg kvælstof pr. år.

Det nærmeste Natura 2000-område, som er et EF-habitatområde nr. 228 Stenholt Skov og Stenholt Mose, ligger i en afstand af 6,2 km sydvest for anlægget.

Der er ikke kendskab til registrerede Bilag IV arter i nærheden af anlægget.

Det nærmeste naturområde der er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug er et større overdrev, som ligger i en afstand på ca. 3,5 km øst for anlægget nær Lemming. Der er i husdyrgodkendelse.dk foretaget en beregning af ammoniak nedfaldet på arealet som viser at produktionen medfører, at der afsættes 0 kg N pr. ha pr år på naturområdet.

Grænsen i husdyrloven er på 0,3/0,7 kg N pr. ha pr år.

I en afstand af ca. 300 m nord for ejendommen ligger et mindre overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nord for ejendommen ligger Serup skov.

I en afstand af mellem 400 m og 1000 m omkring Resdal Bæk nord og vest for ejendommen ligger flere mindre naturarealer, beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Tabel 6.1.1 Den er beregnede merdeposition af kvælstof i de to nærmeste egekrat (placering se bilag 10).

Naturtype	Afstand	Retning	Kildehøjde	Ruhed opland	Ruhed natur	Afsætning mer dep.	Afsætning total dep.
Egekrat, nord	401 m	180°	6 m	L	s	0,11 kg N/år	0,62 kg N/år
Egekrat, vest	675 m	100°	6 m	L	s	0,04 kg N/år	0,21 kg N/år

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Fra stald og lager sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af fordampning af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder.

Beregninger, der er fortaget ud fra beregningsmetoderne i hht. godkendelsesbekendtgørelsen, viser at der bliver en fordampning af ammoniak fra stald og lager på i alt 1782,77 kg N/år hvilket er en merbelastning på 329,84 kg N/år. Grunden til at meremissionen ikke er større på trods af den relativt store udvidelse på ca. 115 DE er at der etableres gylleforsuring.

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak fremgår af bilag 3 til godkendelsesbekendtgørelsen og er sammensat af et generelt krav om reduktion af ammoniakfordampning fra husdyrbruget og et krav om den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak af særlige naturområder. Generelt ammoniakreduktionskrav på 15 %, da ansøgningen blev indsendt i 2007.

Med de valgte metoder til reduktion af ammoniakfordampningen vurderer Silkeborg Kommune, at de generelle reduktionskrav til ammoniakfordampning fra anlæg m.v. overholdes.

For at vurdere om den ammoniak der fordampes fra stald og lager påvirker de omkringliggende naturområder væsentligt, skal det bestemmes hvilke slags naturtyper det er og om disse er specielt følsomme habitater. Der bliver i det følgende refereret til nogle naturpunkter. Placeringen fremgår af figur 6.1.1 og bilag 10.

Natur indenfor 300 meter.

215 meter nord for den nye stald ligger et lille overdrev på 0,4 ha uden målsætning (punkt 1). 260 meter ligeledes mod nord ligger et moseområde på 3,7 ha med en B-målsætning (punkt 2). Ingen af disse områder vurderes som værende særligt kvælstof følsomme, og udvidelsen vil ikke påvirke tilstanden af disse negativt.

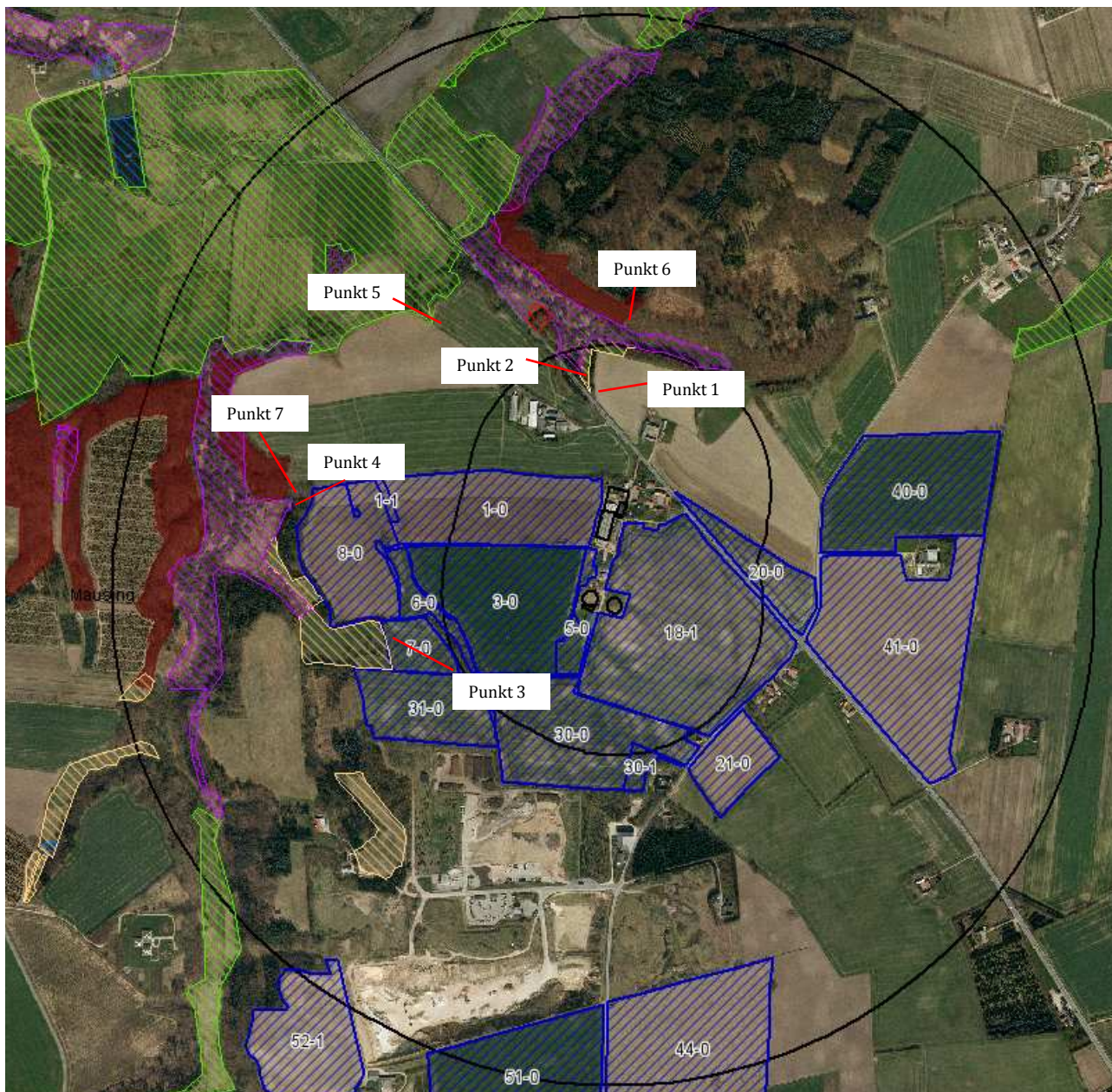
Natur indenfor 300-1000 meter

Det nærmeste kvælstoffølsomme naturområde er egekrat ca. 380 m. nord for anlægget (punkt 6).

Merdepositionen i området som følge af udvidelsen er beregnet til 0,11 kg N/ha/år, og totaldeposition fra anlægget efter udvidelsen er beregnet til 0,62 kg N/ha/år (tabel 6.1.1). Baggrundsbelastningen i Silkeborg Kommune er 18,5 kg N/ha. Tålegrænsen for egekrat ligger på 10-20 kg N/ha/år, hvor det aktuelle område formodes at ligge i den høje ende. Udvidelsen vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger af egekrattet.

Vest for anlægget findes et større naturområde, der består af en mosaik af enge, moser og overdrev samt skove, herunder egekrat, langs Mausing Møllebæk (fx punkt 4, 5 og 7). Områderne er besigtiget af Århus amt i 2006 og delvist af Silkeborg Kommune i 2009. Der findes flere steder med kvælstoffølsom natur, såsom skovbevoksede tørvemoser, egekrat og tørvelavninger. Området kan derfor sidestilles med et § 7 område. Der er foretaget en beregning på deposition i området nærmeste anlægget, der viser at merdeposition er på 0,04 kg N/ha og totaldeposition på 0,2 kg N/ha. i ansøgt drift. På den baggrund vurderes udvidelsen ikke at få væsentlig negativ virkning på området.

Der findes yderligere en række § 3 naturområder indenfor 1 km. fra anlægget, bl.a. et overdrev ca. 300 m. vest for anlægget (punkt 3) og et overdrev ca. 300 m. nordøst for anlægget. Der er i alle tilfælde tale om næringsstoftolerante naturområder, der i forvejen er kvælstofbelastede. Det vurderes ikke, at udvidelsen vil få væsentlige konsekvenser for de pågældende naturområder

Figur 6.1.1 viser placeringen af de forskellige § 3beskyttede områder og egekrat, de forskellige natur punkter er forklaret i teksten. Se også bilag 10.

Naturområder indenfor 1000-2000 m. fra anlægget

På grund af den begrænsede meremission fra anlægget vurderes udvidelsen ikke at påvirke naturområder over 1000 m. fra anlægget.

Internationale beskyttelsesområder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) er habitatområde H 228 Stenholt Skov og Stenholt Mose, der ligger ca. 6,2 km sydvest for anlægget. Det vurderes, at udvidelsen pga. afstanden til området ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af området. Se bilag 11.

Nærmeste udpegede § 7 område ligger 3,5 km væk se bilag 11.

Natur ved markerne

På **mark 60-0, 63 og 65-0** langs Sinding Bæk og Lemming Å (figur 6.1.2) ligger der et § 3 beskyttet engområde langs bækken. Arealerne grænser helt op til. Det er ikke tilladt at sprede husdyrgødning på den beskyttede natur, men udspredning af husdyrgødning op til engarealet vil ifølge kommunens vurdering ikke påvirke tilstanden negativt, da eng arealet ikke er særlig følsomt.

Figur 6.1.2 viser mark 60-0, 63 og 65-0 i forhold til den § 3 beskyttede enge (grøn skravering).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udspretningsarealer, som fremgår af bilag 7 og 8.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion.

Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Dyreholdet til beregning af ammoniakfordampningen anvendes ligeledes til beregning af lugtemissionen, se tabel 4.1.1.

Kort og afstande til omboende mv. er beskrevet under afsnittet ”3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold”

Husdyrgodkendelse.dk foretager beregningerne og konkluderer om lugt genekriterierne for hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkeltliggende boliger uden landbrugspligt er overholdt. Ved beregningerne ses der på ændringen i lugtafgivelsen.

Ved vurdering af lugt ses der på ændringen af lugtemissionen.

Geneafstande for stalde beregnes ud fra staldenes placering i forhold til omboende, og er således ikke en faktisk afstand der kan måles.

I forhold til samlet bebyggelse og byzone og enkeltbeboelse bortscreenes alle staldafsnit, og genekriteriet overholdes (Tandskovvej 32 og også beregnet i forhold til Viborgvej 159).

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt ligger ca. 460 meter fra nærmeste produktions bygning, hvori der sker ændringer. Nærmeste beboelse i den samlede bebyggelse ligger samme sted, mens nærmeste byzone og potentielle fremtidige byzone ligger ca. 3 km fra anlægget.

Tabel 6.2.1. Viser gene afstanden fra stalde til byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger. Tabellen stammer fra it-ansøgningssystemet.

Områdetype	Beregnings model	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter), nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	227,86				Ja
Samlet Bebyggelse	Ny	146,40				Ja
Enkelt bolig	Ny	72,06				Ja

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, der ligger inden for 100 meter fra den samme nabo (enkeltbeboelse) og 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone medregnes lugtbidraget fra disse husdyrbrug. Dette er dog ikke tilfældet i denne sag.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser/bebyggelser indenfor de i tabel 6.2.1 nævnte 3 typer er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Gyllebeholderne skal være med det lovpligtige intakte flydelag, der næsten lige så effektivt stopper for lugtafgivelse som fast overdækning. Det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderen ikke vil være til gene for naboerne.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der opretholdes et godt hygiejnisk niveau. Dybstrøelse bliver skiftet hver 10-14 dag hos spædkalve.

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Bekæmpelse af skadedyr foretages af den kommunale ordning 1-2 gange årligt eller efter behov.

Desuden følges de forebyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001). Ansøger er med i egenkontrolprogrammet ”Arlagården. Skadedyrbekæmpelsen kontrolleres og evalueres i den forbindelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Silkeborg Kommune vurderer, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Denne lille stueflue kan sprede sig op til 1 km fra udklækningsstedet, men plagen er dog størst inden for en lille halv kilometer. Ejeren af husdyrbruget har pligt til at bekæmpe fluer, og den grundlæggende kendsgerning er:

Et husdyrbrug kan ikke producere fluer, hvis larverne ikke kan finde føde dvs. frisk, fugtig gødning. Den vigtigste forholdsregel er derfor, at holde husdyrbruget rent for gødning. Da tiden fra æg til fuldvoksen larve varer ca. 3 uger kan der ved hyppig rengøring forebygges fluegener.

Fast gødning skal dækkes med plastik eller lignende. Herved forhindres de voksne fluer i at komme væk, og en stor del af dyrene dræbes af varmen fra solen og gæringsprocesserne i gødningen. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Såfremt der efter Silkeborg Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Silkeborg Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
- ❖ Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, bl.a. skal sti-arealer og båse holdes tørre, og stalde og fodringsanlæg holdes rene og arealerne rundt om husdyrbruget skal holdes rene for ensilage, husdyrgødning m.v.
- ❖ Der skal mindst en gang om året foretages hovedrengøring af stalde og staldinventar med henblik på at højne den generelle staldhygiejne.

- ❖ Der skal bekæmpes fluer Biologisk eller kemisk i stalden, datoer for bekæmpelse af fluer skal indføres i et skema som skal kunne fremvises på kommunens forlangende.

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er ikke beliggende i et tæt beboet område eller nær skole eller by. Nuværende til- og frakørselsveje fra ejendommen og ud til Viborgvej vil ikke blive ændret. Reglerne for udkørsel vil blive overholdt.

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen, transporten vil stige med ca. 1/3 i forhold til nudrift. Der køres med store vognlæs hvormed antallet af transporter holdes på et lavt niveau.

Kørsel i forbindelse med levering af foder vil stige med ca. 1/3 i forhold til nudrift. Der vil blive leveret foder ca. 1 gang i måneden. Levering sker oftest indenfor tidsrummet af almindelige arbejdstider.

Der afhentes mælk hver anden dag, hvilket vil være det samme som i nudrift. Der vil være støj ved start af mælkebilen. Tidspunkt for afhentning af mælk er ca. kl. 03.

Kørsel i forbindelse med afhentning af dyr til slagtning/destruktion, vil stige med ca. 1/3 i forhold til nudrift. Tidspunkt for afhentning af dyr vil typisk være i dagtimerne mellem kl. 08:00 og 18:00. Der vil blive en øget transport med kvier der skal flyttes i kviepasning og senere tilbage igen. Antallet af disse transporter vil der ca. være to af pr måned.

Kørsel i forbindelse med levering af brændstof vil stige med ca. 25 %.

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabel 6.4.1. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindene (med mindre der er knyttet vilkår til). De primære transportveje ses af bilag 12.

Tabel 6.4.1 udvikling af transporter fra nudrift til ansøgt drift.

Årlige transporter	Tidsrum	Antal før	Antal efter
Levende dyr	7-17	24	24
Afhentning af døde dyr:	7-17	18	20
Udbringning af husdyrgødning:	4-24	200	300
Levering af kraftfoder	6-18	30	40
Levering af diesel:	7-18	12	16
Afhentning af mælk:	Hele døgnet	183	183
Transport med foder (ensilage mv.)	Hele døgnet	150	225
I alt		617	808

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det samlede antal transporter til og fra produktions anlægget øges med ca. 30 % i forbindelse med projektets gennemførelse. Udvidelsen i dyr er på ca. 60 % og udvidelsen af transporter er derfor kun det halve af hvad der kunne forventes i forbindelse med udvidelsen. Dette skyldes at kapaciteten pr. læs ligeledes øges. Den mest markante stigning er for foder/ensilage transport samt gylle transporter disse transporter vil ca. blive fordoblet. Kommunen anser denne forøgelse af transporter for at ligge på et normalt leje i forhold til driftens størrelse. Transporter med gylle vil i perioder være intensivt, når forholdene byder sig.

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

Der vil være transport af husdyrgødning gennem Sinding og Skæggær fra produktionen og til de aftalearealer der ligger længst væk, denne transport bør begrænses til hverdage.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelser i øvrigt, når nedenstående vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Ved transport af gylle på offentlige veje skal gylle vognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- ❖ Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.
- ❖ Der må ikke transporteres gylle i gennem Sinding og Skæggær på lør-, søn- og helligdage.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil forekomme støj fra start af mælkebil, kl. ca. 03:00 hver anden dag.

Der kan forekomme støj fra blanding af foder. Blanding af foder sker i foderladen og i siloanlæg. Denne arbejdsproces sker en gang dagligt om formiddagen.

Der kan forekomme støj fra rengøring med højtryksrensere. Dette sker ca. en gang om måneden og varer i kortere perioder i dagtimerne.

Under malkning vil der forekomme støj fra malkerobotter. Disse er placeret i kostalden og støjen er derfor kraftigt dæmpet. Malkerobotterne vil ikke kunne høres udenfor stalden. Malkerobotterne er i drift 20 timer i døgnet.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen i forbindelse med traktorkørsel.

Flere af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger.

Det forsøges så vidt muligt, at holde støjperioden inden for normal arbejdstid, bortset fra malkning og udkørsel af gylle.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at støjafgivelsen fra husdyrbrugets produktionsanlæg generelt vil være lavt.

Eventuel støj fra bedriftens interne transportere samt støj fra de forskellige transportere til og fra anlægget, må forventes at blive mere hyppigt forekommende i takt med, at antallet af transportere øges i forbindelse med produktionsudvidelsen, se tabel 6.4.1. Der hentes stadig mælk hver anden dag, det betyder at der ikke sker en ændring i antallet af disse transportere.

Silkeborg Kommune vurderer, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser, i det de fleste støjklender er placeret indendørs eller er placeret hensigtsmæssigt i forhold til naboerne.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder' overholdes.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår til drift og egenkontrol.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Da ansøger tilstræber at sikre en generel god renholdelse af anlægget og da størstedelen af transporten sker nær ejendommen ventes det ikke at udvidelsen vil give anledning til væsentlige støvgener.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Da der sker en mindre stigning i antallet af transportere, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener, men da transporten til og fra bedriften kun stiger med 30 %, vil en forøgelse i støvgener være vanskelig at måle.

Silkeborg Kommune vurderer, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser det skyldes bl.a. at anlægget ligger beskyttet og afskærmet i forhold til de nærmeste naboer og de områder hvor der er kørsel i forbindelse med foderblanding og fodring er betonflader.

Såfremt der modtages klager over støvgener, vil kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå støvgener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol:

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er lys fra kostald via lysplader i taget. Lyset er ikke kraftigt og er mest anvendt i vinterhalvåret. Lyset fra anlægget vil ikke kunne genere omkringboende eller trafikanter. Der er ikke opsat uden-dørs lys.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der ikke sker nogen øget gene fra lyskilder. Udbygning er i forlængelse af den eksisterende stald og parallelt med vender væk fra nærmeste naboer, der er desuden afskærmede beplantning. Der er et allerede etableret læhegn der afskærmer Viborgvej mod gene fra lys fra produktionsanlægget. Desuden er der ikke udendørslys der kan genere naboer eller forbigående biler på Viborgvej.

Det er derfor kommunens vurdering, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gene for omkringboende, trafikken eller de landskabelige hensyn.

Såfremt der modtages klager over lysgener, vil Kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå lysgener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabellen herunder viser dels størrelsen på markerne, om arealet er drænet, jordbundstypen og det valgte sædskifte på marken.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer,

bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007 (bilag 9). Det valgte sædskifte (K4) svarer til standardsædskiftet.

Dette sædskifte indeholder som udgangspunkt minimum 10 % efterafgrøder . Idet ansøger har valgt samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker, skal kommunen ikke stille krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen, og referencesædskiftet anvendes i beregningerne.

Der er ikke udbringningsarealer, som er udpeget af Miljøstyrelsen som meget sårbare overfor kvælstof, idet alle arealer er udpeget som nitratklasse 0 på Miljøstyrelsens kort.

Dele af udbringningsarealerne 51-0, 44-0, 50-0, 50-2, 46-0, 44-3 ligger i et område indvindingsområde som er klassificeret som nitratfølsomme.

Alle udbringningsarealerne ligger i et område udpeget som opland til Natura 2000 område overbelastet med fosfor. Arealerne er delvist drænet lerjord. Et meget lille delareal er registreret som lavbund.

Udspretningsarealer fremgår af bilag 7 og 8.

Tabel 7.1.1 Tabellen viser summen af arealerne og mængden af hektar indenfor de enkelte udpegninger.

	I alt, ha	Udpeget Nitratfølsomme indvindingsområder, ha	I nitrat-klasse 0, ha	I fosfor-klasse 0, ha	I fosfor-klasse 2, ha
Ejet og forpagtede arealer	145,81	17,22	145,81	144,15	1,75

Udover de 145,81 ha som er ejede/forpagtede arealer, afsættes tillige husdyrgødning til 49,08 ha aftalearealer, se bilag 7 for samlet oversigt over udspretningsarealer. På ejede og forpagtede og arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007.

Idet ansøger har valgt samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker, skal kommunen ikke stille krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen, og referencesædskiftet anvendes i beregningerne.

På de ejede og forpagtede arealer er der en beregnet tilførsel af fosfor på 25,8 kg P/ha/år. Fraførelse af fosfor med afgrøderne er ifølge sædskiftenotatet 25,0 kg P/ha/år for et K4 sædskifte, hvilket betyder, at der reelt er et fosforoverskud på 0,8 kg P/ha/år.

Oplysninger om ejerforhold af enkeltmarkerne er vedlagt som bilag 13.

Alle ejede, forpagtede og aftalearealer afvander via Gudenå systemet, Hinge Sø, Alling Sø og Tange sø til Randers fjord. Dele af Randers fjord ligger i et habitat område der er fosforfølsomt og kvælstoffølsomt.

Ca. 11,84 ha er natur arealer eller arealer med vedvarende græs der anvendes til kvie afgræsning se bilag 9. Denne drift er for de fleste arealers vedkommende ens i nudrift og ansøgt drift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Aftalearealer

Alle aftalearealerne afvander via Alling Sø og Gudenåen til Randers Fjord. Vurderingen af aftalearealerne sker løbende sammen med vurderingen af de ejede/forpagtede, og følger i de næste par afsnit.

Det er kommunens vurdering, at afsætningen af husdyrgødningen til de pågældende aftalearealer ikke forudsætter en miljøgodkendelse efter § 16 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*, idet overholdelsen af de til enhver tid gældende, generelle miljøregler vurderes at ville sikre tilstrækkeligt imod, at der vil ske væsentlige virkninger på miljøet i forbindelse med anvendelsen af husdyrgødning på de pågældende arealer.

Vedvarende græs

Fortsat afgræsning af de områder der altid har været brugt, samt afgræsning af de nye arealer anses for værende en god metode at udøve naturpleje. Det er derfor kommunens vurdering at afgræsning af de 11,84 ha naturarealer/områder med vedvarende græs ikke påvirker områderne negativt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol:

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til ejendommen Viborgvej 161 hører i alt 195,52 ha udspretningsarealer, hvoraf 145,81 ha er ejede/forpagtede, og 49,71 ha er arealer med udspretningsaftale.

Der ansøges om at udvide fra 189,33 DE til 305,27 DE i malkekvæg med opdræt, både tung race og jersey. Husdyrgødning svarende til 57,40 DE afsættes til 49,08 ha aftalearealer, svarende til 1,17 DE/ha. Aftalearealerne, som tilhører planteavlere, har ikke modtaget husdyrgødning i mange år, og der er ikke planer om at inddrage husdyrgødning fra andre produktioner. Den resterende husdyrgødning på 247,87 DE afsættes på 145,81 ha ejede og forpagtede arealer.

Herunder følger en teoretisk udregning på ændringen i dyretryk fra nudrift til ansøgt drift. Det skal dog understreges, at ansøger har anskaffet nye arealer i forbindelse med udvidelsen, derfor kommer merbelastningen til at se større ud end den reelt er, da det ikke er til at skille antal ha i ansøgt drift fra nudrift. På ejede/forpagtede arealer øges udspretningsstrykket derfor fra 1,3 DE/ha i nudrift til 1,70 DE/ha i ansøgt drift.

Bilag 7 og 8 viser alle de ansøgte udspretningsarealer. Samtlige arealer ligger i Silkeborg Kommune. Aftalearealerne bliver vurderet sammen med de ejede/forpagtede arealer.

Udspretningsarealerne afvander til Gudenå-systemet via Mausing Møllebæk, Serupskov Bæk, Sinding Bæk, Sinding Bæk, Skægkær Bæk, Hinge Sø og Alling Sø. 113,48 ha udspretningsareal ligger i oplandet til Hinge Sø, som afvander videre til Alling Sø. 82,04 ha ligger i oplandet til Alling Sø, som afvander videre til Allinggård Sø og Tange Sø og herfra videre til Gudenåen og Randers Fjord. Der indgår skrånende partier på to arealer der ligger inden for 100 m til vandløbet. De arealer der

ellers ligger vandløbsnært er ikke med skrånende arealer. De resterende marker med hældninger ligger over 100 m fra vandløb.

Kvælstof

Se miljøteknisk redegørelse i afsnittet "Kvælstof og fosfor til fjord og hav".

Fosfor

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk tilføres der i nudrift 2569,08 kg P/år (17,6 kg P/ha/år) og i ansøgt drift 3759,62 kg P/år (25,78 kg P/ha/år) til de ansøgte ejede og forpagtede udbringningsarealer. Fraførsel med afgrøderne er ifølge sædskiftenotatet 25,0 kg P/ha/år for det valgte sædskifte K4 på samtlige arealer. Det arealvægtede fosfor-overskud er 0,8 kg P/ha/år, og det samlede overskud er 117 kg P/år på de ejede forpagtede arealer.

Til aftalearealerne tilføres der i ansøgt drift 875,50 kg P/år (16,85 kg P/ha/år). Ved en standardfraførsel på ca. 25 kg P/ha/år på lerjorder, vil der være fosforunderskud på aftalearealerne som følge af husdyrgødning alene, forudsat der ikke bliver tilført husdyrgødning fra andre ejendomme.

Fosfortallene på de ejede/forpagtede arealer ligger i intervallet 1,9 – 6,2. Fosfortallene på aftalearealerne antages at være lave, da der er tale om en planteavler, hvor jorden ikke har modtaget husdyrgødning i adskillige år.

Tabel 7.2.1. Oversigt over udspretningsarealerne med angivelse af data om størrelse, beliggenhed og beskaffenhed. Sårbarhed i forhold til tab af fosfor er bedømt i forhold til jordbundstype, vandløbsnærhed, dræning, skrånende arealer, fosfortal og lavbund. Risikobedømmelsen refererer til vurderingsafsnittet. Tomme felter angiver, at forholdet ikke er relevant. Mark numre angivet med blå er ejede/forpagtede, og mark numre angivet med rødt er aftalearealer.

Mark nr.	Ha	Jordbunds-type	Afstand til vandløb (<100 m)	Skrånende arealer	Dræn-forhold	Lavbund: okkerklasse I eller II-IV ** / P-klasse	P-tal	Risiko for tab af fosfor
1-0	6,51	Lerblandet sand					3,2	Lav
1-1	0,15	Lerblandet sand		Partier med 6-12°				Lav
3-0	7,41	Lerblandet sand					5,1	Lav
5-0	0,77	Lerblandet sand		Partier med 6-12°				Lav
6-0	1,01	Lerblandet sand		Partier med 6-12°				Lav
7-0	1,43	Lerblandet sand					3,6	Lav
8-0	4,98	Lerblandet sand		Partier med 6-12°		Grænser til okkerklasse II	6,2	Moderat
18-1	13,19	Lerblandet sand		Partier med 6-12°			2,6	Lav
20-0	2,18	Lerblandet sand					2,4	Lav
21-0	2,2	Lerblandet sand					2,3	Lav
30-0	7	Lerblandet sand	11 m til grøft	Partier med 6-12°			4	Moderat
30-1	0,45	Lerblandet sand						Lav
31-0	3,8	Lerblandet sand	11 m til grøft	Partier med 6-12°			3,1	Moderat
40-0	7,72	Lerblandet sand	2 m til grøft til Serupskov Bæk 27 m		Grænser til dræn og grøft		4,2	Moderat
41-0	11,39	Lerblandet sand			Drænet		4,6	Moderat
44-0	9,4	Lerblandet sand					1,9	Lav
44-1	0,54	Lerblandet sand			Drænet	P-klasse II	1,9	Høj
44-3	0,88	Sandblandet ler			Halvdel drænet*	(0,09 ha i drænet lavbund*) P-klasse II		Moderat
45-0	3,63	Lerblandet sand			Drænet		2,5	Moderat
45-1	0,73	Lerblandet sand						Lav
46-0	10	Lerblandet sand	Sinding Bæk 89 m		Drænet			Moderat
46-1	0,59	Lerblandet sand	Sinding Bæk 89 m					Lav
50-0	7,9	Sandblandet ler		Partier med 6-12°	Drænet*	Udenfor P-klasse	3	Moderat
50-2	0,42	Lerblandet sand		Partier med 6-12°				Lav
51-0	7,46	Sandblandet ler			Drænet*	Udenfor P-klasse	2,8	Lav
52-0	4,78	Lerblandet sand	Resdal Bæk 80 m	6-12° på en lille del af arealet. Hældning mellem areal og bæk	Drænet		3,2	Moderat
52-1	5,29	Lerblandet sand	Resdal Bæk 42 m	6-12° på lille del af arealet. Hældning mellem areal og bæk			2,8	Lav
53-0	7,91	Sandblandet ler			Drænet*	Udenfor P-klasse	2,7	Moderat

Mark nr.	Ha	Jordbunds-type	Afstand til vandløb (<100 m)	Skrånende arealer	Drænforhold	Lavbund: okkerklasse I eller II-IV ** / P-klasse	P-tal	Risiko for tab af fosfor
60-0	7,15	Lerblandet sand	Sinding Bæk 10 m		Grænser til dræn	Grænser til okkerklasse I	2,2	Moderat
61-0	1,9	Lerblandet sand						Lav
62-0	3,29	Lerblandet sand			Grænser til dræn			Moderat
63	2,66	Humus	Sinding Bæk 20 m		Drænet	0,15 ha i okkerklasse I		Moderat
65-0	1,07	Lerblandet sand	Grøft 2,5 m til Sinding Bæk 45 m		Drænet	Okkerklasse I P-klasse II		Høj
1-1	0,91	Sandblandet ler			Delvis drænet	Udenfor P-klasse forudsat P-tal<4	< 4	Moderat
2-3	8,14	Sandblandet ler		Partier med 6-12°	Drænet	Udenfor P-klasse forudsat P-tal<4	2,2	Moderat
4-0	6,59	Sandblandet ler		Partier med 6-12°				Lav
5-6	1,51	Sandblandet ler		Partier med 6-12°		Grænser til- og indeholder okkerklasse I		Høj
7-8	6,62	Sandblandet ler		Partier med 6-12°				Lav
9-10	8,74	Sandblandet ler		Partier med 6-12°				Lav
11-0	5,24	Sandblandet ler	Grøft til Sejling Bæk 9 m	Partier med 6-12°	Drænet	Grænser til okkerklasse I. Udenfor P-klasse forudsat P-tal<4	2,0	Moderat
12	2,73	Sandblandet ler				Grænser til- og indeholder okkerklasse I		Moderat
15	1,79	Sandblandet ler						Lav
16	1,2	Sandblandet ler						Lav
17-18	1,25	Sandblandet ler			Tidligere mose på marken = drænet	Område omfattet af okkerklasse IV, P-klasse II udgår	3,1	Lav
19	2,74	Sandblandet ler			Drænet	lille del udrænet okkerklasse IV, derfor udenfor P-klasse II	2,2	Moderat
20-21	1,6	Sandblandet ler	Lemming Å 48 m	Partier med 6-12°	Grænser til dræn			Moderat

*Oplyst som drænet / drænet lavbund i ansøgningen. Øvrige drænedede arealer er udpeget af Silkeborg Kommune

**Okkerklasse I stor risiko for okkerudledning, Okkerklasse II-IV middel - høj risiko for okkerudledning.

Tabel 7.2.2. Detaljeret oversigt over afvanding fra udspretningsarealer til nærrecipient (vandløb/sø) og til kystområde. Nogle arealer afvander til forskellige vandområder og kan derfor være nævnt flere gange. Målsætning for det pågældende vandløb er angivet. Sømålsætninger er angivet i selvstændig tabel i vurderingsafsnittet. Marknumre angivet med blå er ejede/forpagtede, og marknumre angivet med rødt er aftaler.

Marknummer	Samlet areal (ha)	Vandløb	Søopland (Første sø)	Kystområde
1-0,1-1, 3-0, 6-0, 7-0, 8-0,30-0, 31-0	32,29	Mausing Møllebæk (B1-målsat)	Hinge Sø	Randers Fjord
5-0, 18-1, 20-0, 21-0, 30-1, 40-0, 41-0	37,90	Serupskov Bæk (B1-målsat)		
44-0, 44-1, 50-0, 51-0, 52-0, 52-1, 53-0	43,29	Resdal Bæk (B1-målsat)		
44-3, 45-0, 45-1, 46-0, 46-1, 50-2, 60-0, 61-0, 62-0, 63-0	31,45	Sinding Bæk (B0-målsat)	Alling Sø	
65-0, 15, 16, 17-18, 19, 20-21	10,29	Lemming Å (B1-målsat)		
1-0, 2-3, 4-0, 5-6, 7-8, 9-10, 11-0, 12-13-14	40,30	Skægkær Bæk (B1-målsat)		

Udspretningsarealerne består ifølge det oplyste overvejende af JB3 og JB4 (lerblandet sandjord) og JB5 og JB 6 (sandblandet lerjord), og en enkelt mark (nr. 63) består af humusjord. Nogle få arealer er angivet som dræned, og på et enkelt areal (mark nr. 44-3) er en lille del af arealet placeret i P-klasse II. Det er oplyst, at mark 50-0, 51-0, 53-0 og 54-0 er dræned. På mark 44-3 er angivet, at 0,09 ha ligger i fosforklasse II.

Silkeborg Kommunes registrering af dræn og forekomst af vådbund og vandområder på historiske kort viser, at yderligere 4 arealer er dræned (41-0, 44-0, 46-0 og 53-0) antageligt er dræned foruden dem der er angivet i ansøgningen. Ansøger har efterfølgende rettet dette til i ansøgningssystemet således at det stemmer overens med kommunens vurderinger. Ansøger er dog ikke helt sikker på at de pågældende arealer er dræned.

Der indgår vandløbsnære arealer mindre end 100 m fra vandløb, hvoraf et enkelt areal (mark nr. 60-0) ligger mindre end 10 m fra vandløbet. De øvrige ligger mindst 50 m fra nærmeste vandløb.

De af arealerne, som indeholder partier med hældninger på 6-12°, ligger alle i en afstand af mere end 20 m fra nærmeste vandløb.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Søer

I nedenstående tabel er givet en oversigt over målsætning, status for målopfyldelse og trusler for de berørte søer. Ingen af de berørte søer omfatter områder i Natura 2000. Tabellen er baseret på udtræk fra amternes og miljøcentrenes basisanalyser. Badevandmålsætningerne er fra kommuneplan 2009 for Silkeborg Kommune. Fosforkvoterne er fra regionplan 2005 for Århus Amt, nu optaget i Landsplandirektivet. Sminge Sø er ikke medtaget, fordi den anses for at være en del af Gudenåen og derfor omfattet af vandløbsmålsætningen.

Søer større end 1 ha i Silkeborg Kommune, som er blevet målsat i regionplaner.

Tabellen er baseret på udtræk fra amternes og miljøcentrenes basisanalyser.

Dog er målsætningerne for vandkvalitet og badevand tilrettet i overensstemmelse med amternes regionplaner.

Gråtonet tekst er fra regionplan 2005, dog er Bølling Sø er ikke omtalt, fordi den er nyetableret.

Navn	Areal (ha)	Middel vanddybde (m)	Målsætning ¹⁾	Målsætning opfyldt	Risikogrube ²⁾	Påvirkningstype ³⁾	Indsatsprogram ⁴⁾	Behov for yderligere fosforreduktion	Fosforkvote (kg)
Afstrømningsområde Randers Fjord:									
Alling Sø	40,9	1,6	B	nej	IIb	--	? SB	?	44 (SPA)
Allinggård Sø	6,7	<3	B	?	IIa	--	?	?	
Hinge Sø	91,4	1,2	A2/B	nej	IIb	--	? SB	?	
Tange Sø (SM)	590*	2,8	A2/B	nej	IIb	--	--	--	

SM = stækt modificeret vandområde

* En del af arealet ligger i tilstødende kommuner

¹⁾ Målsætninger:

A. Skærpet målsætning:	Det naturlige plante- og dyreliv i søen må ikke påvirkes af menneskelige aktiviteter i sø/opland
A2. Skærpet målsætning	Søen skal kunne anvendes til badning. aktiviteter i søen eller i oplandet.
B. Generel målsætning	Det naturlige plante- og dyreliv i søen må kun påvirkes svagt af spildevand. Tilførslen af fosfor fra alle kilder skal søges mindsket mindst muligt.
C. Lempet målsætning	Det naturlige dyreliv i søen tillades væsentligt påvirket af spildevand, dog skal tilførslen søges mindsket mest muligt.

²⁾ Risikogrube:

Ia:	Det er allerede klart uden yderligere karakterisering eller overvågning, at gældende regionplanmål nås.
Ib:	Tilgængelige data indikerer ikke risiko for, at gældende regionplanmål ikke nås, men kvaliteten og anvendeligheden af de tilgængelige data kan forbedres.
IIa:	Det er muligt at gældende regionplanmål ikke nås, men der mangler data til at vurdere dette tilstrækkeligt sikkert.
IIb:	Det er sandsynligt, at gældende regionplanmål ikke nås, men yderligere karakterisering og / eller overvågning er nødvendig for at iværksætte foranstaltninger.
IIc:	Det er allerede klart uden yderligere karakterisering eller overvågning, at gældende regionplanmål ikke kan nås.

³⁾ Påvirkningstype:

N: Påvirkning med næringsstoffer og organisk stof

⁴⁾ Indsatsprogram:

SB: Spredt bebyggelse

SPA: Spildevandsanlæg

DAM: Dambrug

Landbrug: Det fremgår ikke af identifikationen i basisanalysen, ved hvilke søer der skal ske reduktion af landbrugsbidraget.

De ansøgte udspretningsarealer ligger alle i Silkeborg Kommune i oplandet til Hinge Sø, Alling Sø, Allinggård Sø og Tange Sø, som alle ligger i Gudenåens vandsystem med udløb i Randers Fjord, hvor der indgår internationale beskyttelsesområder. Hinge Sø og Tange Sø er målsat som badesøer i kommuneplanen. Ifølge basisanalysen er målsætningen for de berørte søer ikke opfyldt, og det er anført, at gældende regionplanmål sandsynligvis ikke nås. Generelt bemærkes, at ingen af de berørte

søer anses for særskilt kvælstoffølsomme, idet fosfor anses for at være den primært styrende faktor for graden af algevækst i disse. Behov for yderligere reduktion af fosfor-belastningen fra Tange Sø er ikke oplyst i basisanalysen, fordi søen er klassificeret som et såkaldt modificeret vandområde på grund af opstemningen ved Tangeværket.

Hinge Sø

Hinge Sø har en generel målsætning B, som betyder, at der ønskes et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, og at søen højst må være svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Søen har også en skærpet målsætning A2 som badevandssø. Den generelle og skærpede målsætning er ikke opfyldt på grund af tilførsel af utilstrækkeligt rensede spildevand fra spredt bebyggelse og tilførsel af fosfor fra dyrkede arealer i kombination med intern belastning med fosfor fra søbunden. Silkeborg Kommunes aktuelle badevandsanalyser viser, at vandet i sommerhalvåret er mindre egnet til badning trods normalt tilfredsstillende hygiejnisk kvalitet på grund af massiv forekomst af alger i søvandet. Forekomsten af alger i Hinge Sø er primært reguleret af adgangen til fosfor, og søen anses derfor ikke for at være særskilt kvælstoffølsom. Af basisanalysen i forbindelse med den statslige vandplanlægning fremgår, at belastningen med fosfor er for høj til, at målopfyldelse kan opnås uden yderligere indsats. Silkeborg Kommune vurderer, at indgreb overfor spildevand i sig ikke vil være tilstrækkelig, og at der også vil være behov for at nedbringe belastningen med fosfor fra landbrugsarealer.

Alling Sø og Allinggård Sø

Vandet fra Hinge Sø strømmer videre til den B-målsatte Alling Sø, som alt andet lige anses for mindre sårbar eller lige så sårbar som Hinge Sø med hensyn til fosfor. Søen anses ikke for at være særskilt kvælstoffølsom. Der er ikke fastsat badevandsinteresser i søen. Den B-målsatte Allinggård Sø, som ligger i Hinge Å nedstrøms Alling Sø, er ikke specifikt vurderet, da vandkvaliteten i høj grad afhænger af vandkvaliteten i Hinge Sø og Alling Sø. Vidensgrundlaget for søen er ufuldstændigt, men på baggrund af søens størrelse og hydrologi lægges til grund, at søen er lige så sårbar eller mindre sårbar overfor belastning med fosfor end de opstrøms beliggende søer, og at søen ikke er særskilt kvælstoffølsom.

Tange Sø

Tange Sø er i Regionplan 2005 for Århus Amt målsat med en generel målsætning (B) om et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. I Kommuneplan 2009-2020 for Silkeborg Kommune er søen målsat med en skærpet målsætning som vandområde til badning. Hverken den generelle målsætning eller badevandsmålsætningen anses for opfyldt. Tange Sø anses ikke for at være særskilt kvælstoffølsom, idet fosfor anses for at være den primært styrende faktor for graden af algevækst i søen. Badevandsinteresserne indgår med stor vægt i Silkeborg Kommune, og der er badevands station i Tange Sø ved Tange Sø Marina. Af retningslinje F7 om badning i kommuneplan 2009 fremgår, at vandkvaliteten og de hygiejniske forhold i alle badesøer skal være tilstrækkelig god til, at søerne kan anvendes til badning i hele badesæsonen, som dækker perioden fra 1. juni til 1. september. Det vil sige, at grænseværdierne for forekomst af fækale bakterier fra mennesker og dyr ikke må overskrides, og at algevæksten ikke må give anledning til sundhedsproblemer i forbindelse med badning. Bortset fra 2008 – 2009 har Silkeborg Kommunes badevandsanalyser vist, at vandet i Tange Sø i sommerhalvåret normalt er mindre egnet til badning trods tilfredsstillende hygiejnisk kvalitet på grund af kraftig algeforekomst. Basisanalysen bekræfter, at der vil være behov for en indsats overfor belastningen med fosfor.

I 2008 – 2009 har der været færre alger i Tange Sø end normalt. Dette tilskrives pludselig indtrådt masseforekomst af den invasive art - vandremuslingen. Med det nuværende vidensgrundlag er det

kommunens opfattelse, at effekten af en pludseligt forekommende invasiv art ikke bør tillægges afgørende vægt ved vurderingen af risiko for forringelse af miljøtilstanden. Det er derfor fortsat kommunens vurdering, at reduktion i fosforbelastningen er nødvendig for at opnå tilstrækkelig god vandkvalitet i Tange Sø, hvor naturtilstanden ikke er tilfredsstillende som følge af næringsstofbelastning. En reduktion er også i overensstemmelse med kommunens mål og retningslinjer for anvendelsen til badevand.

Der er ikke vurderet på risikoen for udvaskning af kvælstof til søerne, fordi fosfor anses for primært styrende faktor for algevækst.

For en detaljeret vurdering af risikoen for tilførsel af fosfor fra udspretningsarealerne til de berørte søer henvises til afsnittet om hav og fjord, idet det skærpede beskyttelsesniveau for Randers Fjord og evt. foranledigede krav som følge heraf, i det konkrete tilfælde vurderes at være tilstrækkeligt til også at dække beskyttelsesinteresserne for Hinge Sø, Alling Sø, Allinggård Sø og Tange Sø med hensyn til badevandsinteresser og vandkvalitet. Her skal kort opsummeres, at da der er tilnærmelsesvis fosforbalance i projektet, og der ikke indgår arealer af betydende omfang med forhøjet tabsrisiko, vurderes der ikke at være væsentlig risiko for påvirkning af vandkvaliteten i de berørte søer og dermed heller ikke badevandskvaliteten i Hinge Sø og Tange Sø. Da der er lagt særlig vægt på forudsætningen om tilnærmelsesvis fosforbalance, indarbejdes der vilkår herfor i miljøgodkendelsen.

Vandløb

De berørte vandløbsstrækninger er beskyttet af naturbeskyttelsesloven § 3. Målsætningerne for de forskellige vandløb fremgår af tabel 7.2.2.

Vandløb anses generelt ikke for at være følsomme overfor tilførsel af næringsstoffer. Direkte afstrømning af husdyrgødning kan dog skade levevilkårene for flora og især fauna i vandløbene. Flere udspretningsarealer ligger inden for en afstand af 100 m fra et vandløb, men de ligger alle over 10 m væk (se tabel 7.2.1). Dog bemærkes, at mark nr. 65-0 ligger 2,5 m fra grøft med forbindelse til Sinding Bæk, mark nr. 40-0 ligger 2,5 m fra grøft med forbindelse til Serupskov Bæk, og mark nr. 11-0 ligger 9 m fra grøft, der afvander til Sejling Bæk gennem dræn/rørlægning.

Der indgår ikke skrånende arealer direkte mod vandløb og grøft eller andre fysiske transportveje for husdyrgødning på de ansøgte udspretningsarealer i øvrigt, som samtidig er vandløbsnære. Samlet vurderes, at der ikke er væsentlig risiko for påvirkning af vandløb eller andre vandområder som følge af udspredning af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

Der er ikke grundlag for særskilte vilkår af hensyn til vandløb.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Fosforoverskuddet må ikke overstige 0,8 kg P/ha/år. Det forudsættes, at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Samtlige udspretningsarealer ligger i oplandet til Randers Fjord opstrøms Tange Sø og Allinggård Sø. Randers Fjord indgår i statens udpegning som vandområde overbelastet med kvælstof og fosfor.

For grundoplysninger om husdyrgødning og udspretningsarealer henvises til den miljøtekniske redegørelse for vandløb og søer.

Kvælstof

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk tilføres der i nudrift 15.950,10 kg N/år (109,4 kg N/ha/år) og i ansøgt drift 23.939,3 kg N/år (164,2 kg N/ha/år) fra de ejede og forpagtede udbringningsarealer. Kvælstofudvaskningen er beregnet til 61,3 kg N/ha ud ad rodzonen eller i alt 8938 kg N/år i ansøgt drift.

Bidraget fra aftalearealerne fremgår ikke af det digitale ansøgningssystem. Ved den efterfølgende vurdering kan lægges til grund, at der er en tilsvarende udvaskning ud ad rodzonen, korrigeret for forskel i udspretningsstryk, dvs. 41,5 kg N/år eller i alt 2061 kg N/år.

Ingen af udspretningsarealerne ligger i nitratklasser. Ifølge ansøgningssystemet er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for kvælstof og fosfor overholdt i oplandet til de af loven omfattede, beskyttede vandområder.

Fosfor

Ifølge beregningerne er der et fosforoverskud på de ejede og forpagtede udspretningsarealer som stiger fra ca. -7 kg P/ha/år i nudrift til 0,8 kg P/ha i ansøgt drift. Stigningen er et resultat af, at udbringningstrykket på ejede og forpagtede arealer stiger fra 1,3 DE/ha i nudrift til 1,70 DE/ha i ansøgt drift.

På aftalearealerne er skønnet en fosforfraførsel med afgrøderne på mellem 21,1 kg P/ha/år (S1-sædskifte) og 24,7 kg P/ha/år (K2-sædskifte), som er de to standardsædskifter med lavest fraførsel for henholdsvis svine- og kvægsædskifter. Da der udbringes 1,15 DE/ha på aftalearealerne hos en planteavler, og der ikke tilføres husdyrgødning fra andre bedrifter, kan der lægges en tilførsel på 16,85 kg P/ha/år til grund, idet det ud fra en almindelig cost benefit-betragtning antages, at der ikke sker overdosering af fosfor med handelsgødning eller andre gødningstyper. Det er derfor rimeligt at antage fosforbalance på samtlige aftalearealer ved vurderingen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Randers Fjord

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15, EF-habitatområde nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og Ramsar-område. Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Det skyldes, at denne del af fjorden har status som internationalt naturbeskyttelsesområde. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

Oplandet til Randers Fjord udgør 3256 km². Ifølge en opgørelse fra Århus Amt blev fjorden i 2004 tilført i alt ca. 4.100 tons kvælstof og ca. 130 tons fosfor til Randers Fjord. Silkeborg Kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. Risikoanalysen i basisanalyse II viser, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde målet om god økologisk tilstand i 2015. Belastning med fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i Silkeborg Kommune er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Oplandet til Randers Fjord er af staten udpeget som opland til meget kvælstof-sårbart Natura 2000-vandområde. Ifølge Statens reviderede nitratklassekort er kvælstoftilbageholdelsen 76 – 100 % i den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger i Silkeborg Kommune, hvorfor det generelle beskyttelsesniveau som udgangspunkt kan anses for tilstrækkeligt.

Den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger indenfor Silkeborg Kommune, er på Statens kortværk registreret som opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor.

Kvælstofoverskud

På grund af indskudte søer mellem udspretningsarealerne og Randers Fjord lægges en faktisk kvælstoffjernelse i oplandet på 81 % til grund ved vurderingen af, hvor meget af den udbragte husdyrgødning, der reelt kan forventes at blive tilført Randers Fjord.

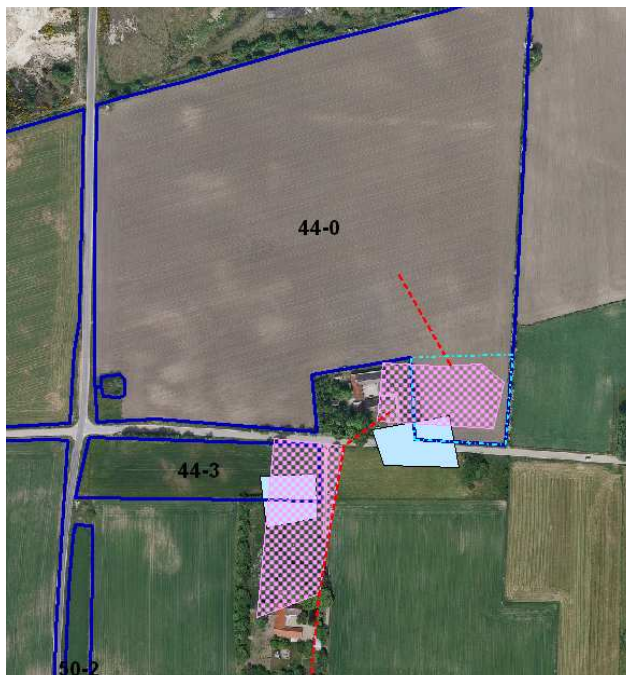
Uden korrektion for kvælstoftilbageholdelse i oplandet kan det på baggrund af beregningerne af kvælstofkoncentrationen ud ad rodzonen beregnes, at ca. 11.000 kg N/år fra ejede/forpagtede og aftalearealer når frem til Randers Fjord. Ved korrektion for tilbageholdelsen i oplandet skønnes, at ca. 2090 kg N/år reelt når frem til Randers Fjord.

Silkeborg Kommune lægger nitratklassekortets angivelser til grund som nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsespotentialiet i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord og finder derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for, at hele eller dele af udspretningsarealet på grund af lokale forhold bør skifte nitratklasse. Det vurderes, at kvælstofudvaskningen af den angivne størrelsesorden fra det ansøgte projekt ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter udgør en væsentlig risiko for forringelser af miljøet i Randers Fjord.

Fosforoverskud

Silkeborg Kommune har vurderet hvert enkelt udspretningsareal for en række tabrisici for fosfor jf. tabel 7.2.1. Ved vurderingen er lagt vægt på arealernes beskaffenhed med hensyn til jordbundstype, nærhed til vandløb, skrånende partier mod vandløb/sø, dræning, fosfortal og lavbund.

På mark 44-0 (se figur 7.3.1) indgik der et område i uklassificeret okkerklasse, som afvander til Natura 2000-området Randers Fjord og derfor er omfattet af fosforklasse II ifølge godkendelsesbekendtgørelsen, hvor der ikke må ske en merbelastning med fosfor ud over balance. Efter Silkeborg Kommunes vurdering udsiger dræningsgrad (rød og lyserød) og udstrækning af lavbundsarealet (lyseblå), at det med turkis markerede område på nedenstående illustration bør indtastes som P-klasse II. Der er tale om et område på 0,54 ha i P-klasse II.

Figur 7.3.1. Mark 44-0, hjørnet til højere indrammet med turkis, blev efterfølgende opløftet til P-klasse II.

Hele mark 65-0 er gennemdrænet lavbund i okkerklasse I og ligger samtidig tæt på grøft med forbindelse til Sinding Bæk. Arealet bør som følge heraf skifte fosforklasse til P-klasse II og konsekvensrettes i ansøgningssystemet. Ansøger tilrettede efterfølgende begge arealer i ansøgningssystemet således at det stemmer overens med kommunens vurdering.

I praksis ikke vurderes ovennævnte korrektioner ikke at give anledning til skærpede krav på driftsniveau på grund af tilnærmelsesvis fosforbalance. Der indgår ikke øvrige ejede/forpagtede arealer, som ud fra en konkret vurdering bør skifte fosforklasse fra det i ansøgningssystemet indtastede.

På aftalearealerne indgår følgende arealer, som ud fra jordbundstype og kommunens kortlægning af dræningsgrad kan være omfattet af fosforklasse I eller III: mark 1-1, 2-3 og 11-0. Markerne tilhører en planteavler og har ifølge det oplyste ikke modtaget husdyrgødning i adskillige år. Fosfortal er efterfølgende oplyst til < 4 se tabel 7.2.1. Som forventet er det lave fosfortal og 0-balance mellem tilført mængde gødning fra husdyr- og handelsgødning og fraført mængde fosfor med afgrøderne jf. redegørelsen under miljøteknisk beskrivelse lægges til grund, at arealerne ikke skal indplaceres i P-klasse.

På aftaleareal 17-18 indgår et område på 0,6 ha, som tidligere har været sø og mose, men er drænet væk, så der i dag er tale om et fugtigt eng- og moseområde. Området vurderes at være uegnet som udspretningsareal for husdyrgødning og bør derfor udtages af projektet. Kommunen har besigtiget arealet og vurderet, at det er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og vil blive kortlagt og indmeldt til miljøportalen som sådant. Det pågældende område er markeret med turkis på nedenstående illustration. Hele området ligger i okkerklasse IV, men eftersom mose- og engområdet er omfattet af § 3 og kræves udtaget som udspretningsareal, udløser det ikke krav om § 16 arealgodkendelse efter husdyrloven af hensyn til muligheden for vilkårsfastsættelse. Dette bør være korrekt udfyldt i ansøgningssystemet, men vurderes i praksis ikke at give anledning til skærpede krav på driftsniveau på grund af absolut fosforbalance på aftalearealerne. Ansøger har efterfølgende tilrette arealer således at engområdet ikke indgår som udbringningsareal.

På baggrund af ovenstående redegørelse indgår der samlet set ikke aftalearealer, som ud fra en konkret vurdering bør skifte fosforklasse fra det i ansøgningssystemet indtastede.

Hovedparten af udspretningsarealerne vurderes umiddelbart at have en lav tabsrisiko for fosfor, fordi de er udrænede, ikke indeholder lavbund og ligger i god afstand til vandløb.

Følgende arealer vurderes at have en lav tabsrisiko for fosfor, fordi der samtidig er tilnærmelsesvis fosforbalance på samtlige udspretningsarealer for det ansøgte projekt:

- Arealerne med skrånende partier længere end 20 m fra vandløb
- De drænede arealer, evt. med ubetydelige andele af lavbund
- De vandløbs- og grøftnære arealer uden skrånende partier.

Følgende arealer i oplandet til Randers Fjord er ikke omfattet af ovennævnte kategorier:

- Mark nr. 65-0 indeholder væsentlige dele af drænet lavbund i okkerklasse II, hvorfor tabsrisikoen for fosfor vurderes at være høj. Da fosforoverskuddet på bedriftsniveau er på blot 0,8 kg P/ha/år, vurderes denne risiko at være af helt underordnet betydning samlet set.
- Mark 5-6 ligger ved lavbundsareal, som er kortlagt som mose, hvorfor tabsrisikoen for fosfor vurderes at være væsentligt forhøjet. Da der vurderes at være fosforbalance på arealet, stilles der ikke skærpede krav.

Fosforoverskuddet kan på baggrund af de beregnede balancer opgøres til i alt 117 kg P/år i oplandet til Randers Fjord. Det vurderes, at et overskud af den beregnede størrelse er af underordnet betydning for vandmiljøet og de internationale beskyttelsesinteresser i fjorden. Hertil skal lægges, at det hektar-baserede overskud på 0,8 kg P/ha/år er så tæt på 0-balance, at tabsrisikoen for fosfor fra udspretningsarealerne på kortere og længere sigt forventes at være ubetydelig. Der vurderes derfor ikke at være væsentlig risiko for forringelse af miljøet i Randers Fjord i sig selv eller i kumulation med andre projekter på grund af tilførsel af fosfor fra det ansøgte projekt.

Konklusion overfladevand Ejede/forpagtede arealer

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for kvælstof og fosfor i oplandet til de af loven omfattede, beskyttede vandområder er overholdt for de ansøgte arealer til udspretning af husdyrgødning. Ifølge statens kortlægning er hele Silkeborg Kommune omfattet af et tilbageholdelsespotentiale for kvælstof på 76 – 100 %, hvorfor Randers Fjord ikke kan forventes væsentlig påvirket som følge af kvælstofoverskuddet fra det ansøgte projekt.

Der ligger ikke indskudte søer i den del af Gudenå-systemet, som udspretningsarealerne i Silkeborg Kommune afvander til, hvor kvælstof anses for regulerende faktor i forhold til algevækst og dermed styrende risiko- eller påvirkningsfaktor i forhold til opfyldelse af målsætningen for vandområderne.

EU's habitatdirektiv er i Danmark udmøntet i Miljømålsloven. Ifølge habitatdirektivets artikel 6 kan kommunen ikke give tilladelse til et projekt, som vurderes at ville skade et internationalt naturbeskyttelsesområde, og ifølge artikel 12 om strengt beskyttede arter må kommunen ikke give tilladelse til noget, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de arter, der er omfattet af direktivets bilag IV.

Der er gennemført en konkret vurdering af risiko for tab af fosfor til samtlige berørte vandløb, søer og fjorde, som de ansøgte udspretningsarealer afvander til. Udspretningsarealerne ligger i oplande til vandområder overbelastet med fosfor ifølge statens kortlægning. Da der er et lille fosforoverskud, der i det konkrete tilfælde sidestilles med fosforbalance på arealerne, vurderer kommunen, at der ikke er væsentlig risiko for påvirkning af Natura2000-områder, Ramsarområder eller vandområder med væsentlige lokale, regionale eller nationale interesser i øvrigt.

Der er ikke væsentlig risiko for vandmiljøet som følge af direkte afstrømning af husdyrgødning til vandløb eller søer, fordi der ikke indgår stærkt skrånende partier eller andre mulige transportveje for husdyrgødning i umiddelbar tilknytning til vandløbene.

Ved vurderingen er i alle tilfælde lagt vægt på nærhed til vandområderne, skrånende partier på udspretningsarealerne mod vandområder, graden af dræning, lavbund fosfortal og arealernes beskaffenhed i øvrigt. Da der forudsættes tilnærmelsesvis fosforbalance ved vurderingen, indarbejdes vilkår herom.

VILKÅR

Relevant vilkår er stillet under afsnit 7.2.

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens arealer er ikke omfattet af krav om nedfældning. Det tilstræbes dog alligevel at nedfælde gyllen, hvor det er muligt.

Der er ikke kendskab til fund af bilag IV arter på eller nær ejendommen.

Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune har ikke kendskab til forekomster af beskyttede dyre- og plantearter efter EF-habitatdirektivets bilag IV indenfor 2000 m. fra anlægget eller nær udbringningsarealerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dele af udbringningsarealerne 51-0, 44-0, 50-0, 50-2, 46-0, 44-3 ligger i et indvindingsområde som er klassificeret som nitratfølsomt på miljøportalen.

Her viser beregninger, at udvaskningen i ansøgt drift overskrider 50 mg N/l. Det generelle krav, om ingen merudledning såfremt udvaskningen allerede overskrider 50 mg N/l, nås ved at øge mængden af efterafgrøder med 7 % i forhold til plantedirektoratets krav. Den efterfølgende beregning viser, at udvaskning i ansøgt drift ikke overstiger nudrift (reduceres med mellem 0 og 1 mg N/l).

Det tilstræbes at der, når det er muligt, etableres efterafgrøder på de sårbare arealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

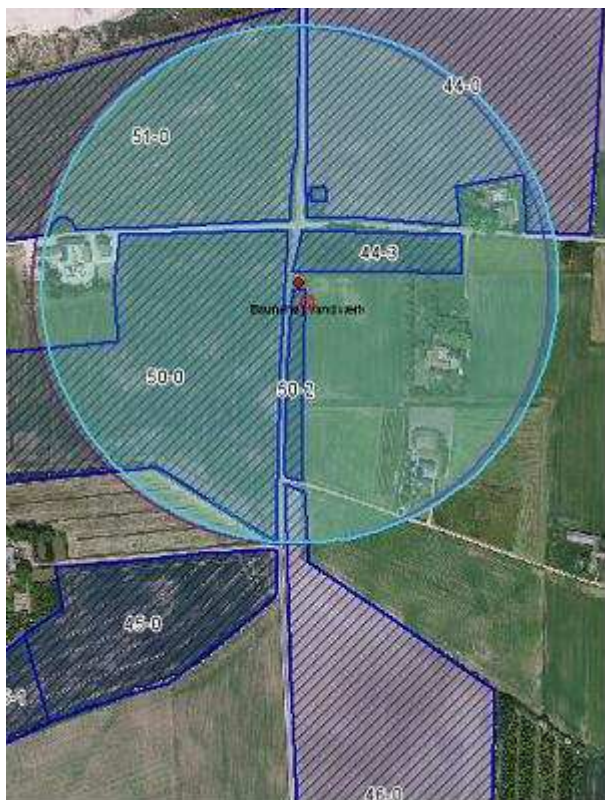
Markerne: 20-21, 19, 17-18, 16 og 15 ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og nitratfølsom drikkevandsområde og særligt indsatsområde (9,22 ha). Dette er inden for indsatsområde Kragelund.

Mark 44-0, 44-3, 46-0 (meget lidt), 50-0, 50-2 og 51-0 ligger i indvindingsoplandet til Baunehøj Vandværk det drejer sig om 17,2 ha, dette er ligeledes nitratfølsomt område.

De resterende arealer ligger i område med drikkevandsinteresser, men det er ikke nitratfølsomt.

Tabel 7.5.1. Udvasningen fra rodzonen er udregnet via Farm-N i it-ansøgningssystemet på de ejede forpagtede marker beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

Mark nr.	Ansøgt belastning	Merbelastning (ansøgt-nudrift)	Areal inden for vandværksoplandet
	Mg nitrat pr. liter	Mg nitrat pr. liter	ha
44-0	51	0	4,3
44-3	48	0	0,9
46-0	62	0	0,2
50-0	48	0	6,5
50-2	51	0	0,4
51-0	48	0	4,9

Figur 7.5.1 Baunehøj vandværks indvindingsopland og de berørte arealer.

Udspretningsarealer beliggende i Indsatsområde Kragelund

For Indsatsområde Funder, som ligger umiddelbart nord for Indsatsområde Kragelund konkluderes det i indsatsplanen, ”...at drikkevandsinteresserne kan tilgodeses ved den generelle regulering af nitratbelastningen...”. Der er derfor ikke behov for at stille skærpede krav til udvaskning af nitrat for arealerne beliggende i Indsatsområde Funder.

Ved en overordnet gennemgang af borerne i den sydøstlige del af Indsatsområde Kragelund vurderes det, at de geologiske forhold i al væsentlighed er ens i Indsatsområde Kragelund og Funder.

Med baggrund i udvaskningsberegningerne, de geologiske forhold i den sydøstlige del af Indsatsområde Kragelund og konklusionen vedrørende nitratsårbarheden i Indsatsområde Funder vurderes det derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede krav til udvaskning af nitrat for arealerne beliggende i Indsatsområde Kragelund.

Det skal bemærkes, at hvis ny viden, herunder den kommende geologiske kortlægning og indsatsplanlægning i Indsatsområdet viser, at områderne er mere nitratsårbare end forudsat, kan det fremover blive nødvendigt at stille yderligere skærpede vilkår for udvaskning af nitrat i området.

Udspretningsarealerne beliggende i oplandet til Baunehøj vandværk

Af ansøgningen om Miljøgodkendelse fremgår, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen for arealerne i vandværksoplandet til Baunehøj vandværk er ens i nudrift og ansøgt se tabel 7.5.1. Baunehøj Vandværk bliver overtaget af Silkeborg Forsyning og indvindingen af drikkevand stopper fuldstændigt i det pågældende vandværksopland pr. 1-4-2010, indtil da er indvindingen under nedtrapning. Derfor er der ingen grund til at vurdere på udvaskningen af nitrat til grundvandet i dette område.

Det er derfor heller ikke nødvendigt at stille vilkår til dyrkning/udspredning på de pågældende marker.

Det er kommunens vurdering at det ikke er nødvendigt at lave 7 % efterafgrøde da der ikke længere indvindes vand fra Baunehøj vandværk, samt at Kragelund indsatsområde ikke vurderes at være sårbart.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Det er i det efterfølgende summeret hvilke områder ansøger anvender bedst tilgængelig teknik.

Management

Medarbejderen deltager i individuelt og fagligt opdaterende kurser,

Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på anlæggene.

Management overholder kravene i Arlagårdens kvalitetsprogram.

Der årligt udarbejdes mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov,

Der er fokus på at optimere foderforbrug og produktion.

Ansøger gør brug af rådgivnings-og varslingsværktøjer, så der kun bruges pesticider, når der er et konstateret behov.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan der er let tilgængelig og kendt af alle medarbejder tilknyttet husdyrbruget.

Staldindretning

Der etableres spalteskraber og gylleforsuring på begge staldafsnit (nyt og eksisterende) med sengebåse, spalter og rundskyl, hvilket er bedste tilgængelig teknik ifølge BAT Byggeblad 107_04_52 på kandidatlisten.

Alle stalde er indrettet med naturlig ventilation.

Der sker jævnlig renholdelse af staldene, hvorved lugtgener og tab af ammoniak reduceres.

Energiforbrug

Der er etableret varmegenindvinding i forbindelse med nedkølingen af mælken. Varmen bliver anvendt til at opvarme brugsvand til indvendig vask af malketank og rør med videre, hvilket er energibesparende i forhold til opvarmning af vand.

Indretning af hele bedriften er foretaget ud fra et logistisk hensyn, hvilket sparer en del kørsel.

Spild af foder undgås ved, at mindske transportafstanden fra foderlager til stalde.

Vandforbrug

Der er følgende tiltag for at reducere vandforbruget: Genanvendelse af opvarmet vand til indvendig rengøring af malkeanlæg samt afledning til køernes drikkebrug.

Foder

Der udarbejdes foderplaner til køer og kvier, hvilket giver fodring med foderoptimerede foderblandinger, hvor tildeling af N og P begrænses mest muligt.

Management på bedriften stiler mod et minimum af spild af foderrester. Den størst mulige andel af ensilagen opbevares i plansiloanlæg. Spild af foder undgås ved, at mindske transportafstanden fra foderlager til stalde.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Ansøger anvender bedst tilgængelig teknik på nedenstående områder, idet gylle opbevares i gyllebeholder, hvor flydelaget jævnlige tilses og kun brydes i forbindelse med udbringning og omrøring. Dybstrøelse anbringes fremover på en nyetableret møddingsplads, hvor det vil blive overdækket.

Opbevaring af husdyrgødning sker under jævnlig kontrol af, at der ikke sker overfyldning af lagrene.

Desuden er der tale om:

- Stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt.
- Beholderens bund og vægge er tætte.
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør.
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning.
- Der føres logbog over flydelaget.
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Der udarbejdes årlige mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.

Al gylle nedfældes hvor det er muligt. Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i Bufferzoner. Der er etableres 7 % ekstra efterafgrøder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indfører, og gøre brug af den bedst tilgængelige teknologi (BAT), til at nedbringe eventuelle gener fra stald og husdyrgødningsopbevaringsanlæg. Teknologi til begrænsning af næringsstoffer i husdyrgødningen er i stadig udvikling. Princippet om BAT, supplere det fastlagte beskyttelsesniveau. Opfyldelse af BAT krav kan altså indebærer et krav om mindre forurening end det fastlagte beskyttelses niveau.

For § 12 miljøgodkendelser gælder det at redegørelsen som minimum skal indeholde følgende punkter:

- Godt landmandskab.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
- Foder.
- Staldindretning.
- Forbrug af vand og energi.
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Desuden skal landbruget leve op til kravene i BREF-dokumentet og relevante BAT-byggeblade.

Vurdering af management/godt landmandskab

Silkeborg kommune vurderer, at BAT i forhold til management er fyldestgørende da:

- Medarbejderne løbende uddannes via fagligt opdaterede kurser.
- Der udarbejdes en beredskabsplan.
- Der føres dagligt tilsyn med produktionen, således at små fejl bliver løbende udbedret.
- Energiforbruget vil frem over blive tjekket og noteret månedligt.
- Der udarbejdes mark og gødningsplaner.

Vurdering af foder

Ansøgers beskrivelse af fodring fremgår også af ”afsnit 4.3 fodring”. Opbevaring af foder på ensilagepladserne og fodersiloerne samt blanding af foder forgår korrekt og forsvarligt.

Der udarbejdes løbende foderplaner efter de nyeste normer og viden på området. Der er i den anledning særlig opmærksomhed på fosforindholdet i foderet som søges minimeret mest muligt, dog naturligvis under hensynstagen til dyrenes velfærd og produktion. Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor foder ved anvendelse af det beskrevne.

Forbrug af vand- og energiforbrug

Se beskrivelse og vurdering i afsnit ”4.5 energi- og vandforbrug”.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkelig omfang inden for forbrug af energi og vand ved overholdelse af det beskrevne og de oplyste forbrugstal overholdes.

Vurdering af staldindretning

Det valgte staldsystem er sengestald med spalter og ringkanal i både de nye stalde samt den eksisterende stald, det valgte system har en fordampning på 8 %. Der installeres skraber oven på spalterne,

dette reducer ammoniakfordampningen med 20 %, derudover etableres der forsuring af gyllen, dette reducerer ammoniakfordampningen med yderlig 50 %. Det betyder at der er ammoniakfordampning på 3,2 % fra det pågældende gulvsystem i både eksisterende og nybyggede stalde.

Dybstrøelse anses for værende bedste staldsystem til opdræt 0 – 6 måneder i henhold til bilag 3 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug mv.

Det er vurderet, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknik indenfor staldindretning på følgende punkter:

- Alle stalde er indrettet med naturlig ventilation,
- I kostaldene etableres der gylleforsuring samt skraber oven på spalterne.
- Kælvekøer, syge dyr og småkalve opstaldes på dybstrøelse, som anses for værende den bedste teknik.

For yderligere beskrivelse af staldsystemet se desuden afsnit ”4.1 Husdyrhold og staldindretning”. Kommunen vurderer samlet set, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor staldindretning ved anvendelse af det beskrevne.

Vurdering af opbevaring/behandling/udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle).
- Krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur.
- Krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter.
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer.
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha.
- Krav til efterafgrøder.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen nedfældes i sort jord hvor det er muligt, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Uanset om det er et økologisk landbrug eller et konventionelt forbruges der mindre kvælstof end, de økonomisk optimale mængder. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således at fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

For gylletankene gælder, at der er tale om stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Der er en samlet opbevaringskapacitet på 16 måneder, hvilket anses for tilstrækkeligt.

- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- der er ingen spjæld i tankene og alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning, hvilket sker i perioden fra 1. marts – 1. maj.
- der føres logbog over flydelaget.
- beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Selvom der vil være en mindre ammoniakfordampning fra husdyrgødningen i gyllebeholderne når gylle er syrebehandlet så bortfalder kravet om flydelag ikke og der skal stadig opretholdes et tæt flydelag. Det kan være svært at opretholde et tæt flydelag i forsuret gylle og det er ofte nødvendigt at tilsætte snittet halm eller lignende for at etablere flydelag.

Samlet vurdering

BAT krav inden for management, staldindretning, forbrug af vand og energi, foder og opbevaring af husdyrgødning er overholdt. Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende miljøregler og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen, vil anvende den bedste tilgængelige teknik. Dette er set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i forhold til branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

9 0-ALTERNATIV/ALTERNATIVER

9.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Placeringen af anlægget er begrænset af landskabets udformning. Det er tilstræbt, at sikre optimal logistisk indretning af ejendommen. Der er derfor ikke undersøgt væsentlige alternativer med hensyn til placering.

Det er ønsket, at have plads til opdræt på ejendommen på sigt og muligheden blev overvejet, men pt. er der ikke tilstrækkelige arealer hvorfor ønsket udsættes.

Forskellige løsninger til opnåelse af ammoniakreduktionskrav og BAT-niveau for ammoniakfordampning blev overvejet. Ansøger vil gerne fremtidssikre staldene således at et kommende reduktionsniveau og BAT kan nås hvis opdrættet skal tilbage på ejendommen. Eneste staldteknologi der opfyldte dette behov er dog gylleforsuring med et egentligt forsøringsanlæg, hvorfor denne teknologi er valgt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at der samlet set ikke kan opstilles væsentlige alternativer som kan sammenlignes eller vurderes som værende bedre end det ansøgte projekt.

9.2 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Såfremt ansøger ikke får mulighed for at udvide, vil han blive tvunget til at køre videre med de eksisterende stalde så længe det er muligt, hvoraf de ældste er dårligt indrettet og inventaret nedslidt. De ældste stalde er svære at rengøre hvilket kan medføre flere lugtgener end nødvendigt. Der vil ikke blive investeret i ny teknologi til ammoniakreduktion eller i energirigtige løsninger.

Med 0-alternativet vil markdriften også fortsætte uændret. Der vil således ikke ske samme regulering af bedriften, f.eks. via vilkår om øget areal med efterafgrøder.

Ud fra et miljømæssigt perspektiv vil en fastholdelse af den nuværende produktion være u hensigtsmæssig, idet der herved ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget på lang sigt.

Det skal bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en miljøgodkendelse for bedriften.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften.

0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktions-niveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljø-påvirkningen i nærområdet omkring gården ikke øges yderligere.

Det er Kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet i negativ retning. Der opnås en vis forbedring eftersom der indføres nye teknikker.

Husdyrbrugets placering i området er vurderet med basis i at generne fra husdyrbruget påvirker naboerne mindst muligt.

Med hensyn til nabogener, set i forhold til 0-alternativet, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring gården – se afsnit 6 om forurening og gener fra husdyrbruget.

Det er Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser ved 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau, vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser, på mejerierne og slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, kornsilo og halmlænge blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder. Endvidere vil gyllebeholdere, blive fjernet, når den ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, medmindre andet aftales med kommunen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som øde og forladt.

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der laves obligatorisk mark- og gødningsplan med følgende gødningsregnskab hvor bedriftens anvendelse af husdyr- og handelsgødning dokumenteres. Der føres lovpligtig sprøjtejournal, der dokumenterer forbruget af pesticider.

Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægbrugsrådgivningen til opfølgning på foderforbrug m.m.

Ansøger er med i egenkontrolprogrammet ”Arlagården”.

Elforbruget bliver fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

I bedriftens driftsregnskab dokumenteres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

Desuden vil der blive udarbejdet en beredskabsplan.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at kravene til egenkontrol er dækkende via ansøgers beskrivelse af husdyrbruget og gennem udarbejdelse af en beredskabsplan.

Ansøger oplyser, at husdyrbruget udfylder den lovpligtige logbog over gyllebeholdernes flydelag, og gyllebeholderne er omfattet af den lovpligtige beholderkontrol. Der udarbejdes mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab efter gældende regler.

Driftsforstyrrelser og uheld

Driftsforstyrrelser og/eller uheld kan primært ske i forbindelse med håndtering af flydende husdyrgødning, sprøjtemidler, olie m.m., samt ved brud på emballage eller beholdere, som anvendes til opbevaring af disse stoffer.

Større uheld som f.eks. brud på gylletanke søges imødegået ved sikring gennem indretning og drift og overholdelse af gældende regler for kontrol af beholdere.

En beredskabsplan jf. vilkår I afsnit 4, som er kendt af husdyrbrugets medarbejdere, vil kunne medvirke til at begrænse forurening og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld.

BILAG

Bilag 1 Situationsplan

Bilag 2 Situationsplan og afløbsplan

Bilag 3 Beskrivelse af Nye staldbygninger

Bilag 4 Plan over ensilage og møddingsplads

Bilag 5 Vandforbrug hos kvæg

Bilag 6 Fosfortal og kapacitetserklæring

Bilag 7 Aftalearealer

Bilag 8 Ejede og forpagtede arealer

Bilag 9 Naturarealer der ikke dyrkes

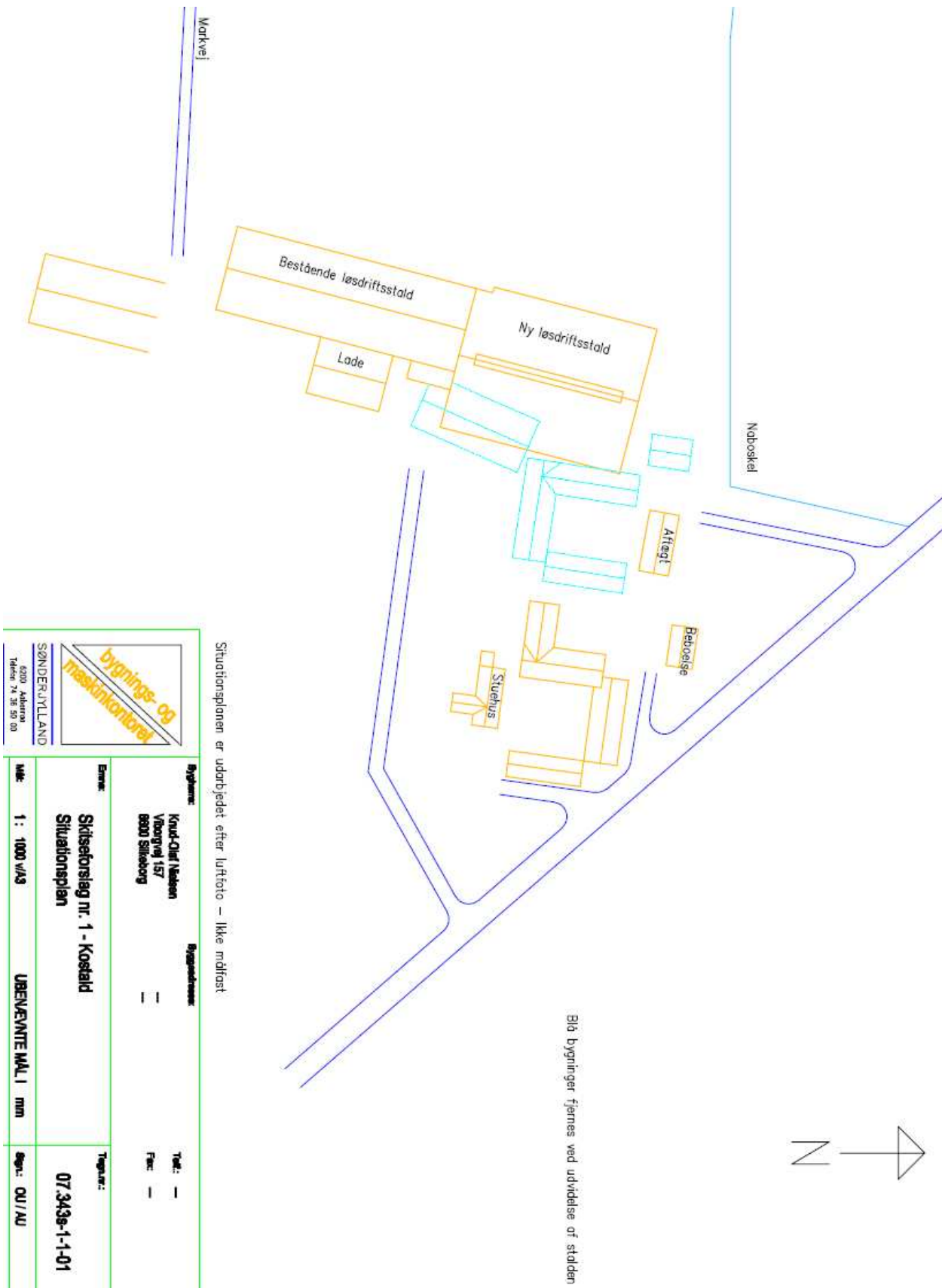
Bilag 10 § 3 Natur og egekrat

Bilag 11 § 7 Natur og natura 2000

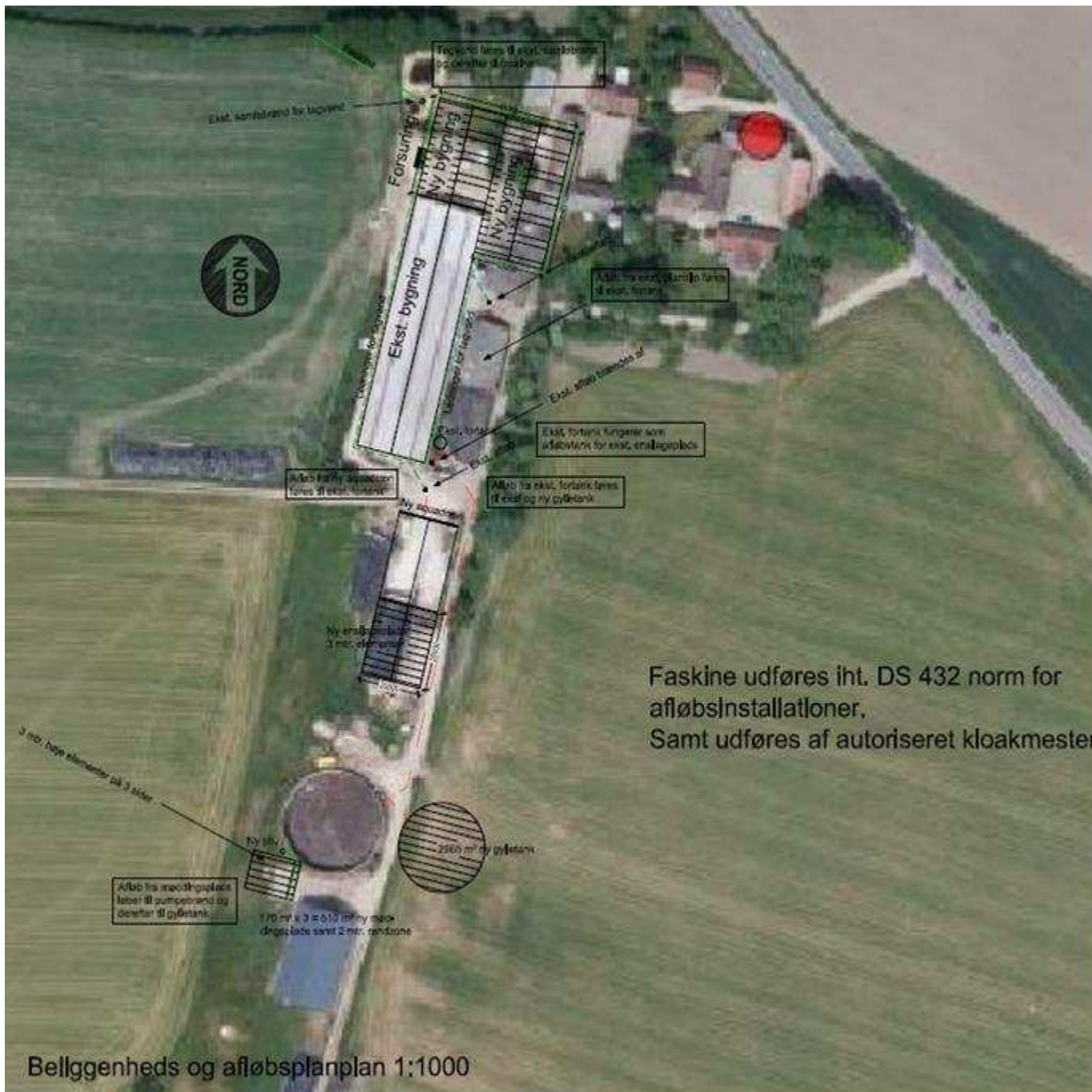
Bilag 12 Transportveje

Bilag 13 Markskema med ejerforhold

Bilag 1 Situationsplan

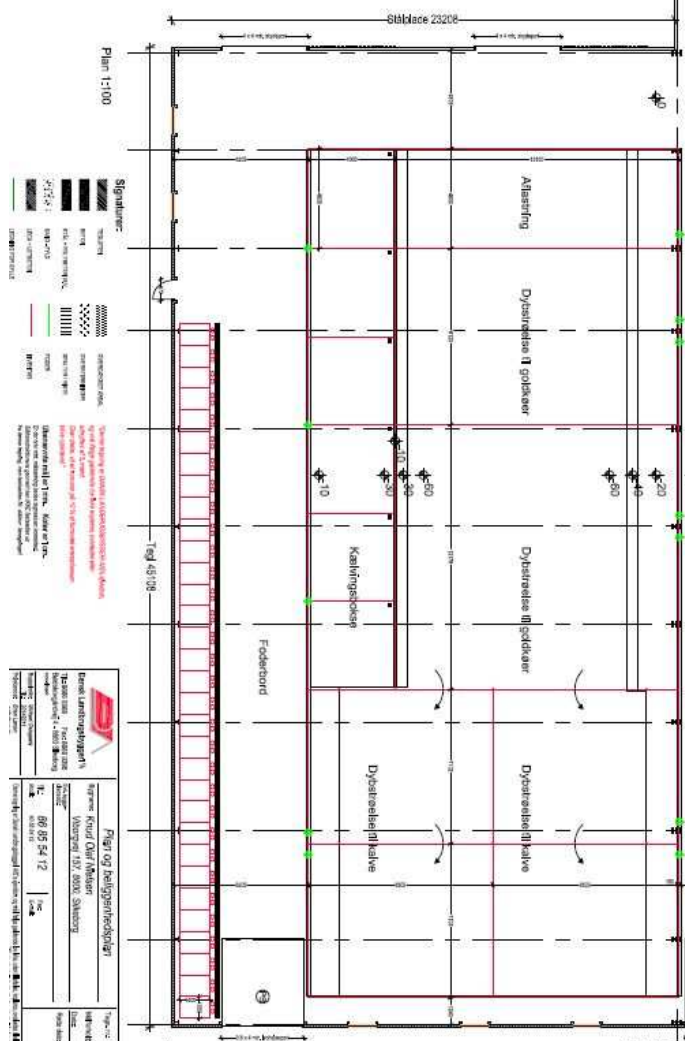

Bilag 2 Situationsplan og afløbsplan

Bilag 3 Beskrivelse af Nye staldbygninger

Bygningsdetaljer:
 1785 m² tilbygning heraf på spær 4 m²
 71 sengebåse A 110 cm, III Jersey
 4 sengebåse I separation A 110 cm, III Jersey
 32 kalvebåse
 2 dysterseleboose I søddaler
 6 køhåndbåse

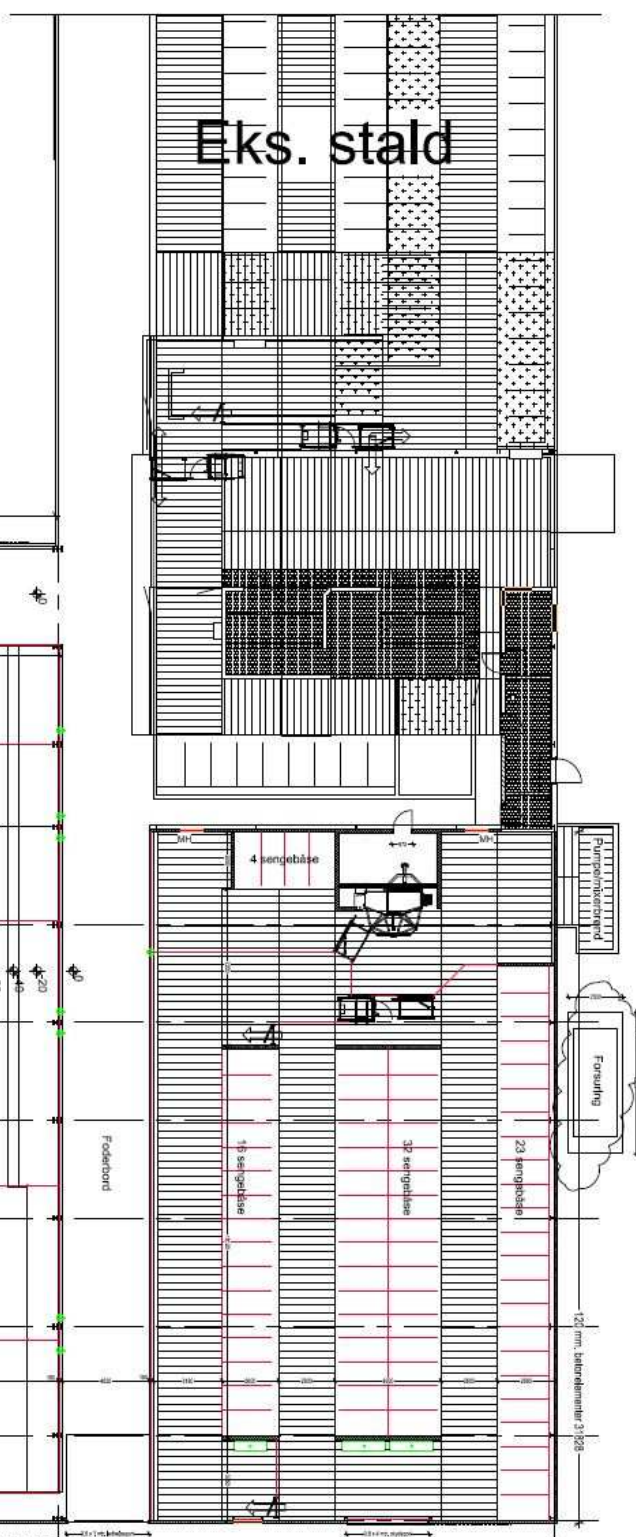
Signaturer:

	arkitekt		konstruktør tekn.
	mekanik		elektriker
	plumbør		borgeringeniør
	landskabsarkitekt		miljøingeniør
	andret special		andret special

Staldbygning: 1785 m² tilbygning heraf på spær 4 m²
 71 sengebåse A 110 cm, III Jersey
 4 sengebåse I separation A 110 cm, III Jersey
 32 kalvebåse
 2 dysterseleboose I søddaler
 6 køhåndbåse

Projekt og byggeskema:

	KBR A/S
Bygning: Eksst-bygning	Bygning: Eksst-bygning
Bygningens adresse: Viborgvej 161, 8600 Silkeborg	Bygningens adresse: Viborgvej 161, 8600 Silkeborg
Bygningens ejer: KBR A/S	Bygningens ejer: KBR A/S
Bygningens projektnummer: 2019-0001	Bygningens projektnummer: 2019-0001
Bygningens projektdato: 17.04.2019	Bygningens projektdato: 17.04.2019
Bygningens projektskema: 1/2	Bygningens projektskema: 1/2
Bygningens projektskema: 1/2	Bygningens projektskema: 1/2

Bilag 4 Plan over ensilage og møddingsplads

Bilag 5 Vandforbrug hos kvæg

Forbrug i nudrift		Forbrug i ansøgte	
3,5 m ³ /ko/år	95 Køer	3,5 m ³ /ko/år	232 Køer
I alt forbrug af vaskevand	332,5 m³/år	I alt forbrug af vaskevand	812 m³/år
Kilde: "Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold m.v.", 2003, Dansk Landbrugsrådgivning Landscentret			
* De 3,5 m ³ er et gennemsnit af varierende mængder mellem 2,5 og 5 m ³ forbrug.			

Vask af malkeanlæg			
Forbrug i nudrift		Forbrug i ansøgte	
Antal skylninger/dag	2	Antal skylninger/dag	4
Antal skylninger/vask	4	Antal skylninger/vask	4
Længde af malkerør	20 meter	Længde af malkerør	20 meter
I alt forbrug af vaskevand	90 Liter/dag	I alt forbrug af vaskevand	170 Liter/dag
I alt forbrug af vaskevand	32,85 m³/år	I alt forbrug af vaskevand	62,05 m³/år
Kilde: "Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold m.v.", 2003, Dansk Landbrugsrådgivning Landscentret			

Knud-Olaf Th. Nielsen
 Viborgvej 157
 8600 Silkeborg

FOSFOR

Prøver udtaget d.
 23-02-2007

Prøventr.	Marknr.	Reaktions- tal	Fosfortal	Kaliumtal	Magnesium- tal	Kobbertal	Rumvægts- faktor	C	N	C/N forhold
330681	1,0	5,9	3,2	4,7	7,6					
330683	3,0	6,0	5,1	7,7	7,9	1,4				
330690	7,0	5,9	3,6	8,3	5,1					
330682	8,0	5,9	6,2	9,6	4,9					
330684	18,0	5,9	2,6	9,4	7,4					
330686	19,0	5,9	2,3	10,1	7,9	0,8				
330694	20,0	6,3	2,4	5,1	3,2					
330685	21,0	6,4	2,3	20,7	7,0					
330688	30,0	6,5	4,0	12,0	9,3					
330689	31,0	6,0	3,1	6,6	6,4					
330687	33,0	6,3	3,9	14,5	8,5					
330691	40,0	6,3	4,2	13,2	5,7	1,8				
330693	41,1	6,0	4,6	9,7	9,9					
330692	41,2	6,6	4,0	6,6	7,7					
330695	44,0	6,6	1,9	8,4	3,6					
330701	45,0	6,6	2,5	14,0	5,9					
330703	46,0	6,5								
330700	50,0	6,6	3,0	11,3	4,2	1,4				
330696	51,0	5,9	2,8	8,3	2,8					
330687	52,1	7,2	3,2	6,2	2,8					
330698	52,2	7,0	2,8	10,4	3,4					
330699	53,0	6,8	2,7	9,0	5,3					
330702	60,0	7,0	2,2	8,1	5,6	1,3				

Landbrugets Byggeblade

	Bygninger	Teknik	Miljø
Love og vedtægter	Arkivnr.	95.03-03	
Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet	Udgivet	Marts 1993	
Beregning af dyreenheder (DE) jf. bilag til bekendtgørelsen om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.	Revideret	30.11.2004	
	Side	1 af 9	

Skemasæt til beregning af:

- Dyreenheder (DE) jf. bilag 1 til bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold
- Gødningsmængder af lager
- Korrektion af vandmængder
- Produceret gødningsmængde pr. måned
- Tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Skemasættet kan anvendes til dokumentation for, at opbevaringskapaciteten for husdyrgødning opfylder gældende regler for udbringning og udnyttelse af husdyrgødningen.

Gødningsmængderne er angivet på grundlag af beretning nr. 36 "Kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning - normal 2000", Danmarks JordbrugsForskning, november 2001, med senere ændringer.

I øvrigt henvises til **Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold m.v. april 2003, 7. udgave**. Desuden henvises til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 "Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v."

Ejer	KNUD-OLAF THICHMAN NIELSEN	Tlf.
Adresse	VIBORGVEJ 157	
Kommune	SILKEBORG	
Dato	1-9-2009	

Beregningen er udført af	Winnie H. Skandrup
Dato	1-9-2009
Underskrift	

Beregning af dyreenheder (DE)

- jf. bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002, bilag 1 til § 2, stk. 1, nr. 11

Husdyrart	Enhed	Antal dyr	Antal dyr pr. DE	DE
Kvæg:				
Mælkekøer..... tung race	1 årsko		0,85	
Mælkekøer..... jersey	1 årsko		1,00	
Kalve, kvier og stude, 0-6 mdr. tung race ²⁾	1 årsdyr		4,90	
Kalve, kvier og stude, 0-6 mdr. jersey ²⁾	1 årsdyr		6,40	
Opdræt, 6-28 mdr. tung race ²⁾	1 årsdyr		2,6	
Opdræt, 6-25 mdr. jersey ²⁾	1 årsdyr		3,6	
Ammekøer uden opdræt.....	1 årsdyr		1,90	
Tyrekalve, 0-6 mdr. tung race ¹⁾	1 prod. dyr		8,9	
Tyrekalve, 6 mdr-slægt (440 kg) tung race ¹⁾	1 prod. dyr		4,5	
Tyrekalve, 0-6 mdr. jersey ¹⁾	1 prod. dyr		12,50	
Tyrekalve, 6 mdr-slægt (328 kg) jersey ¹⁾	1 prod. dyr		8,2	
Avlstyre..... tung race	1 årstyr		2,15	
Avlstyre..... jersey	1 årstyr		2,90	
DE i alt, kvæg:				
Svin:				
Søer med grise til fravæning (4 uger 7,2 kg) ^{3),5)}	1 årssø		4,30	
Smågrise..... 7,2 - 30 kg. ^{4),5)}	prod. dyr		175,00	
Slagtesvin..... 30 - 102 kg. ^{4),5)}	prod. dyr		35,00	
DE i alt, svin:				
Fjerkræ:				
Høner til ægproduktion	1 årsdyr		167	
Hønniker til konsumægproduktion	1 prod. dyr		1.360	
Hønniker til HPR	1 prod. dyr		1.050	
Slagtekyllinger..... 32 dage ⁶⁾	1 prod. dyr		4.500	
Slagtekyllinger..... 35 dage ⁶⁾	1 prod. dyr		3.900	
Slagtekyllinger..... 40 dage ⁶⁾	1 prod. dyr		2.900	
Slagtekyllinger..... 45 dage ⁶⁾	1 prod. dyr		2.400	
Skrabekyllinger..... 56 dage ⁶⁾	1 prod. dyr		2.600	
Økologiske slagtekyllinger..... 81 dage ⁶⁾	1 prod. dyr		1.200	
Kalkuner, tunge..... hunner	1 prod. dyr		340	
Kalkuner, tunge..... hanner	1 prod. dyr		190	
Ænder.....	1 prod. dyr		900	
Gæs.....	1 prod. dyr		290	
DE i alt, fjerkræ:				
Moderfår med lam.....	1 årsfår		7,0	
Geder med kid.....	1 årsged		7,0	
Heste..... under 300 kg	1 årshest		4,9	
Heste..... 300 - 500 kg	1 årshest		2,9	
Heste..... 500 - 700 kg	1 årshest		2,3	
Heste..... over 700 kg	1 årshest		1,8	
Mink, ildere og lign.....	1 årstæve		44,0	
Ræve, finnracon og lign.....	1 årstæve		18,0	
Strudse..... voksne	1 årsdyr		8,0	
Strudse..... opdræt, 14 mdr.	1 prod. dyr		10,0	
Krondyr..... hind med kalv	1 årsdyr		5,0	
Dådyr..... då med kalv	1 årsdyr		9,0	
Andre:^{1), 8)}				
DE i alt, andre:				

Noter) Noter til beregning af dyreenheder ved afvigende vægtintervaller mv. findes på side 3 og 4.

Noter til beregning af dyreenheder ved afvigende vægtintervaller mv.

- 1) Ved afvigende vægtgrænser for tyre skal der korrigeres på følgende måde:
Tung race:
a) Fra fødsel til 6 måneder: 1.600 kg tilvækst regnes som en DE.
b) Fra 6 mdr. til slagting: 1.000 kg tilvækst regnes som 1 DE.
Jersey:
a) Fra fødsel til slagting: 1500 kg tilvækst beregnes som 1 DE.

For tyrekalve ældre end 6 måneder beregnes korrektionen ud fra produktionen af tyrekalve fra 6 måneder til slagting ligesom yngre tyrekalve end 6 måneder beregnes som produktionen af tyrekalve fra 0 – 6 måneder.

Hvor den præcise vægt ikke kendes, fastsættes vægten til og med 13 mdr. på følgende måde:
 - Jerseytyre: Fødselsvægten er 25 kg, tilvæksten 20 kg pr. måned op til 6 måneder og derefter 28 kg pr. måned.
 - Tyre af tung race: Fødselsvægt er 40 kg, tilvæksten 30 kg pr. måned op til 6 måneder, derefter 33 kg pr. måned.
 - Avlstyre beregnes som tyre op til 328 kg for jerseytyre, og 440 kg for tyre af tung race.
- 2) På bedrifter hvor opdrættet eller stude har en anden aldersmæssig sammensætning end ved normal forekomst af opdræt i en kvægbesætning, skal antallet af årsdyr pr. DE beregnes ud fra gennemsnitsalderen for opdrættet ud fra følgende formler:
a) Opdræt, tung race: $\text{Årsdyr pr. DE} = 8,87 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.} \times 0,1124) + 1,48)$
b) Opdræt, jersey: $\text{Årsdyr pr. DE} = 8,90 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.} \times 0,0866) + 1,14)$
Gennemsnitsalder i måneder skal angives som den gennemsnitlige alder i løbet af hele planperioden. Et årsdyr beregnes som 365 foderdage.
- 3) Normalt opdræt af polte til erstatning af udsatte avlsdyr er indeholdt i "søer", dvs. polte tæller som søer fra 1. løbning. Indtil 102 kg beregnes polte som slagtesvin.
- 4) Ved afvigende vægtgrænser for smågrise og slagtesvin skal der korrigeres på følgende måde:
a) Grise med vægt fra 7,2 - 40 kg: 4.000 kg tilvækst beregnes som 1 DE.
b) Grise med vægt fra 40 - 87 kg: 2.500 kg tilvækst beregnes som 1 DE.
c) Grise med vægt over 87 kg: 2.000 kg tilvækst beregnes som 1 DE.
- 5) Ved en højere fravænningsvægt end 7,2 kg ændres omregningsfaktoren for søer med grise til fravænnning på samme måde som nævnt under note 4). Ændringen beregnes ud fra det aktuelle antal pattegrise.
- 6) Ved afvigende slagtealder for kyllinger i intervallet 30 – 46 dage beregnes antal produceret pr. DE på følgende måde:
a) For slagtekyllinger under 40 dage korrigeres med 200 producerede slagtekyllinger pr. DE pr. dag.
b) For slagtekyllinger over 40 dage korrigeres med 100 producerede slagtekyllinger pr. DE pr. dag.
c) For skrabekyllinger korrigeres med 100 producerede skrabekyllinger pr. DE pr. dag.
d) For økologiske kyllinger over 81 dage korrigeres med 25 producerede økologiske kyllinger pr. DE pr. dag.
- 7) For andre husdyrarter end de i skemaet nævnte, omregnes til dyreenheder ud fra følgende beregningsmetode (prioriteret rækkefølge):
a) Den producerede gødningsindhold af kvælstof, idet én dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager ved det staldsystem med mindst muligt kvælstofab.
b) Opgørelse af foderforbrug, idet der regnes med 5.000 foderenheder pr. DE.
c) Opgørelse af det faktiske indhold af næringsstoffer (analyse med tilhørende mængdeopgørelse), idet 100 kg N ab lager svarer til 1 DE.
- 8) For gødning fra fælles gødningsanlæg (fællesbiogasanlæg og lignende), kan der foretages omregning til dyreenheder ud fra en omregningsfaktor, hvor en dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager

RETTE TIL NURMAL 2008

Beregning af gødningsmængder af lager fra dyr på stald hele året - kvæg

Husdyrart / staldtype	Antal	Mængde i ton (t) pr. årsdyr eller pr. produceret enhed							
		Gylle *)		Fastgødning		Able *)		Dybstrøelse	
		t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år	t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år
Malkekøer (årsdyr) Stor race / jersey Bindestald (grebning) **) Bindestald (riste) **) Sengebåsestald Dybstrøelse + sep. ædepl. Dybstrøelse, hele arealet **) Trædeudmugning	13/10 5/5	19,42/15,42 21,81/17,62 11,57/10,05 31,54/25,56		10,59/8,69		10,41/8,49		12,07/9,78 15,36/12,89	2811/161 1409/164 2391/164 294,4 22,12 = 88,6
Årsopdræt, 0 – 6 mdr. Stor race / jersey Dybstrøelse Dybstrøelse + kort ædeplads	12/19							7,89/6,55 0,76/0,62	60,48 22,12 = 88,6
Årsopdræt, 6 mdr – kælvning, kvier og stude Stor race/jersey Bindestald (grebning) Bindestald (riste) Sengebåsestald Dybstrøelse + sep. ædepl. Dybstrøelse, hele arealet Trædeudmugning Spaltegulvsbokse		6,91/5,04 6,91/5,04 2,46/1,95 12,55/9,54 6,76/5,06		4,34/3,20		2,83/2,30		4,38/3,37 5,70/4,51	
Tyrekalve, 0 – 6 mdr. Stor race/jersey Dybstrøelse Dybstrøelse + kort ædeplads								0,96/0,75 0,96/0,75	
Ungtyre, 6 mdr. – slagt. Stor race/jersey Bindestald (grebning) Bindestald (riste) Dybstrøelse + sep. ædepl. Dybstrøelse + kort ædeplads Dybstrøelse, hele arealet Trædeudmugning Spaltegulvsbokse		3,39/2,92 1,41/1,12 7,16/6,38 3,10/2,40		1,96/1,38		1,43/1,12		2,83/1,76 3,12/2,46 3,60/2,46	
Ammekøer ekskl. opdræt (årsdyr) Bindestald (grebning) Bindestald med riste Dybstrøelse + sep. ædepl. Dybstrøelse + kort ædepl. Dybstrøelse, hele arealet Trædeudmugning		11,96 6,34 23,34		5,95		3,80		8,52 11,30 13,04	
Samlet mængde pr. år		gylle: _____ ton		gødning: _____ ton		ajle: _____ ton		dybstr.: _____ ton	

For gylle, staldgødning og ajle er 1 ton = 1 m³. For dybstrøelse er 1 ton = ca. 1,7 m³.

*) De inkluderede vandmængder er baseret på følgende årlige gennemsnit for forskellige produktioner:

- Malkekvæg, bindestald 100 l drikkevandspild
 - Malkekvæg, løsdrift 100 l drikkevandspild og 3.000 l rengøringsvand pr. ko
 - Opdræt af kvæg 300 l drikkevandspild
 - Slagtekvæg (alle racer) 300 l drikkevandspild
 - Ammekøer 100 l drikkevandspild
- Der er indregnet 0,4 m³ regnvand pr. m² meddingsplads eller gyllebeholder, jf. noterne side 7

***) Spildevand fra rengøring af malkeanlæg og køletanke (2.000 l pr. ko).

Beregning af gødningsmængder af lager - svin

Husdyrart / staldtype	Antal	Mængde i ton (t) pr. årsdyr eller pr. produceret enhed							
		Gylle **)		Fast gødning		Aile **)		Dybstrøelse	
		t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år	t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år
Søer, løbe-drægtighed *) Individuel opstald., delspalte Individuel opstald., fuldspalte Individuel opstald., fast gulv Løsdrift, dybstr. + spaltegulv Løsdrift, dybstr. + fast gulv Dybstrøelse Friland, drægtighedsstald		3,79 3,79		0,50		1,65		0,67 0,67 1,77 1,62	
Søer, farestald *) Kassesti, delspalte Kassesti, fuldspalte Løsdrift, fast gulv Løsdrift, delspalte Friland, føreperiode		1,62 1,62		0,35 0,07 ***)		0,55		1,23	
Smågrise, 1 stk (7,2 - 30 kg) Fuldspaltegulv Drænet gulv + spalter Delvis spaltegulv Fast gulv Dybstrøelse		0,127 0,127 0,127		0,017		0,068		0,026	
Slagtesvin, 1 stk (30-102 kg) Fuldspaltegulv Drænet gulv + spalter Delvis spaltegulv Fast gulv Dybstrøelse + gødeareal Dybstrøelse		0,490 0,490 0,490		0,10		0,320		0,080 0,170	
Samlet mængde pr. år		gylle: _____ ton		gødn.: _____ ton		aile: _____ ton		dybstr.: _____ ton	

For gylle, staldgødning og aile er 1 ton = 1 m³. For dybstrøelse er 1 ton = ca. 1,7 m³.

*) Normalt er gødningsmængden fra en årssø fordelt med 2/3 fra løbe-/drægtighedsstalden og 1/3 fra farestalden. I beregningskemaet indsættes antallet af årssøer både i rækken **søer, løbe-/drægtighed** og i rækken **søer, farestald**.

**) De inkluderede vandmængder er baseret på følgende gennemsnit for forskellige produktioner:

Produktion	Drikkevandsspild	Vaskevand
1 årssø, farestald, 2,4 kuld	0	400 (250 – 600)
1 årssø, drægtighedsstald	0	0
1 produceret smågris, delvist eller fuldspaltegulv	15 (0 – 30)	15 (10 – 20)
1 produceret smågris, fast gulv og dybstrøelse	15 (0 – 30)	0
1 produceret slagtesvin, delvist eller fuldspaltegulv	75 (0 – 250)	25 (15 – 40)
1 produceret slagtesvin, fast gulv eller dybstrøelse	75 (0 – 250)	0

***) Den faste gødning tilføres normalt gyllebeholderen.

Korrektion af gødningsmængder ved afvigende vægtinterval

Søer Der er normalt ikke tilstrækkeligt grundlag for at korrigere for afvigende produktionsniveau. Korrektion for unormalt stort eller lille vandforbrug kan være aktuelt. Dokumentation for væsentlige afvigelser fra normmængderne bør fremvises.

Smågrise Korrektionsfaktor = (afgangsvægt - vægt ved start) x (18,3 + (0,195 x (afgangsvægt + vægt ved start))) / 583.

Slagtesvin Korrektionsfaktor = (afgangsvægt - vægt ved start) x (18,3 + (0,195 x (vægt ved afgang + vægt ved start))) / 3.170.

Korrektion af vandmængder mv.

- Mængden af gylle, gødning og aje er baseret på forudsætninger m.v. som er angivet i DJF-rapport nr. 36.
- Specielle indretnings- og driftsforhold i de enkelte besætninger, særligt med hensyn til forbrug af vand og strøelse, kan medføre afvigelser.
- Væsentlige afvigelser i mængderne vil have betydning ved udarbejdelse af gødningsplaner og gødningsregnskab.
- Afvigelse kan eventuelt påvises ved analyse af gylle og aje.
- Mængden af møddingsvand er indregnet med 0,4 m³ pr. m² møddingsplads med en kapacitet på 1,5 t fast gødning pr. m².
- Mængden af regnvand i gyllebeholdere er indregnet med 0,4 m³ pr. m² beholderoverflade, 4 m dyb beholder.

	Aflødes til:		
	Gyllebeholder m ³ pr. år	Ajebeholder m ³ pr. år	Anden beholder m ³ pr. år
A Ensilagesaft, m ³			HIGET BEGRÆNSET
A Afløb fra ensilageplads, 0,7 m ³ /m ²			LEDES TIL REDZONEAREAL
B Rengøringsvand, mælkerum *			
C Afløb fra befæstede arealer, 0,7 m ³ /m ²			
D Nedbør i gyllebeholder			
D Afløb fra møddingsplads	210		
D Rengøring i stalde, m ³			
D Drikkevandsspild, m ³			
D Andet, type _____			
I alt m ³ ekstra vand m.v. pr. år			

* Gælder kun bindestalde.

- A: Aktuelt for kvægbrug med ensilageplads/-silo.
 B: Aktuelt for brug med mælkekvæg i bindestald, hvor rengøringsvand fra mælkerum aflødes til beholder.
 C: Aktuelt hvor overfladevand fra udendørs befæstede arealer aflødes til beholder.
 D: Kun aktuelt på husdyrbrug, hvor de indregnede vandmængder på side 4, 5 og 6 afviger væsentligt i det aktuelle tilfælde.

Begrundelse for korrektionen:

REGNVAND PÅ MØDDINGSPLADS OG AFLØB
TIL GYLLEBEHOLDER

Beregning af produceret gødningsmængde pr. måned

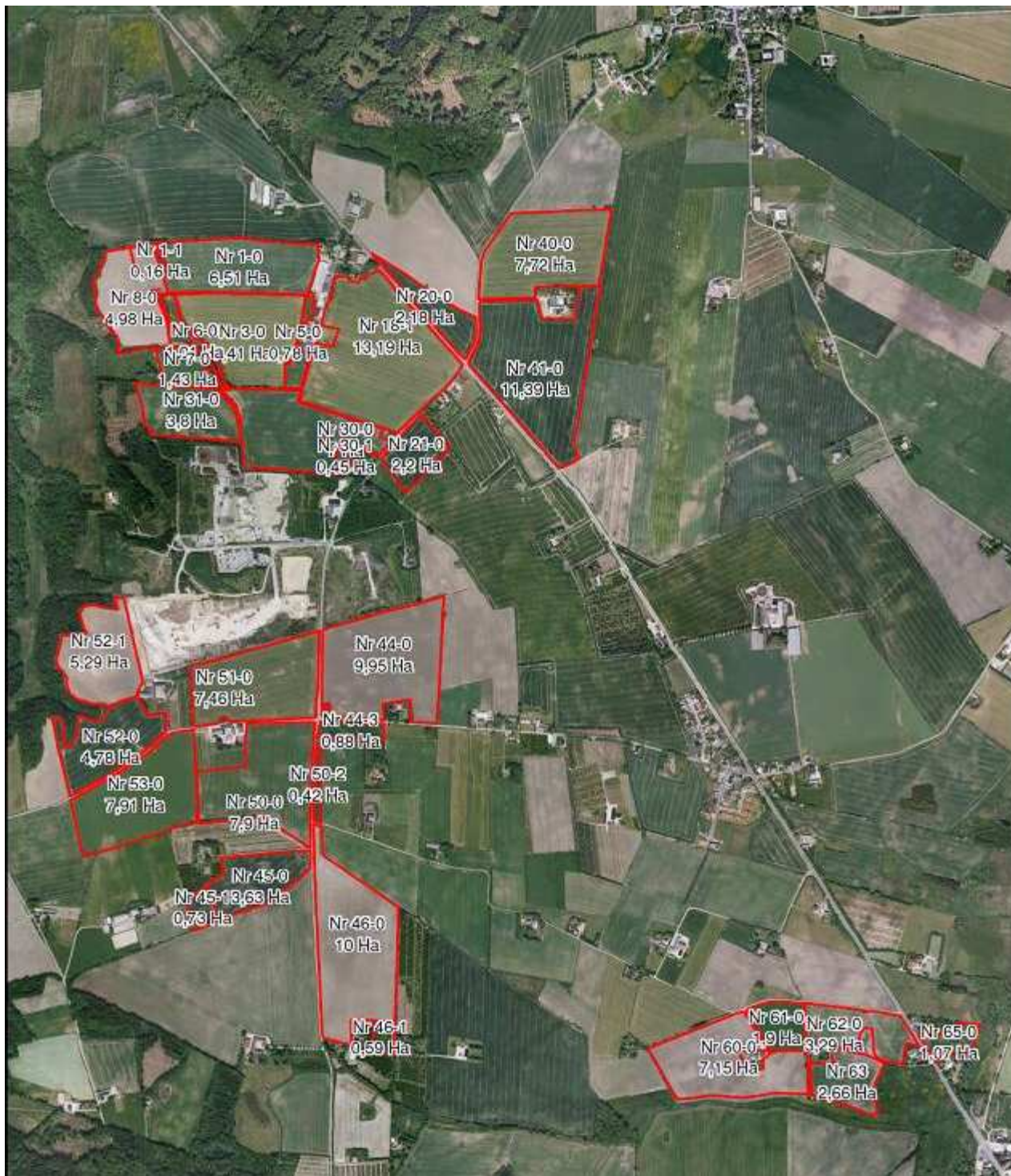
	Gyllebeh., m ³	Møddingpl., m ³	Ajlebeh., m ³	Dybstrøelse, t
Gødningsmængde pr. år, forestående skemaer	4221,2	300		323
Ekstra vand m.v. pr. år, skema ovenfor	210			
I alt pr. år	4431,2	651,1		
I alt pr. måned, dyr på stald	369,3	54,3		
I alt ved 9 måneders opbevaring	3323,4	488		
Reduktion af mængde pr. måned for køer på græs i månederne: _____	-	+	+	+
Reduktion af mængde pr. måned for ungvæg på græs i månederne: _____	+	+	-	+

$488 \text{ m}^3 / 1,5 \text{ m} = 325 \text{ m}^2$ KAPACITETSKRÆFT
 EVENTUEL TILVÆRTELSE

Bilag 7 Aftalearealer (de røde er på dette kort aftale arealer, mens de blå er ejede og forpagtede arealer).

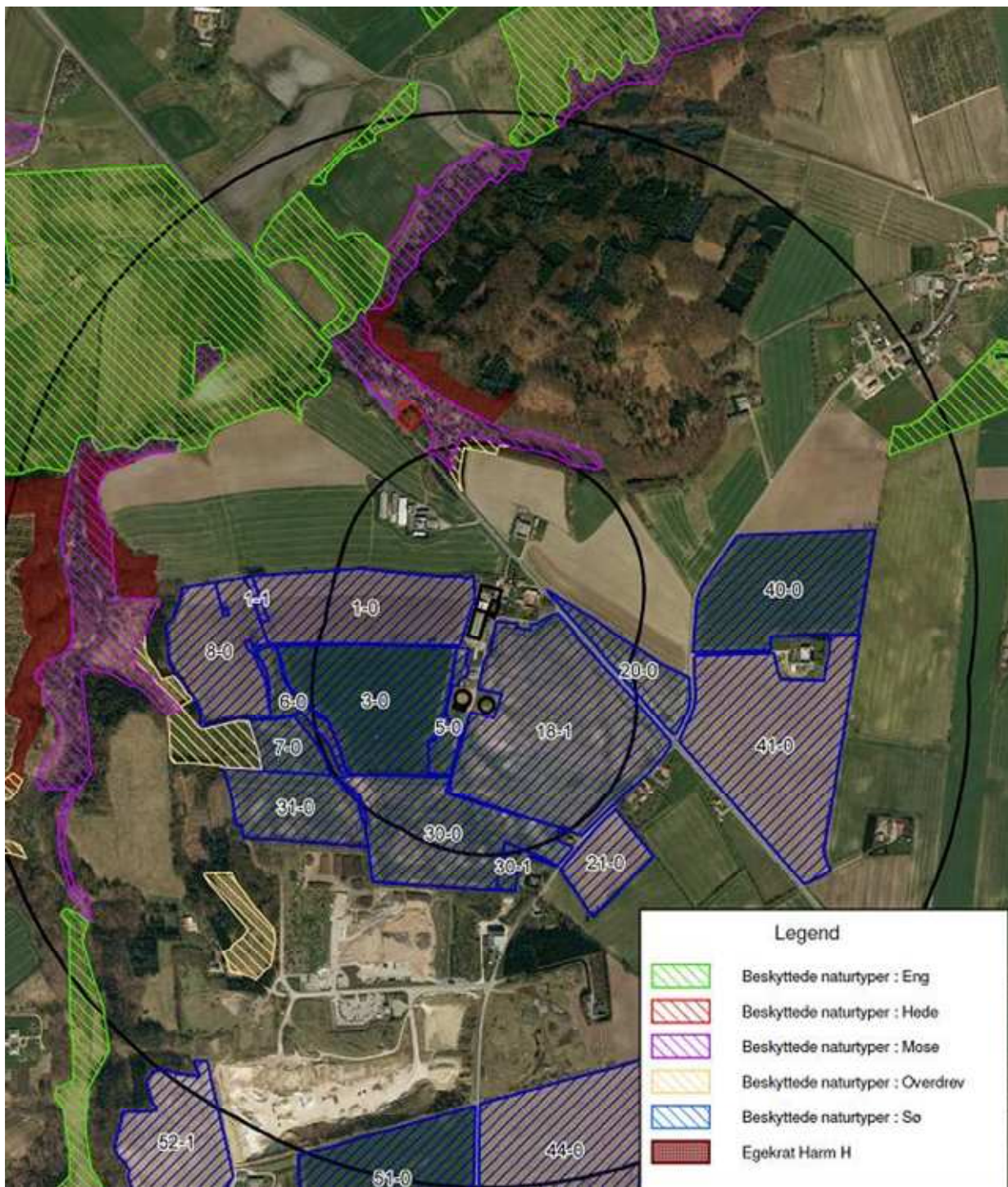
Bilag 8 Ejede og forpagtede arealer

Bilag 9 Naturarealer der ikke dyrkes

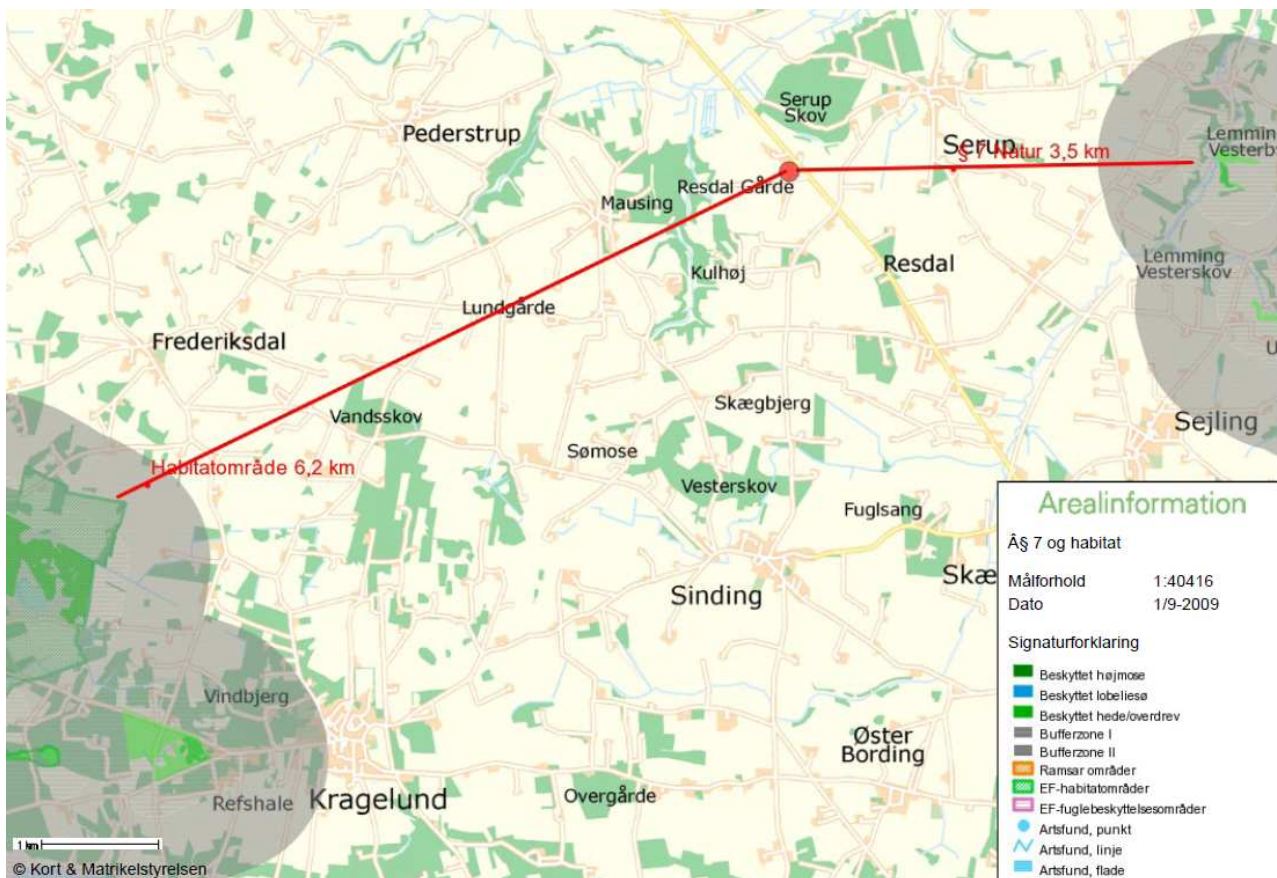

Bilag 10 § 3 natur og egekrat

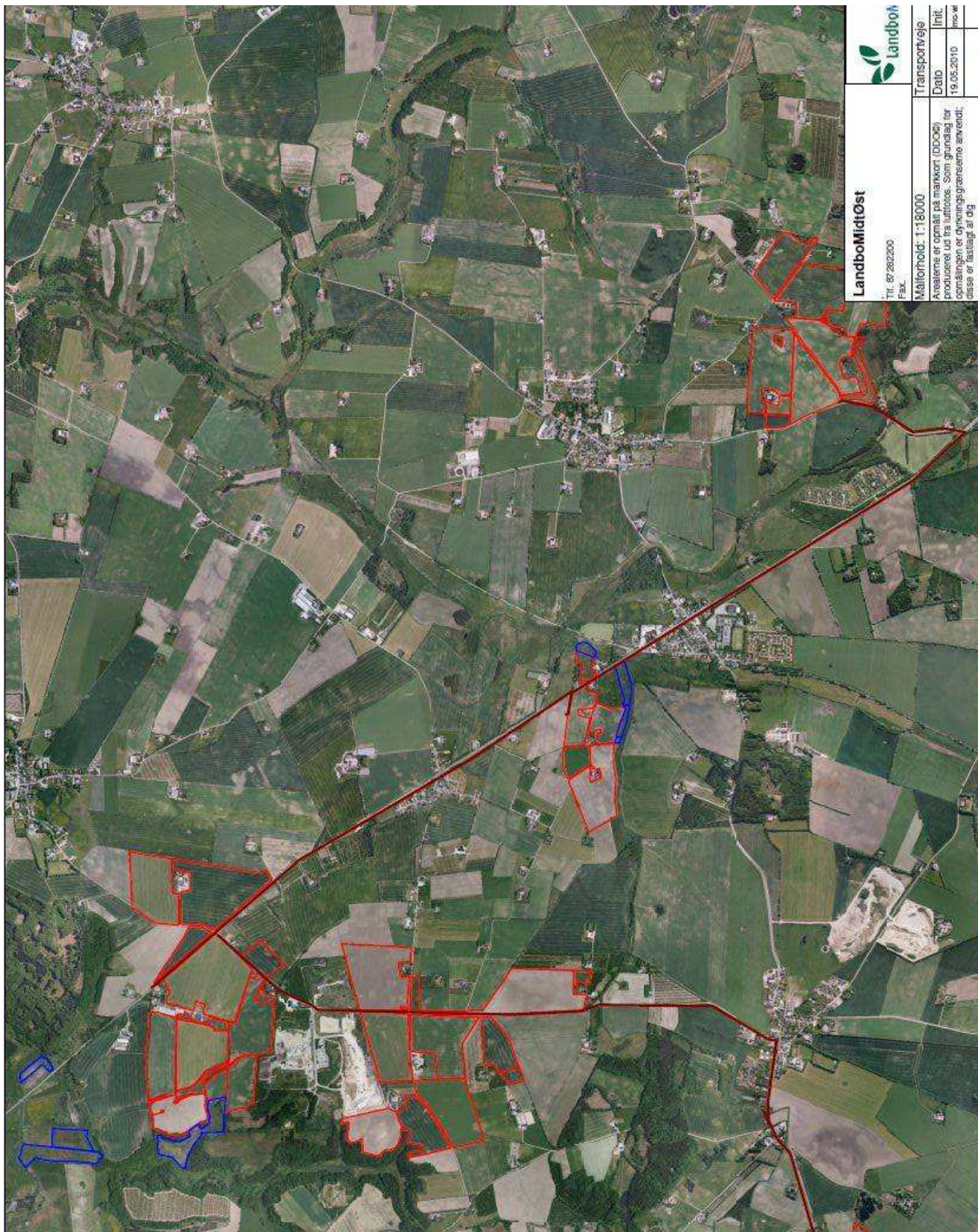

 <p>Silkeborg Kommune Teknik- og Miljøafdelingen Søvej 3, 8600 Silkeborg</p>	<p>Sagstype: § 21 Adresse: Viborgvej 161, 8600 Silkeborg</p>
	<p>Dato: 18-12-2009 Sagsnr.: 08/1592 Skemant.: 3322 Sagsbeh.: Maria Karm Målforshold: 1:11000</p>
<p>Oversigt over § 3 beskyttet natur og egekrat i nærheden af anlæget</p>	
<p><small>Evt. skal arkivfil overlægges. Copyright Silkeborg Kommune</small></p>	

Bilag 11 § 7 natur og natur 2000

Bilag 12 Transportveje

Bilag 13 Markskema med ejerforhold

Mark nr.	Marknavn	Areal	Ejerforhold	JB
1-0		6.51	Ejet	3
1-1		0.16	Ejet	3
3-0		7.41	Ejet	3
5-0		0.78	Ejet	3
6-0		1.01	Ejet	3
7-0		1.43	Ejet	3
8-0		4.98	Ejet	3
18-1		13.19	Ejet	3
21-0		2.20	Ejet	3
20-0		2.18	Ejet	3
31-0		3.80	Ejet	4
30-0		7.00	Ejet	4
41-0		11.39	Ejet	4
46-0		10.00	Ejet	3
46-1		0.59	Ejet	3
50-0		7.90	Forpagtet	5
50-2		0.42	Forpagtet	4
51-0		7.46	Forpagtet	5
53-0		7.91	Forpagtet	6
60-0		7.35	Forpagtet	3
61-0		1.90	Forpagtet	3
63		2.66	Forpagtet	11
62-0		3.29	Forpagtet	3
64-1		1.08	Forpagtet	11
64-0		0.47	Forpagtet	11
65-0		1.07	Forpagtet	3
52-0		4.78	Forpagtet	3
52-1		5.29	Forpagtet	3

Miljøgodkendelse af Viborgvej 161, 8600 Silkeborg

40-0		7.72	Ejet	3
30-1		0.45	Ejet	4
44-0		9.95	Forpagtet	4
44-3		0.88	Forpagtet	5
45-1		0.73	Ejet	3
45-0		3.63	Ejet	3
11-0	§ 3	3.97	Ikke dyrket	0
12-2	§ 3	3.01	Ikke dyrket	0
12-1	§ 3	1.98	Ikke dyrket	0
13-0	§ 3	0.81	Ikke dyrket	0